

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/773715

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEĐAD
Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLIV. št. 236 (13.174)

Trst, nedelja, 23. oktobra 1988

Po dolgotrajnem in napornem delu ustavne komisije V skupščini SFRJ uskladili stališča in dokončno odobrili spremembo ustave

Sloveniji je uspelo uveljaviti svoje poglede - JLA bodo financirali s sredstvi iz zveznega proračuna - Delegati pozdravili sprejetje amandmajev z burnim ploskanjem

BOGO SAMSA

BEOGRAD — Jugoslovanska skupščina je dokončno odobrila vse popravke jugoslovanske zvezne ustave. Po dvodnevni mrzlični posvetovanjih so delegati upoštevali vse slovenske predloge in so sprejeli slovenska stališča ali pa črtali v amandmaju sporna določila. Financiranje JLA je urejeno na osnovi državnega proračuna, ki ga je jugoslovanski parlament odobril vsako leto ob soglasju vseh republik in pokrajin. Možno je iskati dodatna sredstva, toda vedno s soglasjem republik. Izpadla so določila o pristojnosti zveznega in ustavnega sodišča, že pred dnevi je izginil popravek o razširitvi pristojnosti varnostne službe, ostane obveza, da je treba prvenstveno spoštovati republiški pred zveznim zakonom. Skupščina je bila sklicana že za deveto uro, vendar so zasedanje preložili, ker je ustavna komisija še delala.

Točno ob 16.23 je predsednik zveznega zbora Stjepan Novaković začel sejo in povedal, da je ustavna komisija malo prej zaključila delo. Popravke je prebral predsednik parlamenta Dušan Popovski, ki je istočasno tudi predsednik ustavne komisije. Za nekoliko humoristični intermez-zo je poskrbel srbski delegat Zarja Martinović, ki izredno pogosto nastopa. Vsi so zaskrbljeno pričakovali, da bo tudi tokrat predlagal kakšen-

zapleten popravek, pa je samo spil kozarec vode in zmagoslavno povedal, da se strinja s predlogom predsednika, da se glasuje o vseh popravkih skupaj, ne pa o posameznih členih.

Ob 16.44 je dal predsednik popravke na glasovanje in preštel glasove. Delegati so popravke sprejeli skoraj soglasno, saj se jih je samo pet vzdržalo. Izid glasovanja pa so sprejeli z burnim ploskanjem.

Predsednik slovenske skupščine Milan Potrč je ob zaključku glasovanja izjavil: »V zadnjih dneh dela so se potrdile najbolj optimistične napovedi, da bodo delegati ustavne komisije in zveznega zbora spoštovali ustavno načelo, da v predlog amandmaja ne more biti vključena nobena rešitev, na katero ne bi pristali delegati vseh republik in pokrajin. Tako so iz amandmajev izpadla vsa vprašanja, s katerimi se v Sloveniji nismo strinjali.

**Predsednik SZDL Jože Smole
o položaju v Jugoslaviji**

NA 4. STRANI

Šušmeljevo zadovoljstvo

BEOGRAD — Koordinator slovenskih delegatov v zveznem zboru skupščine SFRJ Jože Šušmelj je očitno zadovoljen. Zvezna skupščina je v zadnjem trenutku sprejela vse slovenske predloge. Trdno in naporno delo slovenskih in zveznih poslancev je torej rodilo sadove. V živčnem ozračju zaključevanja seje med zadnjimi razgovori s slovenskimi in drugimi delegati nam je odgovoril na nekaj vprašanj.

Vpr.: So Slovenci zmagali, so lahko zadovoljni z zaključkom zasedanja?

Odg.: »Ne bi tako zastavljal vprašanja. Trdno smo delali, odločno smo se trudili, da bi izboljšali celotni paket in zlasti smo mnogo dosegli za reševanje gospodarskih vprašanj. Prvi osnutek je bil formalističen in zaprt. Tudi mi smo mnogo naredili, da so se stvari premaknile in da je prišlo do pomembnih vsebinskih sprememb.

Vpr.: Kakšno je bilo srbsko stališče glede gospodarskih problemov?

Odg.: »Glede ekonomskih vprašanj so srbska stališča zelo podobna slovenskim. Tudi oni se zavedajo, da sedanja zakonodaja in predpisi zavirajo napredek in blokirajo izhod iz gospodarske krize.

Vpr.: Včeraj in predvčerajšnjim ste govorili o možni pozitivni rešitvi, pa tudi o možnosti, da Slovenija ne bo mogla sprejeti vsiljenih stališč in da bo prisiljena sprožiti ustavno krizo. Kaj se je spremenilo?

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Poviški le za redke upokoјence

BORIS SIMONETA

Po dolgem odlašanju je vlada v četrtek pripravila besedilo zakonskega osnutka o poviških minimalnih in socialnih pokojnin, o čemer so obširno in skoraj zmagoslavno poročala vsa sredstva množičnega obveščanja. Vsak povprečni državljan si je ustvaril iluzorno predstavo, da povišek zadeva vse upokoјence, ki prejemale minimalno oziroma socialno pokojnino. V resnici pa je domet tega ukrepa veliko bolj omejen in število potencialnih upravičencev, ki izpolnjujejo predpisane pogoje, je izredno nizko. Dejansko pridejo v poštev le socialno najbolj ogroženi uživalci minimalne pokojnine.

Najprej naj pojasnimo, da najavljeni poviški nimajo še zakonske veljave, ker je vlada izdelala le zakonski osnutek, o katerem se bosta sedaj morali dokončno izreči in ga z morebitnimi popravki odobriti še obe veji parlamenta. Ker obstaja dokajšnje soglasje za ta poseg, ki ga predvideva finančni zakon za leto 1988, pa bo verjetno besedilo osnutka kmalu postalo zakon. Z vsebinskega vidika je ob določenih predpostavkah predviden povišek minimalnih in socialnih pokojnin, zato bomo podrobno razčlenili ti dve postavki.

1. Socialni dodatek minimalnim pokojninam. Le nekateri upokoјenci, ki so že dopolnili 65. leto starosti,

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Na množičnem shodu sicilskih žensk v boju proti mafiji

Jottijeva v Palermu: odločni »ne« mafiji

PALERMO — »Ženske z ženskami zmorejo«. V tem zgovornem geslu je zaobjeto globoko sporočilo sicilskih žensk, ki so se včeraj na povabilo združenja žensk v boju proti mafiji zbrale v Palermu, da bi skupno izrazile svoj odločni »ne«
logiki mafijskega nasilja. Na stotine žensk se je nato zbralo v gledališču Biondo, kjer je prisotne in tudi vse, ki so jo poslušale po zvočnikih, nagovorila poslanka Nilde Iotti.

Predsednica italijanske poslanske zbornice je spregovorila o kočljivem vprašanju mafijske protivlade na Siciliji, svojo pozornost pa je osredotočila predvsem na boj, ki ga mora država voditi proti mafiji ter na sporno točko 164 dosjejev sicilskih politikov.

Gre za dosjeje, ki jih je zbrala in izpisala prva protimafijska komisija, a o katerih se ve le toliko, da obstajajo in da vsebujejo kočljive podatke o odnosih med politiki in mafijskimi organizacijami. »Če bi sodne preiskave potrdile podatke, ki so zapisani v dosjeje,«
je pozornemu občinstvu priznala predsednica Jottijeva, »bi se

parlament znašel v težavah zaradi prisotnosti oseb, ki so aktivni člani mafije.«

Parlamentarcem pa ni mogoče odvzeti mandata, zato bi morale v tem primeru prav posamezne stranke poskrbeti za »čistko«
v svoji sredi. Predsednica poslanske zbornice je tudi vztrajala na trditvi, da bi se morala vlada angažirati v boju proti mafiji prav tako konkretno in strumno, kot se je v primeru boja proti terorizmu. Na Siciliji pa bi morali po mnenju Jottijeve razbiti tisto verigo molka, ki onemogoča sleherno napredovanje že odprtih preiskav.

V palermskem gledališču Biondo pa so imele besedo tudi zastopnice žrtev mafijske hobotnice. Sicilskim ženskam je spregovorila Giovanna Terranova, vdova sodnika, ki je padel pod steli sicilske mafije, nato je ženske, ki se ne bojijo sicilskega organiziranega kriminala, nagovorila še hčerka pokojnega visokega komisarja za boj proti mafiji Simona Dalla Chiesa.

Mubarak posreduje med zmernimi Palestinci in Jordanijo

Nepričakovano srečanje Arafata z jordanskim kraljem Huseinom

Mubarak, kralj Husein in Arafat na včerajšnjem srečanju

(Telefoto AP)

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Jadran danes doma proti Castelfrancu

Jadranovi košarkarji (na sliki med tekmo s Faenzo) bodo danes ob 17.30 v okviru 4. kola italijanske B-2 lige igrali v tržaški športni palači proti Castelfrancu Venetu.

Namizni tenis: sinoči v ženski A ligi
Kras Globtrade zopet tesno izgubil, tokrat v Coccagliu

□ □ □

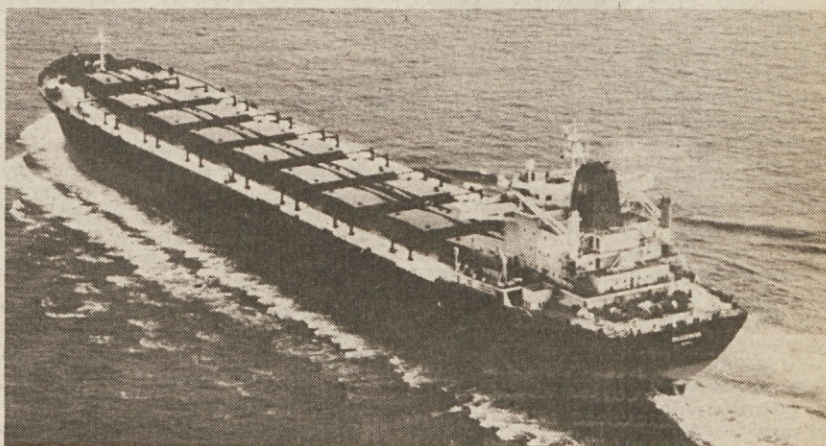
*Danes na stadionu »Prvi maj«
v Trstu*
**Srečanje naših društev
s ŠD A. Gramsci iz Kopra**

□ □ □

Košarka: štiri naše članske ekipe na startu
D liga: borovci slavili v gosteh
Promocijska liga: le ena zmaga

NA 14. IN 15. STRANI

V Trstu slovesno krstili trgovsko ladjo Bulkgenova

Slovesnosti se je udeležil minister za trgovsko mornarico Giovanni Prandini

NA 4. STRANI

De Mita zaključil 6. zbor ANCI

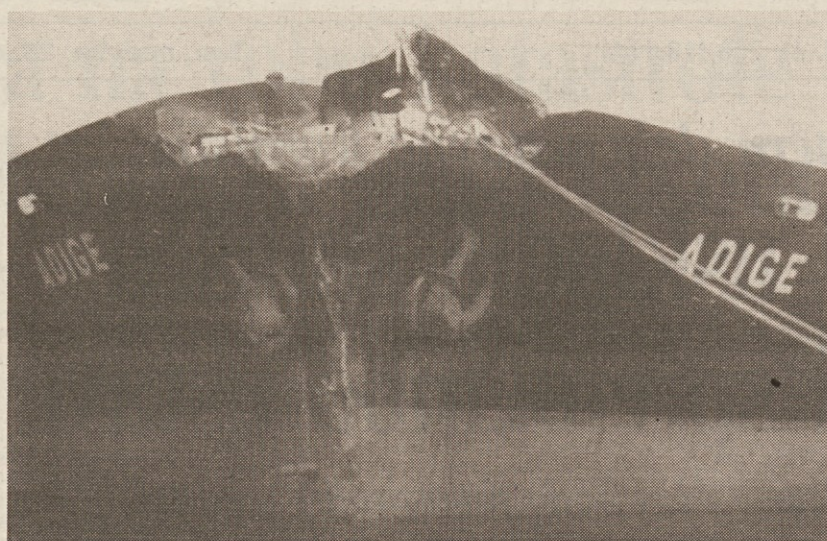
TURIN — Ministrski predsednik De Mita je sinoči zaključil 6. zbor Združenja občin, ki je štiri dni zasedal v Turinu. Udeležilo se ga je skoraj 2 tisoč krajevnih upraviteljev.

De Mita je potrdil potrebo po reformi krajevnih upravnih sistemov, ki naj bi bila predpogoj za odgovorno upravljanje predvsem krajevne finance. »Na ta problem je treba začeti gledati iz drugačnega zornega kota, treba ga je temeljito razčleniti, tako da ne bo bremenil samo ozgega kroga občanov in davkoplačevalcev,« je dejal De Mita. Skušal je razvozlati tudi »vozel« glasovanja na upravnih krajevnih skupščinah in poudaril, da ima pri tem veliko odgovornost politična večina, ki posredno podpira osrednjo in krajevno vlado. »Reforma sama še ne bo rešila problemov,« je nadaljeval, »nujno je, da se politične sile pomerijo med seboj pri premoščenju posameznih ovir.« Demokratično upravljanje torej lahko zagotovi samo trdna večina in krajevni upravitelji si morajo prevzeti številne odgovornosti, ne da bi stalno iskali pomoč pri osrednji vladi. »Vlada ne more reševati problemov krajevnega značaja,« je še dejal De Mita.

Reforma krajevnih uprav je po mnenju De Mite nujna, saj prav te uprave vzdržujejo neposreden stik s prebivalci in urejajo pravila demokratičnega sožitja z upravitelji.

Pogrešajo 14-letno dijakinjo in profesorja, ki sta bila na krovu potopljene Jolly Jupiter

Grška javnost obsoja italijanskega kapitana Brodolom v Pireju posledica njegove napake?

ATENE — Grški dnevni tisk in z njim javnost sta včeraj soglasno obtožila kapitana italijanske trgovske ladje Adige, da je z nepazljivim in nespretnim upravljanjem svoje ladje povzročil brodolom pri vstopu v pirejsko pristanišče. V trčenju med grško potniško ladjo Jolly Jupiter, ki je le nekaj minut pred nesrečo zapustila pirejsko sidrišče in je bila nemanjena na križarjenje po otokih Egejskega morja, in italijansko trgovsko ladjo, ki je prevažala avtomobile, sta izgubila življenje dva grška strojnika, približno 70 oseb je bilo ranjenih, dve osebi pa še pogrešajo.

Gre za 14-letno britansko dijakinjo Vivien Barley, doma iz Sutton Coldfielda pri Machestru. Njeni starši niso bili posebno v skrbeh, ker so bili prepričani, da so prepoznali hčerko na televizijskih posnetkih reševalne akcije. Šele v prvih jutrajih urah pa so grške oblasti sporočili britanskim kolegom, da deklico pogrešajo. V večernih urah so nato dodatno

sporočili, da pogrešajo še profesorja Bernarda Butta iz Birminghama.

Vsi ostali britanski dijaki ter profesorji in asistenti, ki so jih spremljali na šolskem izletu po Grčiji (osemdnevni izlet je stal 500 funtov, približno milijon 200 tisoč lir), so se že včeraj vrnili domov. Prvo letalo s preživeli je pristalo na londonskem letališču Gatwick, ostala letala pa so pristala na drugih londonskih letališčih ter v Manchesteru. Britanske oblasti so poskrbele za posebne avtobusne vožnje, ki so onemogočile tisku sleherni stik z dijaki in njihovimi spremljevalci.

V Atenah so medtem odprli preiskavo luškega poveljstva. Oblasti so zaslislale kapitana italijanske ladje Flavia Caminaleja, ki je zanikal sleherni odgovornost za nesrečo. Kapitan trdi, da je bila ladja Adige v mirujočem stanju, ker je v zalivu čakala na prihod pilota, ki bi jo moral voditi do sidrišča. Pirej-

ske pristanišče je sorazmerno ozko, pomorski promet pa je nadpovprečno gost zaradi številnih trajektov. Prav zaradi tega je menda ustaljena navada, da se vkrcajajo piloti na ladje kar v pristanišču in ne v zalivu (eno do 2 milj stran od pristanišča). Italijanski kapitan naj bi zagledal grško ladjo, ki mu je plula naproti. Z grškim kolegom sta se po radiu zmenila, da bo Adige pognal svoje motorje z vso močjo nazaj, kar je kapitan tudi ukazal. Trčenje je bilo vsekakor neizbežno. Člani italijanske posadke trdijo, da je tudi grški kapitan skušal spremeniti smer plovbe in s tem še poslabšal položaj. Italijanski kapitan je ostal v Atenah, kjer je na razpolago oblastem, vendar kaže, da ga niso še obtožili ničesar.

Na slikah (telefoto AP): posledice trčenja na kljuno italijanske ladje (levo); britanske dijake so pred odhodom domov začasno namestili na ladjo Pegasus

Kongres UDI-ZŽI o novem in starem liku emancipacije

RIM — Če se vsebina kaže že v izbranih organizacijskih prijemih, potem je Zveza ženskih Italije z načinom priprave in izvedbe svojega 12. kongresa dokazala, da se povsem razlikuje od ostalih »organiziranih gibanj«. V petek dopoldne se je namreč na Inštitutu za kemijo rimske univerze La sapienza začel drugi del tega kongresa, medtem ko je bilo prvo kongresno srečanje članic Zveze 4. in 5. junija letos v Firencah.

Razdelitvi kongresa na dve etapi niso botrovali organizacijski razlogi, temveč vsebinski. ZŽI-UDI ni namreč po prelomnem 11. kongresu, ki je bil pozno spomladi leta 1983, v takšnem okviru preverjala svojih smernic in dela. Po dolgi in velikokrat tudi zelo vroči razpravi se je pred približno letom dni spet odločila za takšen korak. Ker pa so članice ZŽI v skladu z listino 11. kongresa, predvsem pa z ozirom na nove okoliščine, ubrale povsem različne in drugačne poti, je bilo potrebnih več srečanj, da je delovanje dobilo nekakšen splošen okvir. Poiskati skupne imenovalce pobud, ki jih označuje sigla ZŽI-UDI, je bila naloga pripravljalnih srečanj. V Firencah so poplavo informacij in mnenj nekako registrirali, na sedanjem rimskem srečanju, ki trenutno zaključuje ta dolgi in mestoma boleči proces, pa bi članice Zveze morale izluščiti vrsto organi-

zacijskih prijemov in zarisati nekaj načelnih okvirov. Skupina »hipoteza«, ki je idejno pripravila vsa kongresna srečanja, je na rimskem uvodnem delu predstavila nekakšno sintezo povedanega v Firencah. Dokument, ki nikakor ne obnavlja razprave, pač pa skuša izpostaviti glavne točke, ki naj bi sestavljale srž nadaljnjega delovanja ZŽI, so označile kot »opredelitev vprašanj«. To naj bi pomenilo, da se nekaterim poglavjem iz knjige »Bit ZŽI« dajejo določene opredelitve, na podlagi katerih je treba razmišljanje in pa tudi konkretno delovanje nadalje razvijati.

Na kratko še o vsebini dokumenta: Po kratkem orisu poti, ki jo je med snovanjem prehodil, so sestavljalki izpostavile sedem sklopov problemov. Prvi govori o trmoglavosti pripadnosti Zvezi in organizacije kot take, drugi o starem in novem liku emancipacije, tretji o ZŽI kot kraju oz. zaželenem domu, četrti načena problematično poglavje odnosov z ženskami, naslednji se spopada z vidljivostjo organizacije, šesti skuša omisliti Zvezi prepotrebna sredstva in zadnji potrjuje veljavnost Listine, ki jo je sprejel 11. kongres. Po razpravi v skupinah in ponovnem plenarnem srečanju se bo 12. kongres zaključil danes.

BREDA PAHOR

Litovsko gibanje slavi zmago Vilnius bo spet imel katedralo

VILNIUS — Litovci praznujejo svojo nacionalno pomlad. Včeraj se je namreč v glavnem mestu Litovske SSR Vilnius začel kongres neformalnega litovskega gibanja za perestrojko, ki se ga udeležuje več kot tisoč delegatov, predstavnikov komunistične partije in gostov iz Sovjetske zveze in tujine. Da je bilo ozračje še bolj slavnostno, je poskrbel komaj pred dvema dnevnoma izvoljeni novi litovski partijski šef Alghirdas Brazauskas, ki je na kongresu napovedal, da bodo Litovcem vrnili katedralo v Vilnius kot dokaz sprave med partijo in ljudstvom.

Včerajšnje ozračje v športni palači v Vilnius je bilo naelektreno. Po prvih umirjenih govorcih so postali posegi drzejši, zahteve radikalnejše, saj je neki delegat zahteval celo rehabilitacijo tako imenovanih »bratov iz hoste«, ki so se po sovjetski zasedbi Litve leta 1940 borili proti rdeči armadi. Nekoliko reda v tej evforiji je napravil Brazauskas, ki je poudaril, da generalni sekretar CK KPSZ Mihail Gorbačov zaupa gibanju, prav tako zaupa gibanju za perestrojko litovska partija. Brazauskas je tudi podprl litovsko gibanje za zaščito zgodovinskih spomenikov, ljudske kulture in jezika, a je obenem poudaril, da je neobhodno potrebno krepiti prijateljstvo med sovjetskimi narodi in spoštovati vse narode, ki živijo na ozemlju Litovske SSR, in se dosledno postaviti po robu vsem poskusom netenja mednarodnih sporov. Brazauskasov poziv je bil umesten, saj bi lahko pretirano navdušenje nasprotniki sprememb v Litvi in v vseh baltških republikah ocenili kot dokaz separatističnih teženj.

Sinoči je bila v okviru konference seja z raznimi do včeraj prepovedanimi disidentskimi skupinami, ki imajo v novem litovskem kurzu državljansko pravico. Med temi je najbolj kričeči primer prisotnost tako imenovane Lige za svobodo Litve, ki je bila v preteklosti ožigosa kot orodje zahodnega imperializma. Gorbačov je torej sprostil zdrave sile v baltških republikah, saj sta bila pred tem podobna kongresa tudi v Estonski in Latviji SSR.

Spremembe v SZ

MOSKVA — Včeraj so v Sovjetski zvezi objavili osnutek nove sovjetske ustave, kar je uvod v javno razpravo o spremembah in dopolnilih ustave, ki bo trajala do konca novembra.

Odločitev o ustavnih spremembah in predloge za spremembe je sprejel vrhovni svet na podlagi sklepov 19. vsesvezne partijske konference. Bistvo teh sprememb predstavlja predlog, da postane najvišji organ oblasti v državi tako imenovani kongres ljudskih poslancev. Danesnji vrhovni svet bi se spremenil v parlamentarno telo. Kongres ljudskih poslancev naj bi se sestavljal vsaj enkrat letno, na njem pa naj bi nakazali glavne smernice državne politike. Kongres ljudskih poslancev bo sestavljalo 2.250 članov, ki jih bodo izvolili na podlagi treh ključev: ozemljskega, narodnega in družbeno-organizacijskega. Volitve poslancev bodo neposredne in tajne, spoštovali pa bodo načelo o več kandidatih za eno mesto. Mandat bo trajal 5 let, podaljšali pa ga bodo lahko samo za dve mandatni dobi. Kandidat ne more biti nihče od zveznih in republiških vladnih funkcionarjev, tako da bi zagotovili ločitev zakonodajne od izvršne oblasti. Kongres ljudskih poslancev bo poleg zakonodajne in ustavonadzorske oblasti volil člane vrhovnega sovjeta in njegovega predsednika, ki postaja tako najvišji državni voditelj.

Sovjetska zveza je torej napravila še en korak na poti uresničitve pravne države. Pri tem pa se skuša iznebiti vsega balasta, ki ovira novi kurz. Po septembrski čistki v vrhovih sovjetske partije so sedaj na vrsti funkcionarji v republiških, oblastnih in rajonskih telesih. Predsinočnjim so zamenjali sekretarja samarkandskega rajona, včeraj dva funkcionarja v Uzeški in Ukrajinski SSR, enega pa v Kazahstanski in Kirgiški SSR.

Šušmelj

Odg.: »Razprava je bila dolga in ostra. Stališče SR Slovenije je bilo od samega začetka jasno oblikovano in odločno. Že pred letom dni smo v slovenski republiki skupščini in v SZDL Slovenije izdelali protipredloge in stališča o ustavnih amandmajih, ker se s številnimi predlogi nismo strinjali. Nato smo se trudili v ustavni komisiji in drugih organih. Odločno smo vztrajali in rezultat je tu. Zlasti je pomembno, da smo na pravi način uredili finansiranje JLA, ki temelji na odločnem nadzoru parlamenta in torej na soglasju vseh republik, kar je bilo bistvo problema. Armada je sestavni del jugoslovanske federativne ureditve in taka mora ostati. Rešena so bila tudi vsa ostala sporna vprašanja.

Še zlasti pa bi želel poudariti bistvene gospodarske novosti. Delovne organizacije bodo samostojne, vodstva podjetij in samoupravni organi bodo imeli več besede, pa tudi več odgovornosti. Vloga države se zmanjšuje. Bistveni premiki so na področju tujih vlaganj, ustava dopušča občutno večje možnosti in to tako za družbena podjetja kot tudi za privatnike. V carinskih conah (npr. v Sežani in Novi Gorici) bodo tujci lahko ustanovili celo lastna podjetja, s sindikati pa se bodo

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

dogovorili za notranjo delovno pogodbo. Sprošča se možnost vlaganja sredstev državljanov in s tem se sprošča razvoj zasebnih podjetij.

Pri političnem sistemu so uvedene obvezne odprte kandidatne liste pri vseh volitvah. Široko se odpira prostor za neposredne, splošne in tajne volitve. Suverenost republike Slovenije in seveda vseh republik ni v ničemer okrnjena.

B. S.

Poviški

bodo imeli od 1. julija 1988 dalje pravico do 50.000 lir mesečnega poviška, ki se bo s 1. januarjem 1990 povečal za nadaljnjih 30.000 lir. Vendar mora za uveljavljanje te pravice (treba bo vložiti zadevno prošnjo z vso ustrežno dokumentacijo) upravičenec zadostiti zelo omejevalnemu dohodkovnemu pogoju, ki je različen, če živi sam ali pa skupaj z zakoncem.

a) Če živi sam (samski, vdovec oziroma vdova), njegovi dohodki kateregakoli vira, razen minimalne pokojnine, ne smejo presežati zneska socialnega dodatka, se pravi največ 650.000 lir letno (50.000 x 13 mesečin). Pri tem pa moramo takoj poudariti, da poleg dohodkov iz davčne prijave IRPEF pridejo v poštev

tudi vsi drugi sicer neobdavčeni dohodki, kot na primer vojne in inozemske pokojnine, civilne invalidnine, rente INAIL, bančne obresti in donos raznih obveznic. Kdor ne bo v posebni izjavi navedel vseh teh dohodkov in se bo neupravičeno okoristil s socialnim poviškom, bo moral vrniti zavodu INPS vse zneske in bo dolžan tudi poravnati mastno globo v petkratnem znesku unovčenih poviškov, ki mu niso pritekali. V primeru da je letni dohodek nižji od 650.000 lir, bo povišek sorazmerno nižji. Kdor ima na primer le hišo ali kak teren, bo morebitno deležen le znižanega socialnega dodatka.

b) Če upokojenec živi v družinski skupnosti z zakoncem, je dohodkovna meja še strožja in skupni dohodek zakoncev ne sme, poleg minimalne pokojnine, presegati seštevka socialne pokojnine (3.266.650 lir) in socialnega dodatka (650.000 lir), se pravi, da mora biti nižji od 3.916.650 lir. Tudi v tem primeru se, podobno kot pod a), upoštevajo prav vsi dohodki. Razen zakonca pa niso več merodajni dohodki ostalih družinskih članov, kot je to veljalo doslej.

Uživalci minimalnih pokojnin, ki bodo stari vsaj šestdeset let, bodo od 1. januarja 1989 imeli pravico do dodatka 30.000 lir, če ne bodo njihovi dohodki presegali 390.000 lir.

2. Povišek socialnih pokojnin.

Socialne pokojnine se od 1. julija 1988 mesečno povišajo za 125.000 lir (dejansko pa le za 50.000 lir za tistega, ki je že koristil povišek 75.000 lir po zakonu št. 140/85). Samski upokojenec ne sme imeti kakršnegakoli letnega dohodka, ki presega 1.625.000 lir oziroma 650.000 lir, za poročenega upokojenca pa velja omejitev, da ne sme skupni dohodek presegati seštevka minimalne pokojnine (5.559.900 lir), socialne pokojnine (3.266.650 lir) in socialnega dodatka (1.625.000 lir).

Upravičenci bodo lahko vložili prošnjo z retroaktivno veljavnostjo od 1. julija 1988 v roku enega leta od dneva, ko bo zakon v veljavi. Najavljeni poviški nekaterih minimalnih pokojnin zato ne bodo globalno in radikalno rešili vprašanja socialno najbolj ogroženih starih državljanov. Potrebna je res globalna in radikalna revizija režima najnižjih pokojnin in prav bi bilo, da bi to vprašanje zadovoljivo rešila država z obljubljenim celovito reformo pokojninskega sistema v Italiji.

Nepričakovano srečanje

Arafat je kralju Huseinu zameril, ker je le-ta prekal obljubo, da bo osebno sodeloval na mirovnih pogajanjih, za katere so se dogovorili leta 1986 v Amanu.

Predsednik PLO je v izjavi za tuje novinarje naštel zahteve oziroma predloge, ki jih bo nakazal na skorajšnjem palestinskem vsedržavnem svetu in o katerih je tekla beseda na včerajšnjem srečanju. Gre v bistvu za štiri opcije, in sicer: proglasitev neodvisne palestinske države pod okupacijo; proglasitev neodvisne države z začasno vlado; samo imenovanje začasne vlade; začasna zaščita zasedenih arabskih ozemelj s strani OZN. Kljub pomembnosti srečanja pa kaže, da ni obrodilo zaželenih sadov. Jordanski kralj Hussein sicer ni izključil možnosti o ustanovitvi federacije med Jordanijo in Palestino, večje pripravljenosti pamenda ni ponudil. Pač pa je Husein konkretnije govoril o izidu volitev, ki bodo prve dni novembra v Izraelu. Poudaril je, da bi morebitna zmaga desnice oziroma Samirovega Likuda lahko pomenila »popolno katastrofo«. Na ta račun pa je Arafat nekako pomiril duhove, ko je dejal, da bodo Palestinci tako ali drugače izbirali med bolj ali manj ostrima sovražnikoma, ker se Šamir in Peres v bistvu ne razlikujeta. Arafatova izjava pa je nekoliko v nasprotju z izjavo drugega najvidnejšega glasnika PLO Abu Dzjada, ki je prav včeraj pozval Palestince, ki živijo na zasedenih ozemljih, naj na volitvah oddajo svoj glas Simonu Peresu.

Pomembno zborovanje v Turinu Deželne uprave naj bi imele več vpliva na obveščanje

TURIN — V Turinu je bilo zborovanje o vlogi deželnih uprav pri obveščanju javnosti. V palači Lascaris so se srečali predstavniki deželnih odborov za radijske in televizijske službe RAI. Pobudnik srečanja je bil deželni svet Piemonta, namen pobude pa je bil v tem, da bi deželnim upravam zagotovili večje pristojnosti v sklopu deželnih RTV oddaj. Deželo FJK so zastopali predsednik odbora Franco Brussa ter podpredsednik Giuseppe Mariuz in član odbora Fabio Suadi.

Deželni odbori imajo nalogo, da nadzorujejo delovanje deželnih radijskih in televizijskih programov. Dajali naj bi tudi predloge in tako prispevali k boljšemu obveščanju. Omenjeni pristojnosti pa sta v resnici zelo okrnjeni, saj odbori v bistvu razpravljajo o oddajah pristopa in sestavljaio lestvice prosilcev. Skratka, najrazličnejšim organizacijam, ki zaprosijo za oddajo, dodeljujejo prostor in čas. Na tak način lahko vplivajo le na delček oddaj. Predsednik deželnega odbora RAI Brussa je po srečanju v Turinu dejal, da deželne uprave niso znale uveljaviti svoje vloge na področju informacije in hkrati niso vplivale na deželno proizvodnjo. Zborovanje pa je pokazalo, da se stvari spreminjajo, saj si deželne uprave želijo nadoknaditi zamujeno. Prav deželni odbori, ki se ukvarjajo z radijskimi in televizijskimi programi, so pričeli bolj delati in so tako ustvarili zavest, da niso nepotrebni.

Na turinskem zborovanju so prisotni predlagali, naj se spremeni peti člen zakona, ki ustanavlja omenjene odbore. Zakon je treba prilagoditi novim zahtevam, odborom pa dodeliti večje pristojnosti. Mnenja odborov bi morala biti obvezujoča za deželne uprave, ko sprejemajo nove ukrepe ali zakone v zvezi z RTV službami. Odbori bi morali postati nadzorna telesa in paziti, da se v posameznih deželah pravilno uveljavljajo zakone o reformi RAI. Ob tem bi morali odbori odigrati pomembno vlogo, ko se ustanavljaio mešana podjetja za finansiranje proizvodnje in distribucije programov, ki so deželnega interesa.

V bistvu bi moral odbor za deželne radijske in televizijske službe v FJK paziti, da se uresniči tudi tisti člen reforme, ki govori o slovenskih televizijskih oddajah. Vemo, da je to politično vprašanje, saj obstaja vsedržavni zakon, ki je lahko pravna podlaga za slovenske oddaje. Tokrat gre resnično za voljo, oziroma nejevoljo domačih političnih sil.

Predsednik odbora RTV služb v naši deželi pa je že najavil, da bodo o predlogih, ki so izšli z zborovanja v Turinu, spregovorili na prihodnji seji. Nadvse pomembno bi bilo, da bi tudi v praksi zmaga la teza, da morajo imeti odbori več pristojnosti in da ne smejo ostati le postranska telesa.

Okrogla miza na Univerzi v Trstu Tito - Stalin in Zahod

V petek je bila na Univerzi v Trstu okrogla miza o odnosih med Titom in Stalinom ter o odmevih njihovega spora za Zahodu. Med predavatelji je bil tudi sovjetski znanstvenik Fedor Burlaskij. (Foto Križmančič)

Problem, ki žuli občane

Stanovanjske gradnje v Kopru

KOPER — V srednjeročnem obdobju od 1986 do 1990 leta naj bi v koprski občini - tako je zapisano v planskih dokumentih - zgradili 1406 stanovanj, od tega 1006 v družbeni gradnji. Ko so delegati občinske samoupravne stanovanjske skupnosti pred dnevi ocenjevali uresničevanje plana so lahko ugotovili le, da načrtov še zdaleč ne izpolnjujejo, da v Žusterni, kjer je najbolj skoncentrirana stanovanjska gradnja, namesto predvidenih 160 stanovanj letno, niti polovično ne izpolnjujejo plana.

Letos so v tem najnovejšem koprskem naselju dokončali in lastnikom predali le 49 stanovanj, lani 46 stanovanj, predlani pa 115 stanovanj. »Če bomo do konca tega srednjeročnega obdobja uspeli vsaj polovično izpolniti plan gradnje v Žusterni, bo to že velik uspeh,« pravi Dušan Garzarolli, direktor delovne organizacije Dom, ob tem pa postreže še s podatki, ki ne obetajo niti tega, da bi plan izpolnili polovično. Tudi za prihodnje leto namreč načrtujejo dograditev le od 40 do 50 novih stanovanj, torej znatno manj od načrtov. Prenova starega mestnega

jedra tudi poteka v skladu z denarnimi možnostmi, torej počasi, korakoma. Letos so na Vojkovem nabrežju dokončali 12 stanovanj, novembra pa naj bi jih začeli graditi še 10, še 12 pa tudi v Bertokih v okviru obnove objekta ob spomeniku 14.

»Če se v financiranju stanovanjske gradnje ne bo nekaj bistveno spremenilo, potem lahko v kratkem pričakujemo popolno blokado te gradnje. Že zdaj je programirana, racionalna gradnja krepko zavrtja, kaže pa, da v kratkem ne bo bolje,« meni Dušan Garzarolli.

Pogoji za nakup novih stanovanj so namreč tako slabi, da so le redke ozd, ki se odločajo za nakup stanovanj, med občani praktično ni več interesa za kupovanje stanovanj, saj je kupca, ki je danes sposoben plačati za približno 60 kvadratnih metrov veliko stanovanje okrog 180 milijonov dinarjev, izjemno težko dobiti. »Še septembra meseca je bilo za stanovanje v Žusterni III. treba odšteti (ob takojšnjem plačilu, seveda) 1,75 milijona dinarjev, danes pa je ta cena že 2,7 mili-

jona dinarjev,« pripoveduje, kako skokovito naraščajo cene, direktor DO Dom. In zanimivo je, da edini »kupec« stanovanj v občini ostaja le še t.i. solidarnostni sklad, ki se sistemsko »polni« z denarjem. Ozdi ne morejo zagotoviti niti toliko sredstev, da bi bili deležni sredstev vzajemnosti. Seveda so izjeme, a tako redke, da jih ne gre (?) izpostavljati.

V koprski občini je slišati tudi precej govorov na račun tega, da mnogi, zlasti upravičenci do solidarnostnih stanovanj, ne plačujejo stanarin. DO Dom pravi, da so tak primeri, s katerimi imajo težave, vendar ne gre za zaskrbljujoč pojav, saj je od vseh stanarin le 8 odstotkov neizterjanih (skupaj s starimi, za katere tečejo tožbeni postopki). Zanimivo pa je, da že nekaj let - pa tudi letos - subvencije za stanarine niso povsem izkoriščene, ker je prisilcev premalo, k temu pa nedvomno prispeva tudi pravilnik o dodeljevanju subvencij, ki naj bi letos prišel ponovno na rešeto stanovanjske skupnosti (skupščine).

Dušan Grča

Z občnega zbora ZSKD

Mladi si ne želijo formalnosti

Medtem ko so se v dvorani vrstili pozdravi predstavnikov strank, organizacij, javnih uprav, se je skupina tržaških mladincev vneto pogovarjala pred stopniščem. Opazila sem jih bila že prej, ker so bili skupaj z nekaterimi Benečani najmlajši med prisotnimi. Ob vsaki konferenci, občnem zboru ali kongresu je stara navada, da se ljudje občasno umaknejo iz dvorane in pogosto se najzanimivejše dogaja prav »pred vrati«. Zato me je zanimalo, kaj razvema mladince, pravzaprav pa sem želela vedeti tudi, kako oni doživljajo občni zbor.

Precej odkrito so mi povedali, da jih taka »zborovanja« ne navdušujejo, ker so po njihovem mnenju nekonkretna. »Občni zbor mora biti, to je res, vendar raje delamo v društvu,« so pribili. »Tukaj je vse preveč formalno,« je nadaljeval najzgovornejši. »Vem, tudi v društvu so potrebni predsedniki, tajniki in še posebej blagajniki, vendar to naj počnejo drugi, magari starejši. Mi raje delamo, ne da bi formalizirali, kdo je kdo in kaj je kdo. Pravzaprav nas tudi ne zanima, če smo formalno v društvu ali če nas označujejo za mladinski krožek. Radi pa naredimo, kar je potrebno v vasi.« Skušala sem spet speljati razgovor na občni zbor. »Zdi se nam koristno in prav, da je tu, čeprav je Benečija daleč,« Opozorila sem ga, da je prav toliko kilometrov od Trsta do Benečije kot obratno. »Saj je prav, da smo prišli sem, saj smo tukaj, vendar se nam ne ljubi poslušati govorov,« je bil zaključek.

Prav tako me je zanimalo mnenje mladih Benečanov, med katerimi je večina bila prvič prisotna na takem »kongresu«. Sandru, ki je že nekaj let aktiven in se je tudi že udeležil zadnjega občnega zbora ZSKD v Križu, se je zdelo

nadvse prijetno, da vidi za predsedniško mizo toliko domačih obrazov. »Poleg tega se je danes dosti govorilo o Benečanih in o beneških društvih. Tako se vsaj lahko prepričamo, da se vse ne dogaja v Trstu in Gorici, počutimo se del neke celote, kar se nam ne dogaja pre pogosto. Vendar je to samo uradni del in nič drugega, morda celo preuraden,« Mlajša Donatella pa kar ni mogla osvojiti misli, da bi bila tudi sama del tega občnega zbora. Zanj so »domače« prireditve Dan emigranta ali Senjam beneške pesmi in seje društva pravo mesto, kjer lahko izrazi svoje ideje in se ji zdi, da je njeno sodelovanje koristno. V špeterski dvorani je lahko zaznala samo neko »distanco«, ki ji je onemogočala, da bi osvojila, kar je bilo povedanega. »Morda pa bi morala biti ZSKD nekoliko bolj prisotna v Benečiji, da bi jo ljudje поблиže spoznali in vzeli za svojo,« je še razmišljala.

Ko sem poslušala zgornja mnenja na robu dogajanja, sem seveda najprej pomislila, da mladina od vedno odklanja formalizme in vse njihove izraze, zaradi česar je logično, da tako govori. Vendar mladinci, s katerimi sem se pogovarjala, niso nikakršni pocestni mulci, temveč so v svojih vaseh ša kako aktivni. Teh nekaj »grešnih« misli me zato navdaja s sumom, da bi veljalo razmisliti o nekaterih problemih: Zveza se širi in vključuje društva s sorazmerno širokega področja, problemi so seveda skupni vsem društvom, člani društev pa rešujejo in morajo reševati predvsem svoje domače probleme. Pomeni to, da nas je premalo ali da je problemov preveč, pomeni da smo prešibki ali da nas problemi preraščajo?

N. K.

AVTONOMNA DEŽELA FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

Deželna direkcija za trgovino in turizem Služba za turistične dejavnosti

NATEČAJ ZA DODELITEV DESETIH ŠTIPENDIJ, KI SO REZERVIRANE ZA UDELEŽENCE DRŽAVNIH TEČAJEV Z IZPITI V LETU 1987, KI JIH ORGANIZIRA ITALIJANSKO ZDRUŽENJE GORSKIH VODNIKOV (AGAI)

Deželna direkcija za trgovino in turizem v smislu d. z. št. 21 z dne 15. junija 1984, člen 12/bis in nadaljnji popravki - razpisuje natečaj za deset štipendij — 1.500.000 lir vsaka — za italijanske državljane, stanujoče v Furlaniji-Juljski krajini, ki se udeležujejo tečaja z izpiti v letu 1988 v organizaciji združenja AGAI s pogojem uspešnega zaključka.

Prošnje za štipendije - facsimile teh se dobi na Deželni direkciji za trgovino in turizem, Ul. sv. Frančiška 37 - 34133 TRST - je treba oddati osebno do 19. novembra t. l.

Prošnjam mora biti obvezno priloženo potrdilo AGAI o vpisu in prisotnosti na tečaju.

TIM

COLLEEN McCULLOUGH

Prevedla
Breda Konte

85.

»To je - to je nespodobno, skoraj opolzko!«
»Prepričan sem, da bodo vsi tako govorili.«
Dvignila je brado. »Vseeno mi je, kaj pravijo drugi, skrbim le za vpliv tega odgovorjenja na Tima, in to, kako bodo ljudje ravnali z njim, če se poroči z menoj.«
John Martinson je skomignil z rameni. »Zagotavljam vam, da bo govorice prenesel dosti laže kot ločitev.«
Roke, ki jih je držala v naročju, je stisnila v pesti, on pa jih je bleščečih oči prekril s svojimi.
»Razmislite o tem, Mary. Zakaj se Tim ne bi poročil? Kaj pa je tako posebnega na Timu? Lahko mi ugovarjate, kolikor hočete, da ne razmišljate o njem kot o moškem, ne bom se strinjal z vami. Tistih nekajkrat, ko ste pomislili nanj kot na moškega, ste skoraj umrli od groze, kaj ne? To se je zgodilo zato, ker ste zagrešili isto napako, ki jo glede duševno zaostalih ljudi delajo vsi. V vaših mislih je Tim vedno otrok. Toda on ni otrok, Mary! Tako kot vsi normalni ljudje tudi zaostali rastejo in se z zrelostjo spreminjajo; v

omejenem obsegu svojega duševnega razvoja prenehajo biti otroci. Tim je odrasel moški, z vsemi telesnimi značilnostimi odraslega moškega in z brezhibnim hormonalnim metabolizmom. Če bi si rnil nogo, bi šepal, ker pa je njegova poškodba v možganih, duševno šepa, vendar mu ta poškodba nič bolj kot ranjena noga ne preprečuje, da bi bil moški.

Zakaj bi moral Tim živeti oropan možnosti, da zadovolji eno najmočnejših potreb, ki ju čuti njegova duša in telo? Zakaj bi mu odrekli njegovo možnost? Zakaj bi ga morali varovati in skrivati pred njegovim lastnim telesom? Oh, Mary, saj je prikrajšan že za toliko stvari! Toliko stvari! Zakaj bi mu odrekli še nekaj več? Kaj ni moški, ki ima vso pravico do svoje moškosti? Spoštujte moškega v njem, Mary Hortonova! Poročite se z njim!

»Ja, razumem.« Molče je zamišljeno sedela nekaj časa. Potem pa je dvignila glavo. »Prav, če mislite, da je v teh okoliščinah to najboljša rešitev, se bom poročila z njim.«

»Bravo, dekle!« Poteze na njegovem obrazu so se zmehčale. »Oba bosta od tega odnesla več, kot si mislite.« Namrščila se je. »Vendar je toliko težav!«

»Njegov oče?«
»Mislim, da ne. Ne, mislim, da bo Ron vesel, čeprav bo morda edini. Toda oba s Timom sva tako neizkušena v teh rečeh in nisem prepričana, da bom kos vsem težavam, ki so povezane s tem.«

»Po nepotrebem si delate skrb. Težava je v tem, da ste razmišljujoč človek, poskušate se boriti proti stvarim, ki

se ponavadi s časom same uredijo. Rekel pa bi, da ste zelo ušlaena, kar zadeva Timove potrebe.«

Mary je nekako uspelo, da je zatrla zadrego v sebi in se pokazala na zunaj kolikor toliko zbrano. »Otrok pa ne bi smela imeti, kaj ne?«

»Ne, ne bi smela. Pa ne zaradi tega, ker bi bile Timove pomankljivosti dedne. Zdi se mi, da za to ni veliko možnosti. Vi ste tisti, ki prihajate v starostno skupino, kjer obstoji možnost, da ne boste živeli dovolj dolgo, da bi dočakali, da vaš potomec odraste in postane zrel človek. Timovo stanje pa mu onemogoča, da bi prevzel vašo vlogo, če bi se vam kaj zgodilo. Poleg tega pa ste dovolj stari, da se vam lahko pripeti ista nesreča, kot se je zgodila njegovi materi, in če bi vas to doletelo, bi bila to največja življenjska ironija. Če upoštevamo statistiko, je vaša možnost - če rodite prvega otroka po petintridesetem letu starosti - da rodite normalnega otroka vedno manjša, in bolj ko se odmikate petintridesetemu letu, manjše so te možnosti.«

»Vem.«
»Menite, da boste obžalovali, ker ne boste imeli otrok? Je možno, da bo to obarvalo vaše življenje z razočaranjem?«

»Ne! Kako bi moglo? Nikoli nisem pričakovala, da se bom poročila, niti nisem hrepenela po tem. Tim je zame več kot dovolj.«

»Ne bo lahko,«
»Vem.«

John je odložil pipo in zavzdihnil. »Mary, želim vam vso srečo na tem svetu. Zdaj je vse odvisno od vas.«

Na srečanju z Izvršnim odborom SKGZ v Trstu Predsednik RK SZDL Jože Smole o političnem dogajanju v SFRJ

Centralni komite ZKJ je na svojem nedavnem 17. zasedanju ravnal zelo preudarno in trezno, saj sta prevladala razum in želja po umirjenem reševanju zapletenih jugoslovanskih problemov. Tako je poudaril predsednik republiške konference SZDL Slovenije Jože Smole med včerajšnjim srečanjem z izvršnim odborom Slovenske kulturno-gospodarske zveze v Trstu. V dolgem razgovoru, katerega sta se udeležila tudi sekretar komisije za manjšinska in izseljenska vprašanja pri SZDL Dušan Janež in generalni konzul SFRJ v Trstu Livij Jakomin, je

Smole orisal kompleksno dogajanje v Jugoslaviji, nato pa svoje izvajanje dopolnil z odgovori na številna vprašanja članov IO in predstavnikov v SKGZ včlanjenih organizacij.

Po Smoletovi oceni se je CK ZKJ na svojem 17. zasedanju opredelil za normalno reševanje problemov brez vsakršnega izrednega ukrepanja. Poudaril je pomen treh temeljnih reform - gospodarstva, sistema, ZKJ - in naglasil umirjeno reakcijo srbskega vodstva na dogajanje v CK. Pri tem je zlasti omenil pomirjevalni govor predsednika

CK ZK Srbije Slobodana Miloševića na zboru delavcev tovarne v Rakovici.

Seveda pa bi bilo iluzorično pričakovati, da bodo jugoslovanski problemi rešeni z eno samo sejo CK, taka seja pa seveda lahko pospeši reševanje nekaterih vprašanj, je med drugim poudaril Jože Smole.

V nadaljevanju se je predsednik RK SZDL zaustavil pri ustavnih spremembah in zlasti pri spornem amandmaju, ki zadeva financiranje jugoslovanske vojske. Potem ko je opisal vsa različna stališča, je tudi obrazložil vzroke, zaradi katerih se je Slovenija upirala predloženi formulaciji. Ob tem pa je tudi izrazil željo, da bi ustavna komisija dosegla razumen kompromis, kar bi omogočilo soglasno odobritev amandmajev.

Po uvodnem izvajanju je Jože Smole v odgovoru na številna vprašanja podrobneje razčlenil razna vprašanja iz zgoče jugoslovanske problematike. Med drugim je govoril tudi o Odboru za zaščito človekovih pravic in poudaril, da je imel Odbor pomembno vlogo zlasti med procesom proti Janši, Borštnjeru, Tasiču in Zavrlu. Odločno pa je obsodil nedavni Odborov poziv k državljski neposlušnosti, ker je zakone treba spoštovati. Lahko si prizadevamo za njihovo spremembo, dokler so pa v veljavi, je treba njihova določila upoštevati, sicer ne bi bilo več pravne države, je dejal Jože Smole.

Na sliki (foto Križmančič) srečanje predsednika SZDL Smoleta s člani IO SKGZ.

Na tiskovni konferenci MS SSK tudi Franci Zavrl Odboru za varstvo pravic izročili tisoč podpisov

Med dobro obiskano tiskovno konferenco so predstavniki Mladinske sekcije Slovenske skupnosti izročili včeraj predstavnikom Odbora za varstvo človekovih pravic in revije Mladina tisoč podpisov, ki so jih zbrali med Slovenci v Italiji v znak solidarnosti z delovanjem Odbora. Na tiskovni konferenci so bili prisotni predsednik Odbora Igor Bavčar, predsednik odbora za mednarodne odnose pri ZSMS Zoran Taler, urednik Mladine Marcel Stefančič in glavni urednik Franci Zavrl, ki je s svojim prihodom v Trst pripravil veliko presenečenje. »Med preiskavo mi niso zasegli potnega lista,« je Zavrl povedal časnikarjem.

Namen in delovanje Solidarnostnega odbora, ki so ga uradno ustanovili v Trstu 7. oktobra, je orisal deželni predsednik MS SSK David Slobec. »MS SSK je opazila, da zamejski Slovenci ob vsem dogajanju v Sloveniji skorajda nismo reagirali, nismo naredili nič, da bi našim rojakom v Sloveniji dokazali, da smo solidarni z njimi. Ljubljansko sojenje v neslovenskem jeziku je hudo udarec našim prizadevanjem za uveljavitev slovenskega jezika in pravice do njegove rabe v javnosti in voda na mlin tistim silam, ki nam te pravice nočejo priznati,« je dejal Slobec, ki je nadalje poudaril, da odbor sestavljajo idejno zelo različni si ljudje.

Po izročitvi podpisov je Bavčar povedal, da so v Sloveniji zbrali več kot 100 tisoč podpisov, in poudaril pomen akcije, ki je prešla narodnostne meje in svetovne nazore. »Kar se tiče ljubljanskega procesa,« je dejal, »nas ne žalosti samo, da je politično motiviran in da se na ta način skušajo reševati drugi problemi v Jugoslaviji, pač pa da po 40 letih obstoja še vedno niso jasna določila o suverenosti republike. Ugotavljamo tudi, da živimo v deželi, kjer sodstvo ni samostojno in kjer vojska lahko poseže v civilno življenje.« Bavčar je napovedal, da se bodo predstavniki Odbora med 14. in 18. novembrom v Rimu in Milanu sestali z italijanskimi političnimi predstavniki.

Zoran Taler je nato spregovoril o jugoslovanski notranji politični situaciji in o strategiji mladinskih sil v boju za oblast, ki mora biti dosegljiva po neposrednih volitvah. »Sedanje razprave o ustavnih spremembah so samo boj za porazdelitev oblasti že obstoječi oligarhiji. Borimo se za referendum, ki naj pokaže voljo slovenskih ljudi. Raziskava javnega mnenja, ki jo je izvedla Mladina, je pokazala, da 77,7% ljudi podpira naše zahteve. Za uspeh take politike pa je potrebno odpiranje Jugoslavije v Evropo,« je dejal Taler.

Franci Zavrl je na koncu povedal še nekaj besed o reviji Mladina, ki je dosegla 80 tisoč izvodov in ima veliko vlogo pri krojenju javnega mnenja. Na vprašanje, ali bo moral presedeti kazen, pa je odgovoril, da se ne čuti krivega in da pričakuje, da bo Slovenija (zadeva je sedaj v pristojnosti slovenskih organov) storila vse, da bodo popravljene kršitve zakona.

»Pri slovenski skupščini so ustanovili komisijo, ki mora razčistiti ozadje,« je pojasnil Bavčar. »Če bodo štirje morali v zapor, bomo to razumeli kot nepripravljenost Slovenije, da jih zaščiti. V tem primeru jih bomo zaščitili mi tudi z državljansko nepokorščino.«

Pred tiskovno konferenco je deželni svetovalec Brezigar sprejel goste na sedežu deželnega sveta. (bg)

Na sliki (foto Križmančič) od leve proti desni: David Slobec, Franci Zavrl, Marcel Stefančič, Igor Bavčar, Zoran Taler in Damjan Terpin.

V sredo na pobudo Skupine 85

Muzikalnost Trsta med stvarnostjo in mitom

Skupina 85, ki si že štiri leta prizadeva osvetljevati kompleksnost tržaške in deželne zgodovine in v ta namen pripravlja kulturne prireditve in posege, ki obsegajo tudi sosedne dežele in za katere je že dosegla laskava priznanja, nadaljuje po poletnem odmoru svojo dejavnost s srečanjem na temo »Muzikalnost Trsta: stvarnost in mit«, ki bo v sredo, 26. t. m., v dvorani Barancini na Ul. Trento 8, ob 18. uri.

Govornika bosta Marcello Conati in Fabio Nieder, moderator pa prof. Giampaolo de Ferra. Muzikolog Conati, profesor na konservatoriju in sodelovec Mednarodnega centra za študij Verdija v Parmi, je eden najtemeljitejših raziskovalcev italijanskega glasbenega življenja v 19. stoletju in bo podprl tezo o tržaški muzikalnosti s še neobjavljenimi podatki. Tržaški skladatelj Fabio Nieder, ki poučuje pri tržaškem konservatoriju in je dosegel številna mednarodna priznanja, se bo dotaknil negativnih posledic, ki jih je v današnjem Trstu sprožila inertnost nekdanjega slovesa muzikalnega mesta. Profesor Giampaolo de Ferra, ki je bil dolga leta superintendant mestnega gledališča G. Verdi, bo prispeval temeljita izkustva, ki jih podpira dolgoletno in živo zanimanje za glasbo.

Vstop je prost, prijatelji glasbe so vabljeni.

Ob navzočnosti ministra Prandinija na Pomorski postaji Slovesen krst velikanke Bulkgenova

»Naš današnji praznik bi bil še bolj radosten, ko bi nas sinoči ne presenela žalostna vest o brodolomu pred Pirejem, v katerem je bila vpletena tudi ena izmed naših ladij. Izražam iskreno sožalje družinam obeh mornarjev, ki sta izgubila življenje, ter solidarnost z ranjenci in z vsemi, ki so bili kakor koli prizadeti. Mimo te tragedije, ki nas opozarja na potrebo, da bi si na vseh ravneh prizadevali za varnejšo plovbo, pa naj mi bo dovoljeno izraziti veliko zadovoljstvo, da prisostvujem dogodku, ki pomeni velik praznik za italijansko trgovsko mornarico, za naše ladjedelnice in sploh za ves pomorski sektor, saj gre za enega izmed znakov obnovljene vitalnosti te pomembne veje italijanskega gospodarskega življenja.«

Tako je med drugim povedal minister za trgovsko mornarico Giovanni Prandini, ko je včeraj opoldne posegel na slovesnem krstu velikanke Bulkgenova na Pomorski postaji v Trstu. Trgovsko ladjo, ki ima 135 tisoč ton nosilnosti, so zgradili v tržaški ladjedelnici Fincantieri za genovsko ladjarsko družbo Bulkitalia skupine Coe & Clerici, prevažala pa bo premog za termocentrale elektriške družbe ENEL.

Na včerajšnji slovesnosti, ki so se je udeležili številni predstavniki vsedržavnega gospodarskega življenja in krajevnih oblasti, so poleg ministra priložnostno spregovorili predsednik družbe Bulkitalia Carlo Luigi Scognamiglio, podpredsednik Fincantierija William Bianchi in podpredsednik družbe ENEL Alessandro Ortis. Vsi so poudarili pomen sodelovanja, ki bo ob vladni podpori prineslo velike koristi

Minister Prandini na poveljniškem mostu (foto Križmančič)

vsem sodelujočim sektorjem, še zlasti pomorskemu, ki se mu po dolgoletni krizi končno obetajo svetlejši časi. Vsi govorniki, z ministrom vred, pa so še posebej čestitali Jacku Clericiju, priletnemu predsedniku trgovske skupine Coe & Clerici, ki je tudi prava duša družbe Bulkitalia.

Ladjo je po govorih v dvorani na odprtem blagoslovil tržaški škof Lov-

renc Bellomi, botra Anna Clerici pa je v skladu s tradicijo spustila steklenico šampanjca, ki se je raztreščila ob dotiku jeklenega boka velikanke. Ladja je res ogromna in prav zato je ni bilo mogoče sploviti, kot je običaj, v sami ladjedelnici, v kateri je zrasla. Naj poleg že omenjene nosilnosti 135 tisoč ton naštejemo še nekaj tehničnih podatkov. Ima 73.100 bruto registrskih ton. Dolga je 262, široka 43 in visoka 23,40 metra, medtem ko ima 17,20 metra ugreza. Razpolaža z 9 podkrovnimi shrambami. Poganjata jo dva motorja Fincantieri-GMT-Sulzer s skupno 17.800 konj moči. Njena najvišja hitrost ob polni obremenitvi znaša 14,4 vozla, v takšnih primerih pa porabi 44 ton goriva na dan.

Bulkgenova je opremljena z najsoodobnejšo tehnologijo, tako da jo lahko upravlja posadka 20 mornarjev. Poleg radia, telefona, telesa in telefaksa je opremljena še z napravo za komunikacijo prek satelita. Na tak način so v centrali na kopnem tudi stalno in podrobno seznanjeni z njenim stanjem, kar omogoča njeno optimalno uporabo. Pristaviti velja še, da so izdelovalci ladje posvetili veliko pozornost tudi udobnosti posadke, ki bo med drugim razpolažala tudi z bazenom.

Družba Bulkitalia je ena izmed najmlajših vej skupine Coe & Clerici, saj je bila ustanovljena oktobra 1984. Zdaj razpolaža s petimi tovornimi ladjami s skupno 423 tisoč ton nosilnosti. Bulkgenova bo nova admiralka družbe. Računajo, da bo letno pripeljala kakih 600 tisoč ton premoga v Brindisi in Tržič za termocentrale ENEL. (mb)

Drevi zadnji koncert oktobrskega ciklusa

Duo Arnold - Turkulin v Evangeličanski cerkvi

Danes bo ob 20.30 v Evangeličansko-luteranski cerkvi na Trgu Panfili na sporedu zadnji koncert oktobrskega ciklusa, ki ga je priredilo novo ustanovljeno Združenje Bach iz Trsta. Predstavila se nam bosta trombetač Stanko Arnold in organistka Ljerkja Očič-Turkulin.

Stanko Arnold se je rodil na Ravnah na Koroškem leta 1949. Trobento je študiral na Ljubljanski glasbeni akademiji in v Parizu pri prof. Rogerju Delmotteju. Priznan slovenski trombetač je bil večkrat nagrajen na državnih in mednarodnih tekmovanjih. L. 1970 je zmagal nagrado Prešernovega sklada, l. 1982 pa Prešernovo nagrado, kot član Slovenskega trobilnega kvinteta. Koncertiral je že v številnih evropskih državah in v ZDA. Snemal je za radijski hiši PKP in za RTV Ljubljana.

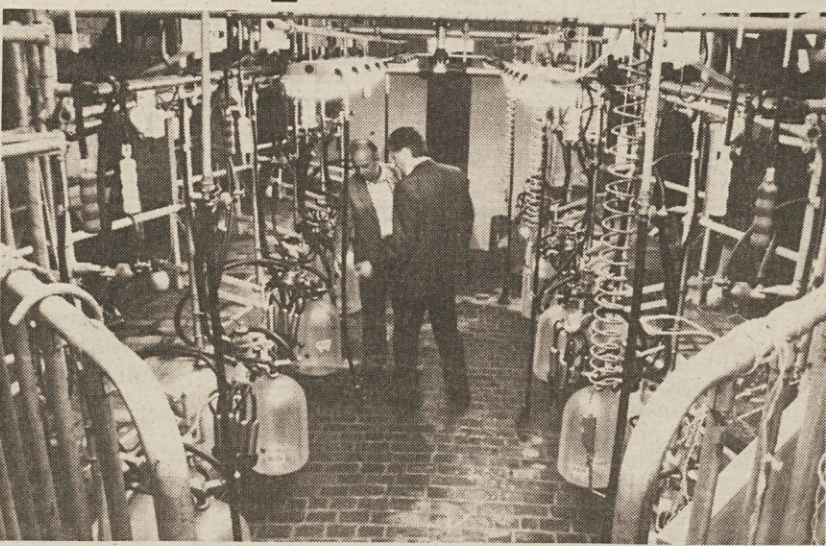
Ljerkja Očič-Turkulin (roj. 1960) je začela študirati orgle pri prof. Hubertu Bergantu na Ljubljanski glasbeni akademiji. Izpopolnjevala se je vrsto let pri profesorjih G. Litaizeju v Pari-

zu, M. Schnaiderju v Kölnu in L. Cegliehinu v Rimu. Poleg tega, da poučuje orgle in nabožno glasbo na inštitutu za nabožno glasbo na zagrebški Teološki fakulteti, tudi uspešno koncertira.

Program, ki nam ga bosta izvajalca predstavila, je premišljeno izbran, saj se med skladbami za trobento in orgle prepletajo tudi skladbe za orgle solo. Tako bomo po uvodni Pourcellovi Sonati v D-duru za trobento in orgle lahko prisluhnili eni izmed najbolj znanih Bachovih Koralnih predelav in sicer »Jesus bleibet meine Freude« za orgle iz Kantate BWV 147. Sledili bosta Corellijeva Sonata v e-molu za trobento in orgle in Duboisova Toccata v G-duru za orgle. Na sporedu bosta tudi znani Händlov Largo v transkripciji za trobento in orgle ter Bachov Koncert za orgle BWV 593 v a-molu. Koncert bosta zaključili dve skladbi Martinija: Sonata al Postcomunio za orgle in Toccata za trobento in orgle. (Ozbič)

V združnem hlevu otvorili molžišče in nov sedež

Važni pridobitvi za Dolgo krono

Sodobno molžišče v združnem hlevu Dolga krona

(foto Magajna)

V hlevu dolinske Zadruga Dolga krona so včeraj dopoldne uradno otvorili novo molžišče, ki ga sicer uporabljajo že poldrugi mesec, in novi združni sedež. Sodobno opremljeni hlev so pred štirimi leti dogradili na Brdu, hribu, ki se vzpenja nad rezer voarji družbe SIOT. Že ob nastanku dolinske zadruga pa so njeni člani s prostovoljnim delom zgradili začasni hlev. To je med drugim omenil tudi Drago Slavec, predsednik Dolge krona, ki je poudaril še začetni cilj te zadruga. Nastala je namreč zato, da bi ohranili to travnatno površino, jo v celoti namenili kmetijstvu in jo tako obvarovali pred industrijskim izkoriščanjem. Danes je v združnem hlevu kar 92 glav živine, delovanje pa se usmerja v gojenje krav molznic.

Zjutraj je bilo na vrsti ocenjevanje sivo-rjave pasme, ki ga je vodil dr. Santus, ravnatelj vsedržavnega združenja rejcev. Slavnosti pa so prisostvovali številni gostje ter predstavniki Zveze rejcev iz F-JK. (dam)

Podpredsednik Pangher o aferi z anestezi

Morebitne odgovornosti KZE naj preveri kazensko sodišče

Kljub plazu obtožb profesorja Mocavera je podpredsednik KZE Giuseppe Pangher ohranil svojo znano flegmatičnost, čeprav priznava, da je Mocaverovi televizijski izjavi sledil z zaskrbljenostjo. Mimo posameznih obtožb in nelaskavih ocen upraviteljev (za Mocavera so "prekladalci papirjev") je vsekakor mnenja, da je tako obnašanje in merjenje sil na straneh časopisov znak degradacije zdravstvenega sistema. »Morda postajam star,« pravi, »toda zdi se mi, da izginja zdrava pamet.«

Bo že res, toda kako naj ljudje sprejmejo vest, da je baje neki pacient umrl, ker je predolgo čakal na operacijsko sobo in da to ni bil osamljen primer? »Mocavero trdi, da KZE išče grešne kozle, da bi prikrila svoje odgovornosti in pomanjkljivosti. Možnosti sta dve: ali Mocavero napihuje stvari ali je odgovornost za smrtni primer resnična. Kako je s tem, pa naj ugotovi sodišče. Osebo sem obiskal veliko bolnišnic, delovanju katarinske bolnišnice sledim zelo pozorno in nikakor ne morem reči, da je "rizična bolnica".«

V ospredju te afere je vsekakor pomanjkanje anestezirov, takoj "za vogalom" pa so nasprotja v načinu vodenja zdravstvenih služb. Mocavero, pravi Pangher s prispodobno iz boksa, bi najraje zapodil iz ringa pomočnike in sodnika, toda to je proti pravilom igre. Da se problemi vlečejo, je veliko razlogov, predvsem so to zakonske in sindikalne omejitve na vsedržavni, deželni in krajevni ravni. Na konkretno vprašanje, zakaj je število anestezirov nezadostno, pa Pangher omenja dva dejavnika: omejitve Dežele in določila vsedržavne delovne pogodbe anestezirov. Po statističnih podatkih je tržaško zdravstvo najdražje v Italiji. V vsedržavnem poprečju "stane" vsak državljan 785 tisoč lir na leto, v Furlaniji-Juljski krajini 900 tisoč, v tržaški pokrajini pa nad milijon lir. Povsem logično je, pravi Pangher, da De-

žela skuša znižati izdatek in da za našo pokrajino krni postavko za osebe. KZE je že večkrat pritiskala na Deželo, da bi ji omogočila nastavitve nekaterih anestezirov, a kaže, da ni imela uspeha. Tako vsaj trdi podpredsednik KZE. Sedaj je sicer celotno vprašanje tržaškega zdravstva pod vprašajem, kajti po enem letu Dežela še ni odobrila izvršilnega načrta. Deželni odbor Brančati obljublja, da bo to storila v novembru.

Druga težava je nekoliko paradoksalna in nastaja zaradi sindikalnih pridobitev: delovni urnik se je za anestezirov in reanimatorje od začetnih 40 v nekaj letih znižal na sedanjih 32 ur na teden, kajti 3 ali 4 ure so posvečene študiju in izpopolnjevanju. Ker jih je premalo, a morajo vseeno kriti potrebe vseh kirurških oddelkov, si nabirajo nadure in neizkoriščene dneve dopusta, kar ustvarja ozka grla. K temu pa je treba še pristeti zakonsko določbo, pripominja sogovornik, da KZE, razen v nujnih primerih, nima besede pri vodenju univerzitetnih oddelkov. Po njegovem je poziv KZE, naj anesteziški preloži dopust, bil upravičen. Sicer pa tudi to vprašanje preverja sodišče: prijavo, češ da je KZE ravnala protizakonito, sta vložili zdravnici, KZE pa ju je obdolžila, da sta neupravičeno zapustili delovno mesto in da nista nudili pomoči.

»Osebo imam čisto vest, ker sem vedno naredil, kar je bilo mogoče, tako v korist zdravnikov kot (in to je najvažnejše) bolnikov. Še naprej bom tako ravnal. Vendar kot upravitelj lahko rešim le nekaj problemov; vse lahko reši samo dobri bog. Pred degradacijo medsebojnih odnosov sem razočaran in tudi nemočen, vendar človeški element, osebna gledanja in napetosti so del življenja.« Pangher torej vabi k preudarnosti in noče prilivati olja na ogenj. Mu bo uspelo?

NADJA FILIPČIČ

Od sinoči na ogled v miljski Beneški hiši

Galaxia: sedem zvezd z neba mlajše slovenske umetnosti

S sinočnjega odprtja razstave v Miljah (Foto Križmančič)

Za ogled Galaxie mlade slovenske umetnosti, ki se je sinoči pojavila na miljskem nebu oziroma v tamkajšnji Beneški hiši, se je zbralo številno občinstvo, saj je bila to ena od redkih priložnosti, ko se najmlajša slovenska umetnost predstavlja tudi pri nas. Razstavo, ki sta jo pod pokroviteljstvom Občine Milje priredili Skupina 78 in Galerija TK, je odprla umetnostna kritičarka Maria Campitelli, ki je izpostavila skupne točke ter raznovrstne umetniške produkcije ter predstavila vsakega od sedmih umetnikov posebej. Zvonko Čoh, Milan Erič, Marina Gržinič, Aina Šmid, Bojan Gorenec, Marko Modic in Marjetica Potrč ustvarjajo namreč nenavadno ozveždje, ki združuje posamezne zvezde z različno stopnjo svetlobe in velikosti. Tu zbrani umetniki — je dejala Maria Campitelli — ne predstavljajo enotne težnje, poslužujejo se različnih govoric, od slikarstva do videa, od kiparstva do fotografije in animiranega filma. Povezuje jih starost, vsi so približno pri tridesetih, a tudi sozvočja iskanja, ki na različnih področjih zrcalijo vprašanja in dvome, izrazne odstopa in sklapljanja, lastna vizualni kulturi 80. let, nekakšni predhodniki naslednjega tisočletja. Razstava nudi zanimiv izsek mlade slovenske umetnosti, ki zahteva različne pristope do sebe in sveta in s kritičnim in zelo pozornim očesom motri katastrofe, katerim gre naproti človeštvo. Poslužuje se novih elektronskih tehnologij za lastne emblematične pripovedi. (bg)

Zaključek Tržaških zdravniških dnevo z aktualno temo

Največ obolelih za aidsom zabeležili v Milanu in Rimu

Včeraj so se v našem mestu zaključili 42. Tržaški zdravniški dnevi, ki so bili letos v celoti posvečeni novim raziskavam in spoznanjem na področju imunologije. Številni strokovnjaki so v jutranjih urah z velikim zanimanjem prisluhnili besedam profesorjev Tridenteja, Angelinija, Rizzuta in Del Giacca. Ugledni znanstveniki so spregovorili o mehanizmu avtoimunosti in o nekaterih redkih živčnih boleznih.

Največje zanimanje poslušalcev je seveda vzbudila popoldanska okrogla miza, ki je bila v celoti posvečena nadvse zaskrbljujočemu bolezenskemu pojavu - aidsu. O tej smrtonosni bolezni so spregovorili profesorji Chicco-Bianchi, Greco, Alessi in Esposito, vlogo moderatorjev pa sta opravljala strokovnjaka Scarpa in Roscioli. Govorniki so občinstvu posredovali precej točne številčne podatke o tej hudi virusni bolezni, ki se nevarno širi. Do letošnjega junija so v Italiji zabeležili 2.094 obolelih, v pičlih štirih mesecih pa je njihovo število naraslo še za 400. Raziskave so pokazale, da je aids najbolj razširjen v severnem predelu Italije, predvsem v velikih metropolah. Žalosten primat nosita Milan (kjer je kar petina vseh bolnikov) in Rim.

Od 2.094 obolelih za aidsom jih je v bolnišnicah umrlo že 1.025. Ta smrtonosna bolezen je v treh letih (od 83 do 85) pomorila kar 85 odstotkov bolnikov. Med omenjenimi žalostnimi številkami je največ narkomanov, medtem ko se je število obolelih za to virusno boleznijo znatno znižalo pri homoseksualcih.

Kar zadeva heteroseksualce, torej veliko večino prebivalstva, pa je treba povedati, da se bo začel aids v prihodnjih mesecih prav v tej skupini bolj naglo širiti. Število bolnikov naj bi se podvojilo vsakih šest mesecev. Tudi seropozitivnih oseb je v Italiji veliko. Zdravniki trenutno ne morejo nuditi natančnih številčnih podatkov o tej skupini, saj jih le malo pride v posebne centre za ugotavljanje te bolezni.

Jutri v Centru za raziskave

Znanstveni posvet o polisaharidih

V Centru za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah se bo jutri pričel tridnevni mednarodni študijski posvet o polisaharidih industrijskega pomena. Znanstveno srečanje prirejajo Raziskovalni center za polimerse proizvode Poly-bios, ki ima svoj sedež pri Padričah, Univerza v Trstu, podjetje Fidia in Vsedržavni svet za raziskave (CNR), udeležilo pa se ga bo okrog 130 strokovnjakov iz Italije in številnih drugih držav.

Posvet je pravzaprav nadaljevanje dveh podobnih srečanj, ki so jih svoj čas priredili v Stevens Institutu of Technology v New Jerseyu (ZDA). Na njem si bodo univerzitetni in industrijski raziskovalci izmenjali dognanja in mnenja o strukturi in možnih uporabah ogljikovih hidratov, zgrajenih iz večjega števila enostavnih sladkorjev, kot sta škrob in celuloza.

Tržaški raziskovalci bodo predstavili rezultate raziskav o polisaharidih, ki jih pridobivajo iz morskih alg. Prav z njimi se ukvarja že omenjeni Raziskovalni center Poly-bios.

V sredo v Prosvetnem domu na Opčinah

Ravnatelj KZE Botteghelli bo predaval za člane SDGZ

Pred nekaj meseci je strežno oseboje v barih in restavracijah začelo uporabljati posebne čepice, ki naj bi pokrivala lase; tudi oblačila so spoštovala določena pravila. Prilagoditi so se jim morali tudi jestvinarji, saj ni šlo za neko modo, ampak za zahtevo KZE, ki je začela strožje izvajati zakonske predpise. Počasi pa je vse skupaj padlo v pozabo, češ da so bili predpisi preklani. A ni tako: v zadnjih tednih se vrstijo pregledi po raznih obratih in organi pregona prijavljajo kršilce zakonskih določil. Vsaka prijava je vezana na plačilo glob, ki so izredno visoke, možen pa je tudi sodni postopek. Istočasno pregledujejo tudi razne delavnice in delovišča ter preverjajo spoštovanje varnostnih predpisov. Nadzor se je še poostil po smrtnih nesrečah, ki so se pripetile — posebno v južnih predelih Italije — pri obnavljanju nogometnih stadionov. Pri vsem tem je najbolj zaskrbljujoče dejstvo, da so zakonska določila tako zapletena, da nihče natančno ne ve, kako se mora ravnati. Delodajalci — posebno v manjših podjetjih — ne uspejo slediti vsem predpisom, ki se v zadnjih časih dokaj hitro spreminjajo.

Zaradi tega je Slovensko deželno gospodarsko združenje sklenilo, da bo organiziralo strokovno predavanje o vseh teh vprašanjih. Sam ravnatelj KZE dr. Botteghelli je sprejel vabilo in se bo udeležil srečanja, na katerem bo odgovarjal na konkretna vprašanja udeležencev. Predavanje je namenjeno predvsem trgovcem in obrtnikom, pa tudi gostincem.

Srečanje z dr. Botteghellijem bo v dvorani Prosvetnega doma na Opčinah v sredo, 26. oktobra, ob 18.15. (ok)

Slovenska gobarska družina Trst obvešča, da je razstava svežih gob v Prosvetnem domu na Opčinah, ki jo je priredila v počastitev 10-letnice svojega delovanja, odprta še danes od 10. do 18. ure. Vabljeni!

pismo uredništvu

Odgovor župana Budina na pismo z Božjega polja

Spoštovano uredništvo!

Ker je bilo pismo z devetimi podpisi z Božjega polja naslovljeno name, prošim za objavo sledečega odgovora.

Za izvršitev javnih del so javnim upravam potrebna finančna sredstva. Letos smo si priskrbeli tudi tista za izpopolnitev omrežja javne razsvetljave v vsej občini (na Božjem polju in drugod za približno 200 milijonov lir stroškov) in v teku je sedaj izdelava potrebnih načrtov, ki bodo kmalu naredi; po zaključku tehnično-birokratskega postopka bodo stekla dela.

Stvar je torej v teku in to je bilo znano tudi med podpisniki, zato me čudi, da je bilo sploh napisano tisto odprto pismo.

S spoštovanjem

Miloš Budin
župan občine Zgonik

Celovški gimnazijci v sredo v Kulturnem domu

Slovenski dijaški dom Srčko Kosovel v Trstu vabi na predstavo Miloša Mikelna Atomske bombe ni več, ki bo v Kulturnem domu v sredo, 26. oktobra 1988, ob 10. uri. Režija Peter Mitlartov, igrajo učenci slovenske gimnazije in mladinskega doma iz Celovca. Igra je primerna za vse starosti in ljudi, ki ljubijo mir.

Grejemo se lahko kar 14 ur na dan

Kot smo lahko občutili v zadnjih dneh, se je izjemno topla jesen vendarle začela spopadati z zimo. Da si bomo lahko ogreli premrzle ude, če bo pač tako aneslo, pa nam letos ne bo treba čakati na 1. november. V veljavo je namreč stopil deželni dekret, ki za ogrevanje v tržaški občini predvideva manjše omejitve. Ogrevalne naprave so lahko vključene že s 15. oktobrom, zadnji dan, ko bomo lahko prekladali kosti ob grelcih, pa bo 30. april. Zvišalo se je tudi število ur: po novem lahko kurimo kar 14 ur na dan.

Prošnjo, da bi tržaško občino vključili v klimatski pas tipa D in tako podaljšali čas ogrevanja, je predsedniku deželnega odbora posredoval tržaški župan z utemeljitvijo, da se zaradi posebne geografske klime temperatura v našem mestu lahko nepričakovano zniža tudi za več stopinj.

Kako pa smo se gledi lani, ko so veljale prejšnje omejitve? Ogrevalne naprave smo lahko vključili 1. novembra, spomladi jih je bilo treba ugasniti 15. aprila, ogrevali pa smo se lahko le 12 ur na dan.

Karabinjerji rešili surfista iz hudih težav z močno burjo

Včeraj dopoldne so tržaški karabinjerji na odprtem morju pred Grljanom rešili iz valov 34-letnega surfista Vittoria Tripputija iz Ulice Romagna 34/2. Moški, ki je po poklicu finančni konzulent, je hotel včeraj preizkusiti svojo zmogljivost. Sunkovita burja je bila kot nalašč pripravna za navdušene surfiste. Tripputi, ki je precej izurjen, v začetku ni imel težav, kaj kmalu pa je opazil, da ne more več nadzorovati plovila. Močan veter se je uprl v trikotno jadro, valovi pa so premetavali surf sem ter tja. Nenadoma se je Tripputi z grozo zavedel, da se vse bolj oddaljuje od obale. Obupan je skušal »ujeti« v jadro veter, ki bi ga spet popeljal proti obali. Njegovi poskusi pa so dosegli le nasproten učinek, saj ga je začelo še bolj hitro zanašati proti odprtemu morju.

Na srečo pa je nekdo opazil njegovo borbo z vetrom. Očividec je kmalu razumel, da je surfist v veliki nevarnosti in je obvestil karabinjerje. Ti so takoj poslali na odprto morje štiri može z izvidniškim čolnom.

Reševalna akcija nikakor ni bila lahka. Ko so se karabinjerji z veliko težavo približali surfistu, so se morali takoj spet oddaljiti. Močan veter in nekaj manj kot tri metre visoki valovi so jih ovirali pri reševanju, obenem pa je bilo tudi nevarno, da bi surf trčil v izvidniški čoln. Tripputi je upal in obupoval ter se skušal tudi sam približati reševalcem. Po mnogih brezuspešnih poskusih se je karabinjerjem le nasmehnila sreča. Pripluli so do surfa, potegnili popolnoma izčrpanega športnika na čoln in ga odpeljali proti obali...

razstave

V Kraškem muzeju v Repnu je še danes od 14. do 19. ure odprta razstava ČLOVEK IN LES.

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom. V torek, 25. t. m., ob 20.30 otvoritev razstave CLAUDIE RAZA, pri klavirju MIRAN KOŠUTA, uvodna beseda SERGIJ CESAR. Vabljeni!

Jugoslovana kradla svojim sodržavljanom

Agenti letkega oddelka so včeraj aretirali 27-letnega jugoslovanskega državljana Mehmeda Curkiča in ga pod obtožbo kraje odpeljali v zapor. Njegovemu pajdašu, 25-letnemu sodržavljanu Faiku Licini, pa je uspelo po-gebniti pred policisti. Preiskovalci so ga včeraj iskali ves dan, a ga do pozne večerne ure še niso našli.

Curkič in njegov pajdaš sta pri belem dnevu kradla v bližini Trga Ponorosso. Njuna tarča so bili avtomobili sodržavljanov. Z izvičajem sta odpirala vrata avtov in nato kradla iz vozil komaj kupljene obleke, čevlje in razne druge predmete.

Za njuno početje pa so pravočasno izvedeli policisti. Čeprav so se jima nadvse oprezno približali, jih je Licina opazil in se jim izmuznil. Tudi Curkič je skušal zbežati, vendar so bili agenti hitrejši od njega.

Policisti so aretiranega Jugoslovana najprej odpeljali na kvesturo, kjer so ga zaslišali, nato pa v koronejski zapor. Vse ukradeno blago je sedaj v njihovih rokah.

Trgovci in obrtniki

Do torka plačati socialne dajatve

Do torka, 25. t. m., morajo obrtniški in trgovski zavarovanci plačati kar tri socialne dajatve, in sicer 3. obrok fiksnih zneskov za pokojninski sklad, drugo polovico odstotnega prispevka za pokojnino (rumena položnica) in drugo polovico davka na zdravje (roza položnica). Družinski pomočniki pa so dolžni plačati le davek na zdravje.

ZAHVALA

Ob težki in boleči izgubi nepozabnega nam

Aničeta Loredana

(ČETKOTA)

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam bili ob strani in z nami sočustvovali. Iskrena hvala godbi Breg, KD in zboru F. Venturini, Društvu Slovencev miljske občine in zboru Jadran.

Ana in družina

Frankovec, 23. oktobra 1988

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Franca Jelušiča

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in ga spemili na zadnji poti.

SVOJCI

Gropada, 23. oktobra 1988

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Oscar Wilde

Važno je imenovati se Ernest

Režija: Marko Sosič

Igrajo: Vladimir Jurc, Tone Gogala, Anton Petje, Alojz Milič, Adrijan Rustja, Lidija Kozlovič, Stanislava Bonisegna, Lučka Počkaj in Bogdana Bratuž.

PONOVITEV:

danes, 23. t. m., ob 16. uri — ABONMA RED G — druga nedelja

...

Prodaja abonmajev in vstopnic od 10. do 12. ure vsak delavnik ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4 (tel. 734265).

Narodna in študijska knjižnica

Ciklus

Otroške urice v NSK

Z Nikom Grafenauerjem

od Pedenpeda do Skrivnosti

Pesnik bo z nami v petek, 28. t. m., ob 17. uri v NSK - Ul. sv. Frančiška 20/I.

Vabljeni osnovnošolski otroci!

GLASBENA MATICA

TRST

Koncertna abonmajska sezona 88/89

V četrtek, 27. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

Simfoniki RTV Ljubljana

Dirigent: Anton Nanut

Solist: Alojz Zupan, klarinet

Na sporedu Dusik, Krommar, Beethoven

Prodaja vstopnic v Pasaži Protti in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni KD.

Dvig abonmajev: na GM v torek in sredo od 10. do 13. ure, v četrtek od 10. do 12. ure; pri blagajni Kulturnega doma v četrtek od 19. ure dalje.

gledališča

VERDI
Jesenska simfonična sezona - Danes, 23. t. m., ob 16.30 (red B) recital solo pevke Ruthild Engert-Ely. Dirigent Spiros Argiris. Na sporedu de Banfieldove in Beethovne skladbe.

ROSSETTI
Gledališka sezona 1988/89 - Danes ob 16.00 - (red prva nedelja) ponovitev dela L. Pirandella VSAK PO SVOJE. Režija Giuseppe Patroni Griffi. V abonmaju odrezek št. 1. Rezervacije in predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Jutri zaprto zaradi počitka.

Pri osrednji blagajni v Pasaži Protti so v teku vpisovanja novih abonmajev in potrditve starih.

CRISTALLO - LA CONTRADA
Danes ob 16.30 ponovitev dela Carpinterija in Faragune MARINARESCA ali NEL PAESE DELLE MALDOBRIE. Režija Francesco Macedonio. Pri blagajni gledališča Cristallo (Ul. Ghirlandaio 12) so v teku vpisovanja novih abonmajev.

koncerti

Danes, 23. t. m., ob 20.30 bo v evangeličansko-luteranski cerkvi, Trg Panfilij, koncert, na katerem bosta nastopila Stanko ARNOLD - trobenta (Ljubljana) in Ljerkar OČIČ TURKULIN - orgle (Zagreb). Na programu Purcelllove, Bachove, Corellijeve, Duboisove, Haendlove in Martinijeve skladbe.

Danes, NEDELJA, 23. oktobra 1988
IVO
Sonce vzide ob 6.33 in zatone ob 17.06 - Dolžina dneva 10.33 - Luna vzide ob 16.02 in zatone ob 4.07.

Jutri, PONEDELJEK, 24. oktobra 1988
ANTON
PLIMOVANJE DANES: ob 1.38 najnižja -41 cm, ob 7.58 najvišja 57 cm, ob 14.27 najnižja -52 cm, ob 20.29 najvišja 35 cm.

PLIMOVANJE JUTRI: ob 2.11 najnižja -40 cm, ob 8.25 najvišja 60 cm, ob 14.59 najnižja -59 cm, ob 21.07 najvišja 36 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 15,2 stopinje, zračni tlak 1019,7 mb raste,

LOTERIJA

BARI	17	90	13	35	74
CAGLIARI	43	77	89	44	5
FIRENCE	13	10	75	23	40
GENOVA	36	56	55	81	75
MILAN	33	53	51	4	1
NEAPELJ	53	33	79	28	22
PALERMO	39	31	4	83	7
RIM	56	77	33	68	50
TURIN	35	6	88	21	33
BENETKE	51	37	29	87	49

ENALOTTO

1 X 1 X X X X X X X X 2

KVOTE:

12	31.354.000.—
11	1.074.000.—
10	110.000.—

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST

vabi vse člane in prijatelje na otvoritev predavateljske sezone v četrtek, 27. oktobra, ob 20.30 v Gregorčičevo dvorano.

Znani slovenski alpinist

Peter Podgornik

bo predvajal svoje filme o Cerru Torreju in Yosemiteju.

Ul. di Servola 124

sklicuje

REDNI OBČNI ZBOR

v petek, 28. t. m.,

ob 20.00 v 1. in ob

20.30 v 2. sklicanju

Ob prejemu priznanja ZSKD voščimo naš!

DANICI

še mnogo kulturnih trenutkov.

Odbor in člani

KD Primorsko

V torek je praznovala v Nabrežini svoj 85. jubilej

OLGA ŠKRK vd. MISLEJ

Obilo zdravja ji želijo vnuk Walter z Loredano ter pravnukinji Elena in Pavla.

Danes, 23. t. m., praznujeta 50-letnico poroke

LOVRENC in MILENA REBULA

Še na mnoga leta v zdravju in zadovoljstvu jima voščijo

sin Lovrenček, vnuk Stefan, vsi sorodniki in prijatelji

Čvrsto in s ponosom stopa danes v svoje 80. leto

JUST LAVRENCIČ

s Katinare.

Z njim se veselijo in mu želijo predvsem ljubelega zdravja

otroci z družinami

Okrogla leta je te dni praznovala v Lakotšču

SILVANA MOHORČIČ

Še na mnoga srečna, zdrava leta ji kliče

KD F. Venturini

TRGOVINA

Ideale

G. Foraus

Ul. Settefontane 3/c
Telef. 731377 - Trst

- sanitarije
- vse za ogrevanje in hidravliko
- inštalacije in popravila

SKD I. Gruden

priredi

v petek, 28. oktobra, ob 20. uri

v društvenih prostorih

koncert akademskega zbora F. Prešeren iz Kranja

Vabljeni!

razna obvestila

Starejši skavti in skavtinje priredijo danes, 23. t. m., PIKNIK v Marjanišču na Opčinah. Zbiranje ob 11. ure dalje. Za kosilo vsak prinese kaj svojega za skupno mizo. Popoldne igre, družabne igre, stari filmi itd. Vabljeni!

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu - Donizettijeva 3 - vabi jutri, 24. t. m., ob 20.30 na srečanje z Markom Ivanom RUPNIKOM in na razgovor o njegovih vtisih o zamejstvu ob otvoritvi osebne slikarske razstave.

KD I. Grbec - Škedenj, Ul. di Servola 124 sklicuje REDNI OBČNI ZBOR v petek, 28. t. m., ob 20. uri v 1. sklicanju in ob 20.30 v 2. sklicanju.

SKD Tabor - Opčine in Društvo zamajskih likovnikov - Trst organizirata novembra večdnevno delavnico O LIKOVNEM IZRAŽANJU. Mentorji: Jasna Merku - plastika, Claudia Raza - grafika in Boris Zuljan - risba. Informativno srečanje in vpisovanje v soboto, 5. novembra, ob 18. uri v Prosvetnem domu na Opčinah.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu obvešča, da bo odhod avtobusa za izlet v Štanjel in Vitovlje v sredo, 26. t. m., ob 8. uri izpred Deželne palače na Trgu Oberdan.

Zveza upokojencev za vzhodni Kras - Opčine, Narodna ul. 69 organizira 5. novembra izlet v Goriška Brda. Vpisovanje na sedežu v ponedeljek, sredo in petek od 9. do 12. ure.

čestitke

PETER NOVAK z Ospa praznuje 97. let. Vse najboljše mu želijo vsi domači. Jutri praznuje naša draga nona SLAVA 79. rojstni dan. Vse najboljše in še na mnoga leta ji želimo vnuki Darjo, Rado in Marko.

Ljubi mož RAFAEL LISJAK ima danes rojstni dan, jutri pa god. Še vnaprej zdrava in vesela leta mu iz srca želi žena Ema.

Danes slavi JUŠTINA ŠTRAIN svoj rojstni dan. Mnogo zdravja in izpolnitev vsega, kar si sama želi, ji voščijo brata in sestre; Tatjana in Uroš ji pa pošljata koš poljubčkov.

Te dni praznujeta 25-letnico poroke ETO in ELVIRA KOČIJAN iz Doline. Še na mnoga skupna leta jima kličejo Danilo in prijatelji od Domja.

Danes praznujeta v Pulju pri Domju SUZANA 21. in MICHELA 15. rojstni dan. Vse najboljše jima voščijo mama, oče, nona, stric Danilo in Korado.

Gojenci Glasbene šole, otroškega in mladinskega pevskega zbora F. Venturini želijo vse najboljše vadiateljici SUZANI in njeni sestri MICHELI za rojstna dneva.

KD I. Grbec čestita JOLANDI GUŠTINČIČ in DANICI SMOTLAK za prejetu priznanje ZSKD.

Draga FRANKA! Spremljajo naj te zdravje, sreča, veselje in uresničitve naj se ti vse skrite želje. To ti želimo vsi, ki te imamo radi, posebno pa mama.

Nagajivi teti FRANKI pošljata 23 poljubčkov Sonja in Erika. Pridružuje se tudi Elisa.

Svojemu bivšemu večletnemu režiserju STANETU RAZTRESNU čestitamo ob prejetju odlikovanja ZSKD. Člani amaterskega odra J. štoka.

šolske vesti

Ravnatelj poklicnega zavoda J. Stefan sporoča staršem, da bodo jutri, 24. oktobra na sedežu šole sestanki s starši po naslednjem urniku: ob 16. uri za starše 1. razr. RTV, ob 16.45 za starše 1. razr. bio.-ko., ob 17.15 za starše 1. o. m., ob 17.30 bo sestanek s starši vseh razredov in nato bodo volitve staršev v razredne svete. Vabljeni so vsi starši.

Ravnateljstvo državnega učiteljskega A. M. Slomšek obvešča, da bo obvestilo o začetku pouka v 5. letniku objavljeno v Primorskem dnevniku, čim ga bo določilo ministrstvo za javno šolstvo.

mali oglasi

GURDJIEFF-OUSPENSKY - Center za duševno rast človeka sprejema zainteresirane osebe Trst - Benetke. Tel. 041/5221465.

LADJEDELNICA V BARKOVLAH - Skerl Saverio izdeluje, popravlja in opremlja plovila z majhno nosilnostjo. Ul. Boveto, 10 (Barkovlje) - Trst, tel. 040/420211.

CENTRO DEL COLLEZIONISMO - Trst, Ul. Piccolomini 3, tel. 040/762488 - komisijka prodaja zbirateljskih predmetov na dražbah ali neposredno. Na razpolago smo Vam za najugodnejši plasma posameznih predmetov ali celih zbirk: razglednic, kovancev, stare korespondence, najrazličnejših starinskih predmetov itd.

MIZAR obnavlja pohištvo in opravlja raznovrstna popravila. Telefonirati ob uri obedov na št. 228183.

NUDIM LEKCIJE za smučarski tek na plastični progi v Nabrežini. Zainteresirani naj telefonirajo na št. 299798 od 13. do 14. ure.

V TRSTU iščemo dečke in deklice za nastopanje v televizijskih in reklamnih programih, filmu in na modnih revijah. Pisati: Cinerassegna, Ul. Giulio Venticinqué št. 23, 00136 Rim.

NUJNO iščemo tehnika za montažo TV anten in popravila televizorjev. Pismene ponudbe na Oglasni oddenek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Tehnik".

SLOVENSKO UVOZNO/IZVOZNO PODJETJE zaposli trgovskega potnika z znanjem srbohrvaščine in angleščine. Pismene ponudbe na upravo Primorskega dnevnika, Drevored 24 Maggio 1, 34170 Gorica, pod šifro "Potnik".

REPO za vlaganje na tropine prodaja Anton Drufovka, na križišču v Grojni št. 1, tel. 0481/34220.

PRODAJAM akacije kole za vinograd po 13.000 lir stot in drva za kurjavo po 10.000 lir stot. Žnidaršič, Števerjan, tel. 0481/884161.

PRODAM dve stanovanji v središču Dobreboda. Telefonirati na št. 0481/882367.

KRIZANTEME prodaja po ugodni ceni Kmetijska zadruga v Trstu. Na razpolago so vam v naših trgovinah v Ul. Foscolo 1, Ul. Flavija 62, v Miljah v Ul. Tonello 6 in v skladišču v Industrijski coni - III. Trasv. Est.

KUPIM hišo na Krasu s 3 sobami, kuhinjo in kopalnico. Tel. 422917 v večernih urah.

KUPIM stanovanje v predmestju ali na tržaškem Krasu, 80 kv. m. Tel. 040/762228 v večernih urah.

KUPIM staro prikolico za 600-700 tisoč lir. Tel. 51853.

ZA VSAKOGRAR

NEKAJ POSEBNEGA

optika

kontaktne leče

Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti)

TRST

Telefon 77-29-96

Potovalni urad Aurora

prireja za božič in novo leto naslednja potovanja:

- od 22. do 29. decembra v ROGAŠKO SLATINO
- od 24. do 29. decembra na BLED
- od 29. decembra do 5. januarja na CIPER
- od 29. decembra do 2. januarja v BUDIMPEŠTO
- od 29. decembra do 1. januarja na BLED
- od 29. decembra do 1. januarja v ZAGREB
- od 30. decembra do 6. januarja v TUNIZIJO
- od 30. decembra do 2. januarja na otok RAB
- od 30. decembra do 2. januarja na otok KRK (z lastnimi avtomobili)
- od 31. decembra do 1. januarja v CELJE

Informacije in rezervacije pri potovalnem uradu Aurora v Ul. Milano 20 - tel. 60261.

GOETHE-INSTITUT

Sporočamo, da je na razpolago še nekaj mest za vpis v tečaje nemškega jezika za odrasle in otroke

Ul. Coroneo 15 - Tel.: 732057
od ponedeljka do petka:
9.15-13.00 in 15.00-19.00

S.A.C.A.T.

nadomestni deli za

FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA

in za tuje znamke avtomobilov

UPRAVA:

Ul. Marconi 6 - Tel. 775483 - 4

Ul. sv. Frančiška 38

TRST - Tel. 768667 - 772002

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
9.15 Dokumentarna oddaja: Kvarkov svet - Potovanje po rekah - Mekong (ured. Piero Angela)	8.00 Nadaljevanka: La corona del diavolo (1. del)	10.30 Koncert: zbor Akademije S. Cecilia (Brucknerjeva Simfonija št. 2 v e-molu, dir. Norbert Balatsch)	9.20 Video strani	10.30 Športna oddaja: Juke box
10.00 Ekološka oddaja: Zelena linija (1. del)	8.50 Nanizanka: Lassie	11.10 Film: Un evaso ha bussato alla mia porta (dram., ZDA 1942, r. George Stevens, i. Cary Grant, Jean Arthur)	9.30 Otroška matineja: Živžav	11.00 Reportaže: Šport spektakel
11.00 Maša	9.00 Risanka: Thundecats	13.05 Nanizanka: Professione pericolo	10.15 Otroška nadaljevanka: Vrnitev antilope (2. del, pon.)	13.45 Dnevnik
12.00 Nabožna oddaja	9.15 Nanizanka: Punky Brewster, 10.50 Cuore batticuore	14.00 Deželne vesti	10.40 Nadalj.: Diamantna dinastija (1. del, pon.)	14.00 Nogomet: Real Madrid-Barcelona (pon.)
12.15 Zelena linija (2. del)	11.30 Film: Ore 9 lezione di chimica (kom., It. 1941, r. Mario Mattoli, i. Alida Valli, Andrea Checchi)	14.10 Variete: Vài pensiero	11.30 Domači ansambli: Slovenski muzikantje	18.15 Košarka: turnir Mc Donald's Open, finale za 3. in 4. mesto
13.00 Dnevnik - ob enih	13.00 Dnevnik - ob trinajstih	16.50 Film: La terra si tinge di rosso (dram., ZDA 1973, r. Rod Steiger, i. Jeff Bridges, Robert Ryan)	12.00 Kmetijska oddaja: Ljudje in zemlja	20.30 Športna oddaja: A tutto campo
13.30 Dnevnik	13.20 Sportne vesti	18.35 Športna oddaja: Domenica gol	13.00 Video strani	22.15 Dnevnik
13.35 Kviz: Toto TV	14.20 Glasbena oddaja: Mixitalia '88	19.00 Dnevnik	13.20 Nadalj.: Leto in dnevi tečejo (7. del)	22.30 Košarka: turnir Mc Donald's Open, finalna tekma
14.00 Variete: Domenica in... (vodi Marisa Laurito)	15.15 Dnevnik - športni prenosi, vmes avtomobilizem in rezultati prvih polčasov nog. tekem	19.30 Deželne vesti	14.55 Zabavna oddaja: Kolo sreče	
14.20 Sportne vesti	16.50 Glasbena oddaja: Superball	20.00 Italijansko nog. prvenstvo B lige	15.55 Film: Kraljica Elizabeta (dram., ZDA 1939, r. Michael Curtiz, i. Bette Davis, Errol Flynn, Olivia de Havilland)	
15.20 Sportne vesti	18.50 It. nogometno prvenstvo A lige	20.30 Film: Anche gli angeli mangiano fagioli (kom., It.-Fr.-Sp. 1973, r. E. B. Clucher, i. Giuliano Gemma, Bud Spencer)	17.45 Zabavna oddaja: Kavarna	
16.20 Sportne vesti	19.35 Vreme in dnevnik	22.35 Aktualno: Milleameriche flash	18.45 Risanka, Vreme	
18.10 Sportne vesti: 90. minuta	20.00 Športna oddaja: Domenica sprint	22.40 Rubrika: Filmske novosti	19.01 TV Mernik, TV Okno in Zrno	
18.35 Variete: Domenica in...	20.30 Nanizanka: L'ispettore Derrick	22.45 Dnevnik - zadnje vesti	19.30 Dnevnik	
19.50 Vreme in dnevnik	21.30 Variete: Videocomic		19.55 Vremenska napoved	
20.30 Nadaljevanka: A viso coperto (r. Gianfranco Albano, i. Marlene Jobert, Ray Lovelock, 1. del)	21.50 Dnevnik - kratke vesti		20.10 Nadalj.: Vrtince in kaktusi - Končno (7. del)	
22.15 Športna nedelja	22.05 Aktualno: Italijani v Ameriki		20.45 Zdravo	
24.00 Dnevnik	23.05 Rubrika: Sorgente di vita		22.15 Video strani	
0.10 Rubrika: Knjiga, naša prijateljica	23.30 Izobr. odd.: Tehnike in okus			
0.35 Šport: košarka, finale mednarodnega turnirja (iz Madrida)	0.30 Glas. odd.: DOC - Jaco Pastorius			

Bette Davis se danes popoldne pojavlja kar v treh filmih: ob 15.55 na RTV-LJ, ob 14.00 in 16.45 pa na Canale 5

CANALE 5		10.30 Šport: golf	ke Memole, Holly e Benji, Prendi il mondo e vai, Ghostbusters	22.30 Šport: Fuori gioco	RADIO TRST A		RADIO KOPER (slovenski program)	
9.00	Nanizanka: Alice	11.30 Oddaja iz parlamenta		23.30 Film: Lezioni maliziose (kom., ZDA 1981, r. Alan Myerson, i. Sylvia Kristel, Howard Hesseman)	8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledarček; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša; 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.00 Nedeljska matineja: Mladinski oder - Alica v čudežni deželi (Lewis Carroll, dramatični Marko Sosič), nato Glasbeni listi; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Radijska igra: Črno ogrinjalo (Luigi Pirandello, režija Marko Sosič); 15.00-19.00 Popoldanski zbornik: Šport, glasba in prenosi z naših prireditelj; 19.20 Sporedi za naslednji dan in zaključek.	10.30, 12.30, 14.30 Poročila; 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Nedeljski pregled dogodkov: Sosednji kraji in ljudje; 11.30 Kmetijska oddaja: Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 14.15 Zabavna oddaja: Vanka in Tonca; 14.45 Lestvica najpopularnejših popevk Radia Koper: Vročih 10; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Aktualna oddaja: Primorski dnevnik; 17.00 Glasbena oddaja: Nedeljski ritem; 18.00 Pregled aktualnih dogodkov in športnih rezultatov; 18.30 Humoreska; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.		
9.30	Rubrika: Block Notes, vmes Le dinastie del vino, Starbene, Il mondo del bebè, Magazine	12.15 Aktualno: Nonsolomoda	18.30 Nanizanka: Legmen	1.00 Nanizanka: Switch	LJUBLJANA		RADIO KOPER (italijanski program)	
10.30	Nanizanka: I Jefferson	13.00 Nanizanka: Detective per amore	19.30 Risanke: Gli amici cercafamiglia, 19.45 Fofur, 20.01 Puffi		5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.30, 17.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Zdravo, tovariši vojaki; 8.07 Igra za otroke; 9.05 Še pomnite, tovariši; 10.05 Nedeljska matineja; 11.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.00 Na današnji dan; 13.10 Zabavna glasba; 13.20 Kmetijska oddaja: Za naše kmetovalce; 16.00 Lotrka domačih; 17.05 Nedeljska reportaža; 17.30 Amaterski zbori pojo; 18.00 Humoreska; 18.45 Glasbena medigra; 19.00 Dnevnik; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.20 Glasba za prijeten konec tedna; 23.05 Literarni nokturno, nato Nočna glasba.	7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00-7.15 Glasbeno prebujanje; 8.00 Tedenski radijski sporedi; 8.25 Popevka tedna; 8.45 Športsne vesti; 9.30 Glasbena medigra; 9.45 Minute za ansablom Casadei; 10.00 Čudovitih sedem; 10.40 Družina; 11.00 Aktualna oddaja: Dogodki in odmevi; 12.00 Glasba po željah; 14.33 Popevka tedna; 15.00 Glasba, športna poročila in rezultati; 17.00 Made in YU; 17.33 Show business; 18.00 Prijatelj DJ; 18.30 Lestvica LP; 19.30 Dnevnik in športne vesti; 20.00 Nočni spored in prenos Radia Ljubljana.		
11.00	Aktualno: Il Girasole	14.00 Aktualno: Domenica più	20.30 Variete: Serata incredibile	TELEFRIULI				
11.30	Nanizanka: Strega per amore	17.00 Nanizanka: Longstreet, 18.00 Lou Grant, 19.00 Alfred Hitchcock presenta, 19.30 Gli intoccabili	20.40 Film: Guerre stellari (fant., ZDA 1977, r. George Lucas, i. Harrison Ford, Mark Hamill)	13.15 Variete: Buinesere Friul				
12.00	Variete: Rivediamoli	20.30 Film: Il mio amore con Samantha (kom., ZDA 1963, r. Melville Shavenson, i. Paul Newman, Joanne Woodward)	23.05 Aktualno: Dibattito - Dossier	15.15 Nanizanka: Angie				
13.00	Glasbena oddaja: Superclassifica show	22.35 Nanizanka: Spenser	23.25 Film: American Gigolo (dram., ZDA 1980, r. Paul Schroder, i. Richard Gere, Lauren Hutton)	15.45 Rubrika: Župan in njegovi ljudje				
14.00	Film: Eva contro Eva (dram., ZDA 1950, r. Joseph L. Mankiewicz, i. Bette Davis, Anne Baxter)	23.35 Šport: golf	1.45 Nanizanka: Star Trek	17.00 Nan.: Il diario di Sara				
16.45	Film: In questa nostra vita (dram., ZDA 1942, r. John Huston, i. Bette Davis)	0.35 Film: Oltre le sbarre (dram., Izrael 1984, r. Uri Barbash, i. Arnon Zadok, Assi Dayan)	EURO TELEPADOVA	18.00 Dokumentarec: Storie nella storia				
18.30	Nan.: Love Boat		14.00 Dok.: Italia 7 per la vita	19.00 Športne vesti				
20.30	Nad.: Due fratelli (3. in zadnji del)		15.00 Film: Battaglia sulla spiaggia insanguinata (vojni, ZDA 1961, r. Herbert Conelamn, i. Audie Murphy)	20.00 Nanizanka: Il mio amico Bottoni				
22.30	Rubrika: Dossier		16.30 Dok.: Afganistan	20.30 Film: La disubbidienza (dram., It.-Fr. 1981, r. Aldo Lado, i. Stefania Sandrelli, Therese Ann Savoy)				
23.15	Aktualno: o filmu Il piccolo diavolo		17.30 Nanizanka: Switch, 18.30 Trauma Center, 19.30 California	22.30 Nad.: Il perduto amore				
23.55	Film: Storia di una donna (dram., ZDA 1969, r. Leonardo Bertovichi, i. Bibi Andersson, Robert Stack)		20.30 Film: Quattro marmottoni alle grandi manovre (kom., It. 1974, r. Franco Martinelli, i. Lino Banfi, Gianfranco D'Angelo)	23.00 Športne vesti				
1.35	Nanizanka: Sulle strade della California, 2.35 Petrocilli			24.00 Informativna oddaja: News dal mondo				
				TELEQUATTRO				
				(Se povezuje s sporedi Italia 1)				
				Lastne oddaje:				
				19.30 Dnevnik in šport				
				20.30 Zadnje vesti in šport				

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
7.15 Aktualno: Uno mattina	8.00 Nad.: La corona del diavolo	12.00 Informativna oddaja: Meridiana - Fatamorgana	9.50 Video strani	13.30 TVD Novice
9.35 Nanizanka: La famiglia Brady	9.00 Film: Un garibaldino al convento (dram., It. 1942, r. Vittorio De Sica, i. Carla Del Poggio)	14.00 Deželne vesti	10.00 Mozaik: Zrcalo tedna	13.40 Športna oddaja: Juke Box
10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci	10.20 Risanka in dokumentarec	14.30 Izobraževalna oddaja: Dante Alighieri - Božanska komedija	10.15 Aktualno: Naš utrip	14.10 Košarka: turnir Mc Donald's Open, finale za 3. mesto (pon.)
11.00 Nan.: Aeroporto internazionale	11.30 Nanizanka: L'impareggiabile giudice Franklin	15.00 Informativna oddaja: Se vuoi andare a studiare in America (ured. Gastone Ortona, 1. del)	10.30 Film: Fant iz Brooklyna (ZDA 1946, r. Carol Ree, i. Danny Kaye, Virginia Mayo)	16.00 Dnevnik
11.55 Vreme in dnevnik	11.55 Variete: Mezzogiorno e...	15.30 Šport: mednarodno tekmovanje Supermarecross (iz Tortore)	12.20 Video strani	16.10 Reportaže: košarka NCAA
12.05 Variete: Via Teulada 66	13.00 Dnevnik - ob trinajstih	16.00 Variete: Black and blue	17.05 Mozaik: Zrcalo tedna. Naš utrip (pon.)	18.50 Dnevnik
13.30 Dnevnik	13.30 Mezzogiorno e... (2. del)	16.30 Informativna oddaja: Popotovanje po Italiji	17.35 Otroška oddaja: Radovedni Taček - Zaba	19.00 Odprta meja
14.00 Variete: Fantastico bis	14.00 Nanizanka: Saranno famosi	17.30 Dokumentarna oddaja: Geo	17.50 Otroška nadaljevanka: Druga izmena (prod. TV Skopje)	
14.15 Dok. oddaja: Kvarkov svet	14.45 Dnevnik	18.20 Nanizanka: Vita da strega	18.20 Dokumentarni spored: Družina šimpanzov (2. de)	
15.00 Sedem dni v parlamentu	15.00 Film: Il rapace (pust., Fr. 1978, r. José Giovanni, i. Lino Ventura)	18.45 Športna rubrika: Derby	18.45 Risanka	
15.30 Športni ponedeljek	17.00 Dnevnik, nato Spaziolibero	19.00 Vreme in dnevnik	19.00 Vreme, Obzornik, TV Okno	
16.00 Risanke	17.25 Glasbena oddaja: Improvisando	19.30 Deželne vesti	19.30 Dnevnik in vreme	
16.50 Nanizanka: Diciottanni	18.20 Dnevnik - športne vesti	19.45 Deželne športne vesti	20.10 Nadaljevanka: Queenie (po romanu Michaela Korda o igralci Merle Oberon, r. Larry Perce, i. Mia Sara, Claire Bloom, Kirk Douglas, 1. del)	
17.30 Rubrika: Beseda in življenje	18.35 Nan.: Il commissario Köster	20.00 Variete: Black and blue	21.00 Aktualno: Dinar	
18.00 Dnevnik - kratke vesti	19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport	20.30 Aktualno: Dan na preturi	21.40 Baletna oddaja: Nurejev (2. del)	
18.05 Kviz: Domani sposi	20.30 Nadaljevanka: Capitol	21.30 Variete: La TV delle ragazze	22.05 Dnevnik	
19.30 Aktualna oddaja: Knjiga, naša prijateljica	21.30 Aktualna oddaja: Incredibile	22.20 Dnevnik - večerne vesti	22.20 Video strani	
19.40 Almanah, vreme in dnevnik	22.30 Dnevnik - nocoj	22.30 Aktualno: Ponedeljkov proces (pripravil Aldo Biscardi)		
20.30 Film: Agente 007 - La spia che mi amava (krim., ZDA 1977, r. Lewis Gilbert, i. Roger Moore, Barbara Bach)	22.45 Kviz: Il milionario	24.00 Dnevnik - zadnje vesti		
22.35 Dnevnik, nato Filmske novosti	23.35 Dnevnik - zadnje vesti	0.15 Dok. oddaja: 20 let prej		
22.45 Dnevnik - Posebnosti dnevnik	23.45 Film: L'uomo dal braccio d'oro (dram., ZDA 1956, r. Otto Preminger, i. F. Sinatra, K. Novak)			
23.40 Aktualno: Per fare mezzanotte				
24.00 Dnevnik in Danes v parlamentu				

CANALE 5	RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
8.00 Nanizanka: Strega per amore, 8.30 La casa nella prateria, 9.30 General Hospital	7.15 Aktualno: Uno mattina	8.00 Nad.: La corona del diavolo	12.00 Informativna oddaja: Meridiana - Fatamorgana	9.50 Video strani	13.30 TVD Novice
10.35 Kviz: Cantando cantando, 11.15 Tuttin famiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie	9.35 Nanizanka: La famiglia Brady	9.00 Film: Un garibaldino al convento (dram., It. 1942, r. Vittorio De Sica, i. Carla Del Poggio)	14.00 Deželne vesti	10.00 Mozaik: Zrcalo tedna	13.40 Športna oddaja: Juke Box
15.05 Film: Gli ammutinati di Sing Sing (dram., 1945, r. Bruce H. Mamberston, i. Thomas Mitchell)	10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci	10.20 Risanka in dokumentarec	14.30 Izobraževalna oddaja: Dante Alighieri - Božanska komedija	10.15 Aktualno: Naš utrip	14.10 Košarka: turnir Mc Donald's Open, finale za 3. mesto (pon.)
16.50 Kviz: Doppio slalom, 17.20 C'est la vie, 17.50 OK! Il prezzo è giusto, 18.55 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito	11.00 Nan.: Aeroporto internazionale	11.30 Nanizanka: L'impareggiabile giudice Franklin	15.00 Informativna oddaja: Se vuoi andare a studiare in America (ured. Gastone Ortona, 1. del)	10.30 Film: Fant iz Brooklyna (ZDA 1946, r. Carol Ree, i. Danny Kaye, Virginia Mayo)	16.00 Dnevnik
20.30 Film: Sapore di mare 2 un anno dopo (kom., It. 1983, r. Carlo Vanzina, i. Eleonora Giorgi, Mauro Di Francesco, Massimo Ciavarro)	11.55 Vreme in dnevnik	13.00 Dnevnik - ob trinajstih	15.30 Šport: mednarodno tekmovanje Supermarecross (iz Tortore)	12.20 Video strani	16.10 Reportaže: košarka NCAA
22.30 Nan.: Due come noi	12.05 Variete: Via Teulada 66	14.00 Nanizanka: Saranno famosi	16.00 Variete: Black and blue	17.05 Mozaik: Zrcalo tedna. Naš utrip (pon.)	18.50 Dnevnik
23.30 Variete: Maurizio Costanzo show	13.30 Dnevnik	14.45 Dnevnik	16.30 Informativna oddaja: Popotovanje po Italiji	17.35 Otroška oddaja: Radovedni Taček - Zaba	19.00 Odprta meja
0.50 Rubrika: Première	14.00 Variete: Fantastico bis	15.00 Film: Il rapace (pust., Fr. 1978, r. José Giovanni, i. Lino Ventura)	17.30 Dokumentarna oddaja: Geo	17.50 Otroška nadaljevanka: Druga izmena (prod. TV Skopje)	
1.00 Nan.: Sulle strade della California, 2.00 Sceriffo a New York	14.15 Dok. oddaja: Kvarkov svet	17.00 Dnevnik, nato Spaziolibero	18.20 Nanizanka: Vita da strega	18.20 Dokumentarni spored: Družina šimpanzov (2. de)	
7.30 Nanizanka: Mary Tyler Moore, 8.00 La pic-	15.00 Sedem dni v parlamentu	17.25 Glasbena oddaja: Improvisando	18.45 Športna rubrika: Derby	18.45 Risanka	
	15.30 Športni ponedeljek	18.20 Dnevnik - športne vesti	19.00 Vreme in dnevnik	19.00 Vreme, Obzornik, TV Okno	
	16.00 Risanke	18.35 Nan.: Il commissario Köster	19.30 Deželne vesti	19.30 Dnevnik in vreme	
	16.50 Nanizanka: Diciottanni	19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport	19.45 Deželne športne vesti	20.10 Nadaljevanka: Queenie (po romanu Michaela Korda o igralci Merle Oberon, r. Larry Perce, i. Mia Sara, Claire Bloom, Kirk Douglas, 1. del)	
	17.30 Rubrika: Beseda in življenje	20.30 Nadaljevanka: Capitol	20.00 Variete: Black and blue	21.00 Aktualno: Dinar	
	18.00 Dnevnik - kratke vesti	21.30 Aktualna oddaja: Incredibile	20.30 Aktualno: Dan na preturi	21.40 Baletna oddaja: Nurejev (2. del)	
	18.05 Kviz: Domani sposi	22.30 Dnevnik - nocoj	21.30 Variete: La TV delle ragazze	22.05 Dnevnik	
	19.30 Aktualna oddaja: Knjiga, naša prijateljica	22.45 Kviz: Il milionario	22.20 Dnevnik - večerne vesti	22.20 Video strani	
	19.40 Almanah, vreme in dnevnik	23.35 Dnevnik - zadnje vesti	22.30 Aktualno: Ponedeljkov proces (pripravil Aldo Biscardi)		
	20.30 Film: Agente 007 - La spia che mi amava (krim., ZDA 1977, r. Lewis Gilbert, i. Roger Moore, Barbara Bach)	23.45 Film: L'uomo dal braccio d'oro (dram., ZDA 1956, r. Otto Preminger, i. F. Sinatra, K. Novak)	24.00 Dnevnik - zadnje vesti		
	22.35 Dnevnik, nato Filmske novosti		0.15 Dok. oddaja: 20 let prej		
	22.45 Dnevnik - Posebnosti dnevnik				
	23.40 Aktualno: Per fare mezzanotte				
	24.00 Dnevnik in Danes v parlamentu				

CANALE 5	RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
8.00 Nanizanka: Strega per amore, 8.30 La casa nella prateria, 9.30 General Hospital	7.15 Aktualno: Uno mattina	8.00 Nad.: La corona del diavolo	12.00 Informativna oddaja: Meridiana - Fatamorgana	9.50 Video strani	13.30 TVD Novice
10.35 Kviz: Cantando cantando, 11.15 Tuttin famiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie	9.35 Nanizanka: La famiglia Brady	9.00 Film: Un garibaldino al convento (dram., It. 1942, r. Vittorio De Sica, i. Carla Del Poggio)	14.00 Deželne vesti	10.00 Mozaik: Zrcalo tedna	13.40 Športna oddaja: Juke Box
15.05 Film: Gli ammutinati di Sing Sing (dram., 1945, r. Bruce H. Mamberston, i. Thomas Mitchell)	10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci	10.20 Risanka in dokumentarec	14.30 Izobraževalna oddaja: Dante Alighieri - Božanska komedija	10.15 Aktualno: Naš utrip	14.10 Košarka: turnir Mc Donald's Open, finale za 3. mesto (pon.)
16.50 Kviz: Doppio slalom, 17.20 C'est la vie, 17.50 OK! Il prezzo è giusto, 18.55 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito	11.00 Nan.: Aeroporto internazionale	11.30 Nanizanka: L'impareggiabile giudice Franklin	15.00 Informativna oddaja: Se vuoi andare a studiare in America (ured. Gastone Ortona, 1. del)	10.30 Film: Fant iz Brooklyna (ZDA 1946, r. Carol Ree, i. Danny Kaye, Virginia Mayo)	16.00 Dnevnik
20.30 Film: Sapore di mare 2 un anno dopo (kom., It. 1983, r. Carlo Vanzina, i. Eleonora Giorgi, Mauro Di Francesco, Massimo Ciavarro)	11.55 Vreme in dnevnik	13.00 Dnevnik - ob trinajstih	15.30 Šport: mednarodno tekmovanje Supermarecross (iz Tortore)	12.20 Video strani	16.10 Reportaže: košarka NCAA
22.30 Nan.: Due come noi	12.05 Variete: Via Teulada 66	14.00 Nanizanka: Saranno famosi	16.00 Variete: Black and blue	17.05 Mozaik: Zrcalo tedna. Naš utrip (pon.)	18.50 Dnevnik
23.30 Variete: Maurizio Costanzo show	13.30 Dnevnik	14.45 Dnevnik	16.30 Informativna oddaja: Popotovanje po Italiji	17.35 Otroška oddaja: Radovedni Taček - Zaba	19.00 Odprta meja
0.50 Rubrika: Première	14.00 Variete: Fantastico bis	15.00 Film: Il rapace (pust., Fr. 1978, r. José Giovanni, i. Lino Ventura)	17.30 Dokumentarna oddaja: Geo	17.50 Otroška nadaljevanka: Druga izmena (prod. TV Skopje)	
1.00 Nan.: Sulle strade della California, 2.00 Sceriffo a New York	14.15 Dok. oddaja: Kvarkov svet	17.00 Dnevnik, nato Spaziolibero	18.20 Nanizanka: Vita da strega	18.20 Dokumentarni spored: Družina šimpanzov (2. de)	
7.30 Nanizanka: Mary Tyler Moore, 8.00 La pic-	15.00 Sedem dni v parlamentu	17.25 Glasbena oddaja: Improvisando	18.45 Športna rubrika: Derby	18.45 Risanka	
	15.30 Športni ponedeljek	18.20 Dnevnik - športne vesti	19.00 Vreme in dnevnik	19.00 Vreme, Obzornik, TV Okno	
	16.00 Risanke	18.35 Nan.: Il commissario Köster	19.30 Deželne vesti	19.30 Dnevnik in vreme	
	16.50 Nanizanka: Diciottanni	19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport	19.45 Deželne športne vesti	20.10 Nadaljevanka: Queenie (po romanu Michaela Korda o igralci Merle Oberon, r. Larry Perce, i. Mia Sara, Claire Bloom, Kirk Douglas, 1. del)	
	17.30 Rubrika: Beseda in življenje	20.30 Nadaljevanka: Capitol	20.00 Variete: Black and blue	21.00 Aktualno: Dinar	
	18.00 Dnevnik - kratke vesti	21.30 Aktualna oddaja: Incredibile	20.30 Aktualno: Dan na preturi	21.40 Baletna oddaja: Nurejev (2. del)	
	18.05 Kviz: Domani sposi	22.30 Dnevnik - nocoj	21.30 Variete: La TV delle ragazze	22.05 Dnevnik	
	19.30 Aktualna oddaja: Knjiga, naša prijateljica	22.45 Kviz: Il milionario	22.20 Dnevnik - večerne vesti	22.20 Video strani	
	19.40 Almanah, vreme in dnevnik	23.35 Dnevnik - zadnje vesti	22.30 Aktualno: Ponedeljkov proces (pripravil Aldo Biscardi)		
	20.30 Film: Agente 007 - La spia che mi amava (krim., ZDA 1977, r. Lewis Gilbert, i. Roger Moore, Barbara Bach)	23.45 Film: L'uomo dal braccio d'oro (dram., ZDA 1956, r. Otto Preminger, i. F. Sinatra, K. Novak)	24.00 Dnevnik - zadnje vesti		
	22.35 Dnevnik, nato Filmske novosti		0.15 Dok. oddaja: 20 let prej		
	22.45 Dnevnik - Posebnosti dnevnik				
	23.40 Aktualno: Per fare mezzanotte				
	24.00 Dnevnik in Danes v parlamentu				

Zborovanje ob 120-letnici tabora v Šempasu

Besede niso dovolj za izhod iz sedanje hude gospodarske in družbene krize

Govor podpredsednika RK SZDL Viktorja Žaklja

Z Zdravljico se je pričelo in sklenilo včerajšnje množično zborovanje v Šempasu, ki so ga ob 120-letnici velikega slovenskega tabora pripravile družbenopolitične organizacije Nove Gorice in Slovenije in kjer je slavnosti nagovor imel podpredsednik RK SZDL Viktor Žakelj. Približno tri tisoč udeležencev, mnogo mladih, mnogo z rdečim nageljnom na prsih, se je zbralo na igrišču ob osnovni šoli v Šempasu, da potrdi zvestobo svojemu narodu, svojemu jeziku, svojo zahtevo po stvarnem in ne zgolj formalnem razreševanju globokih gospodarskih in družbenih vprašanj slovenskega naroda in združbe jugoslovanskih narodov. Podpredsednik Republiškega komiteja Socialistične zveze Slovenije je v nagovoru posebej naglasil, da gresta procesa narodnega in socialnega prebujanja vedno skupaj. V zgodovini slovenskega naroda je bilo tako v pre-

lomnem letu 1848, v obdobju taborov, ob koncu prve svetovne vojne, v usodnem letu 1941. »Tudi danes ni socialno oddvojeno od nacionalnega, čeprav je prvo morda manj vidno, ker je nacionalno, ki ponekod že prehaja v nacionalistično, ta trenutek bolj glasno«, je dejal Viktor Žakelj. Napetost zaradi hude socialne problematike se stopnjuje in bo slej ali prej prišla na dan. Tega kar se danes dogaja v slovenski in jugoslovanski družbi ni mogoče usmerjati s forumskimi pozivi, z dociranjem, ampak z reformo družbenega in gospodarskega sistema, z demokratizacijo. Nujnost teh sprememb morajo preiti v zavest ljudi.

Žakelj je govoril tudi o jugoslovanstvu in o tem, kako večina Slovencev to pojmuje. Jugoslavija ni topilni lonec. Vse bolj prihaja do spoznanja zavest, da ima nacionalno globlje korenine od razrednega. Jugoslavija je in mora biti trdna le kot mozaična družba in država, kjer bo za vse, za majhne in velike narode in skupnosti veljalo ustavno načelo, da je vsakdo odgovoren za svoj in skupen razvoj ob potrebi solidarnosti in vzajemnosti.

Žakelj je zatem razčlenil, sklicujoč se na slovenski politični in kulturni program iz obdobja taborov, še pojem Zedinjene Slovenije. »To uresničujemo v današnji pohelski Evropi v obliki skupnega slovenskega kulturnega prostora«.

Kako premostiti današnji težki čas, ko je poprečni narodni dohodek v Sloveniji zdrknil na okrog pet tisoč dolarjev, to je do meje, ki je po svetovnih merilih označena kot prelomnica, ob kateri je treba iz ekstenzivnega gospodarstva nujno preiti na intenzivno? »Predvsem z večjim in boljšim delom, na tistih področjih, kjer smo doma, kjer to znamo, kjer naše umske in strokovne sposobnosti ter material-

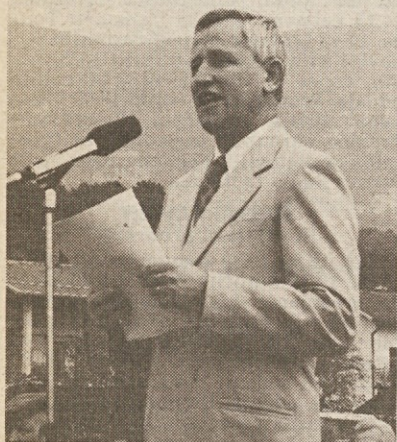
ne možnosti lahko boljše izrabimo.« S prevelikim trošenjem energij za pririvanja na jugoslovanski politični sceni, zanesljivo ne bo več kruha.

Sklepni del svojega govora je Viktor Žakelj namenil jeziku, vprašanju, ki je bilo ena osnovnih tem taborskega gibanja, vprašanju, ki je po 120 letih še zmeraj »jedro Slovenstva« in na katero smo in moramo biti najbolj občutljivi. »Naš človek, naša družba krvavo potrebuje dejanja, ki bodo korak za korakom spremljala našo stvarnost, pa naj gre za odpravljanje stisk nealbanskega in albanskega življa na Kosovu, konsolidacijo trga, inflacijo, kratka dejanja, ki nas bodo počasi vendarle vrnila nazaj v okolje tehnično-tehnološko in sploh naglo se razvijajoče se Evrope, katere fizični in historični del smo. Poleg tega potrebujemo ta čas tudi človečnost«, je zaključil Viktor Žakelj, želeč ob tem, da bi zborovanje ob 120-letnici tabora razumeli kot vesel dogodek, kot praznik.

Pozdravni nagovor SKGZ in Slovencev v Italiji je udeležencem posredoval dr. Darko Bratina, ki je podčrtal ogromen splošni razvoj, ki ga je slovenski narod dosegel. »Prav v tem je moč in ponos, da vztrajamo v iskanju izhoda iz sedanje stiske« ter dodal, da si moramo prizadevati za krepitev enotnosti vseh narodovih delov. Tistih v domovini, tistih v zamejstvu in tistih v izseljenstvu.

Udeležence kulturnega zborovanja je v imenu KS Šempas, Osek in Ozeljan pozdravil Iztok Hoenn, za kulturni program so poskrbeli pevci zborov Lipa in Provox ter godbi na pihala iz Dobrovoje in Nove Gorice, recital je Julij Guštin, posamezne točke pa povezovala Alenka Saksida.

Veliko udeležencev je ob koncu množičnega zborovanja podpisalo Listino udeležencev.

Viktor Žakelj

Mednarodno posvetovanje o odnosih med Italijo in Avstrijo 1918-1988

V Gorici se bo danes pričelo pomembno mednarodno posvetovanje zgodovinarjev o razvoju italijansko-avstrijskih odnosov po letu 1918. Posvetovanje prireja Gorški Inštitut za mittelevropska kulturna srečanja in goriška občina. Slavnostni, uvodni del, bo danes ob 15.30 v občinski sejni dvorani, ob udeležbi avstrijskega zunanjega ministra in podkanclerja dr. A. Mocka in ministra G. Santuza ter številnih predstavnikov civilnih in vojaških oblasti. Delegaciji bosta ob 16.45 obiskali kostnico na Oslavu ter se poklonili tamkaj pokopanim vojakom.

Delovni del simpozija bo jutri v Avditoriju. Začel se bo ob 9.30, na njem pa bodo govorili prof. A. Ara, dr. E. Busek, prof. G. Campanini, prof. G. Cusattelli, prof. A. Wandruszka in prof. W. Zettl. Posvetovanje bo vodil prof. Sergio Tavano.

Deset mesecev zapora (pogojno) za krajo motorne jadrnice

Na deset mesecev zapora in plačilo denarne kazni v znesku milijon lir ter na dodatna dva meseca pripora, je bil obsojen 51-letni jugoslovanski državljani Dušan Lazarevič iz Kragujevca, sicer pa brez stalnega bivališča. Kazen je pogojna in možakarja so menda že izročili oblastem matične domovine. Lazarevič so obsodili zaradi kraje desetmestrske motorne jadrnice "Samba",

last Tržičana Giacoma Morene. Plovilo si je Lazarevič "sposodil" v tržiškem portiču Nazario Sauru, vendar se je znašel v težavah blizu Lignana. V tamkajšnji pristan ga je namreč zavlekla izvidnica. Ker jo je Lazarevič popihal, so predstavniki luškega poveljstva takoj posumili, da najbrž gre za čudno zadevo. Njihov sum so potrdili tudi dovolj vidni sledovi vloma na komandni plošči. Improviziranega kapitana so kmalu zatem prijeli v Lignanu karabinjerji. Tu si je nabral še dodatno obtožnico, saj ni hotel povedati osebnih podatkov. Trmasto je vztrajal pri tej odločitvi tudi na preturi. Med kratkotrajnim bivanjem v vojašnici pa naj bi si nabral še dodatno obtožnico, menda zaradi žaljenja karabinjerskega zbora.

Sicer se je Lazarevič na procesu, ki je bil pred tržiškimi pretorjem, vedel precej čudno in je med drugim izjavil, da je pred dvajsetimi leti prišel v Trst, v vojaški uniformi (jugoslovanski) in z orožjem ter zaprosil za politično zatočišče, vendar mu ga takrat niso dali.

Občinski svet

Občinski svet v Gorici se bo sestel v torek, 25. t. m. ob 18.30. Tako so sklenili na zadnji seji občinskega odbora, kjer so vzeli v pretres številna vprašanja. Ocenjevali so tudi stopnjo izvajanja petletnega načrta, ki je bil izdelan ob začetku mandata.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada v tednu od 16. do 22. oktobra 1988.

RODILI SO SE: Gianfranco Csorba, Lorena Visintini, Michele Simonetti, Alessandra Castellani, Martin Peric, Ilaria Sonson, Desirée Figallo, Giovanni Rotordam, Valeria Pesce, Simone Blasizza, Andrea Seviroli.

UMRLI SO: 79-letni upokojenec Mario Kulot, 75-letna upokojenka Mafalda Raza, 78-letna upokojenka Angela Ogrič vdova Šorli, 82-letna upokojenka Maria Pavini vdova Paolin, 80-letna upokojenka Caterina Frater vdova Bonnesi, 79-letni upokojenec Agostino Soravia, 62-letni upokojenec Giovanni Miculin, 92-letni upokojenec Libero Franco, 89-letna upokojenka Anna Susa vdova Novello, 65-letna upokojenka Noemi Furlan, 92-letni upokojenec Romolo Marelli, 81-letna upokojenka Elsa Zanolla, 76-letni upokojenec Luciano Trevisan, 64-letni upokojenec Mariano Maini.

OKLICI: zdravnik Marco Barone in učiteljica Patrizia Selva, uradnik Sergio Marzilli in študentka Angela Maria Zigrillo, Gianluca Daris in Elisabetta Bertosi, Ettore Medeot in Cristina Medeot, Paolo Alonzi in Lucia Bibiani.

POROKE: mehanik Roberto Peric in frizerka Cristina Novelli.

Prestični Trio Faurè v torek na koncertu društva Lipizer

Trio Faurè sestavljajo Silvano Minella, Marco Perrini in Ottavio Minolla

Dve gostovanji odličnih glasbenikov se obetata za začetek koncertne sezone društva R. Lipizer, ki je letos zelo bogata. V torek, 25. t. m. ob 20.30 bo v Avditoriju koncertiral Trio Faurè, v sestavi Silvano Minella (violin), Marco Perrini (violinčelo), Ottavio Minolla (klavir). Na programu Brahms in Ravel. Trio Faurè sestavljajo "čisto krvni" glasbeniki, profesorji na konservatoriju "G. Verdi" v Milanu, kar je dovolj zanesljivo priporočilo, da gre za zelo kvaliteten ansambel, ki bo občinstvu ponudil tudi izbran in prijeten program. Torej dober začetek sezone, ki se bo nadaljevala z gostovanjem Zagrebških filharmonikov, 2. novembra, pod vodstvom Pavleta Depajla. Skoraj stočlanski orkester bo nastopil Verdijevi dvorani z zanimivim programom. Izvajali bodo uverturo k operi Ruslan in Ljudmila M. Glinke, Peto simfonijo Beethovna in Drugi koncert Rahmaninova, za klavir in orkester. Solist bo znani pianist Vladimir Krpan.

Zagrebška filharmonija je bila, čeprav pod drugim imenom, ustanovljena leta 1871. Velja za enega najboljših ansamblov v evropskem in svetovnem merilu. V dolgi zgodovini so zagrebški glasbeniki igrali pod taktirko slavnih dirigentov, Walterja, Kubelika, Stravinskega, Sargentia itd.

V okviru ciklusa nedeljskih glasbenih matinee pa bo 6. novembra, ob 11. uri, nastopil Ensemble italiano di sassofoni.

Abonmajske vstopnice so v prodaji pri turistični agenciji IOT v Gorici, Ul. Oberdan 16.

Na osnovnih šolah

Jutri volitve v medrazredne svete

Jutri popoldne bodo na vseh osnovnih šolah didaktičnega ravnateljstva Gorica volitve staršev v medrazredne svete. Te organe sestavljajo izvoljeni predstavniki staršev in učitelji, ki na šoli poučujejo. V včerajšnji številki, kjer smo poročali o izidu volitev v doberdobskem okrožju, smo pomotoma zapisali, da se bodo omenjene volitve vršile v ponedeljek 31. t. m. Vsem bralcem se za neljubo pomoto opravičujemo. Nadalje obveščamo, da bodo volilni sedeži na šolah odprti od 16.30 dalje.

razna obvestila

KD Briški grič obvešča, da se prične redna vadba rekreacijske telovadbe v sredo, 26. oktobra, ob 20. uri na Bukovju. Vpisujejo Ana Mikluš - Šedno (tel. 884182), Divna Valič - Jazbine (tel. 390167) in Nivenka Klanjšček - Klanec (tel. 884178).

Občina Doberdob obvešča, da zaradi vedno večje količine odpadkov in zaradi nastalih težav njihovega odvažanja v oddaljena odlagališča, bo za krajši čas pobiranje smeti po občini potekalo po naslednjem redu: Doberdob ostane kot sedaj ob torkih in petkih, zaselki Jamlje, Dol in Poljane pa vsak ponedeljek in petek.

Mladinski odbor SKGZ in Zveza slovenskih kulturnih društev prireja kabaretni večer v Kulturnem domu v petek, 28. oktobra, ob 21.00. Skupina Karst brothers bo uprizorila Škovace. Predprodaja vstopnic v Kulturnem domu ob delavnikih od 9. do 13. ure in na ZSKD od 9. do 17. ure.

kino

Gorica

CORSO 15.15-22.00 »La leggenda del santo bevitore«.

VERDI 16.00-22.00 »L'ultima tentazione di Cristo«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VITTORIA 16.00-22.00 »Porno desideri di vizi«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 16.00-22.00 »Il pranzo di Babette«.

EXCELSIOR 14.30-22.00 »Mr. Crocodile Dundee II«.

Nova Gorica

SOČA 16.00 »Siloviti udarec«. Ob 18. in 20. uri »Nedotakljivi«.

DESKLE 17.00-19.30 »Smrtonosno orožje«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Rita Bassi - Ul. don Bosco 175 - tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. Antonio - Ul. Romana 147 - tel. 40497.

pogrebi

Jutri v Gorici: ob 10.15 Caterina Comelli iz Trsta na glavno pokopališče, ob 11.00 uri Renato Tosolini iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

KULTURNI DOM
GORICA

Zveza slovenskih kulturnih društev
in Mladinski odbor SKGZ
prireja kabaretno predstavo

ŠKOVACE

izvaja skupina
KARST BROTHERS

v petek, 28. 10., ob 21. uri
v Kulturnem domu v Gorici

predprodaja vstopnic
v Kulturnem domu in na sedežu ZSKD

KULTURNI DOM
GORICA

V ČETRTEK,
27. OKTOBRA,
OB 18. URI

v mali dvorani
KULTURNEGA
DOMA

predstavitve pesniške zbirke

Pesmi štirih

Na kulturnem večeru bodo sodelovali Ciril Zlobec, Tone Pavček, Janez Menart in Kajetan Kovič.

Vabljeni!

Družabno srečanje borcev v Dolu

Člani sekcije VZPI-ANPI Dol-Jamlje se bodo zbrali danes pri poslopiju nekdanje osnovne šole na Palkišču na že tradicionalnem pikniku, ki ga prirejajo vsako leto. Družabnost prirejajo letos že desetič in prav spriču jubileja pričakujejo več udeležencev kakor sicer. Srečanje nekdanjih borcev in njihovih družinskih članov se bo pričelo ob 15. uri.

Rajonski svet v Podgori

V torek, 25. oktobra, ob 20. uri se bo podgorški rajonski svet sestel na sedežu v Ul. delle Grappate. Sestovalci bodo med drugim vzeli v pretres stanje javnih storitev, zmenili pa se bodo tudi o komemorativnih slovesnostih ob skorajšnjem prazniku 1. novembra. Torkovega rajonskega sveta se bo na prošnjo svetovalcev udeležil tudi odbornik za javne storitve Vincenzo Esposito.

■ V soboto 29. t. m. bo v Palači Calice v Fari ob 15.30 študijski posvet v spomin na mons. Francesca Spessota. To bo tudi zadnje srečanje ciklusa predavanj, ki so jih vaše kulturne ustanove priredile ob 10-letnici smrti Francesca Spessota. Na sobotnem posvetu bo Spessotovo osebnost figuro osvetlilo pet predavateljev.

Zaradi prekinitve električnega toka

Na kraškem delu omrežja CAFO včeraj težave v oskrbi z vodo

Težave z vodo v omrežju konzorcija CAFO so v zadnjem času pogoste tudi ko je padavin dovolj. Nekaj takega se je zgodilo včeraj, oziroma v petek ponoči, menda zaradi izpada električne energije na zajetu pri Petovljah. Voda je zmanjkala ponekod na območju sovedenjske občine že včeraj dopoldne, na območju doberdobske občine včeraj popoldne in so bile pipe do večernih ur še suhe. Manjši so bile težave gospodinjstev v nižjih območjih omrežja, oziroma v tistih krajih, kjer je v lokalnih zbiralnikih ostalo še nekaj zaloge.

Po informacijah, ki smo jih prejeli v ravnateljstvu konzorcija, je že v petek ponoči prišlo do izpada elektrike na zajetu pri Petovljah. Črpalke, ki potiskajo 13 litrov vode na sekundo proti zbiralniku na Debeli griži in približno tolikšno količino proti zbiralniku v Ušjah, so bile ustavljene celo noč. V tem času se je gladina vode v zbiralnikih seveda krepko znižala, zaradi porabe, in tako so pipe ostale suhe.

Izpadi elektrike so v zadnjem času kar pogosti. O tem vprašanju je bil govor že v raznih forumih in najbrž bo treba zares začeti razmišljati o tem,

kako te motnje, oziroma vzroke motenj odpraviti. Menda je vzrok izpadov v precejšnji dotrajanosti naprav.

Po drugi strani pa si pri konzorciju Cafo prizadevajo, da bi omrežje čimprej opremili s daljinskimi kontrolnim sistemom, (zdaj je nadzorstvo žal še zmeraj odvisno od fizične prisotnosti in vestnosti uslužbencev) ki bi zmanjšal na minimum težave zaradi izpada elektrike ali zaradi drugih okvar. Zadnji načrt je bil že odobren in naj bi ga v doglednem času tudi uresničili.

Predstava zadruga Damatrà in hodulje

Igre med obmejnimi prijatelji, pobuda Goriške občine in Javnega večnamenskega socialnega centra, se bližajo koncu. Danes popoldne bodo mladi z obeh strani meje lahko sledili predstavi Ognježer v izvedbi gledališke zadruga Damatrà iz Vidma. Predstava bo na Trgu sv. Antona, kjer se bo končal tudi sprehod hodulj. Začetek prireditve je napovedan ob 15. uri v Centru v Ulici Baiamonti.

Na razstavišču pri ločniškem mostu

Zadnji dan Motor Expò Racinga

Danes bo padel zastor na predzadnjo letošnjo sejmsko prireditev, Motor Expò Racing. Ko so pred sedmimi leti prvič priredili to manifestacijo, so nekateri dvomili o možnosti, da se bo uveljavila. Izkušnje pa so pokazale, da so organizatorji zadeli v črno. Svet motorjev še zmeraj privablja, lahko bi rekli, da privablja zmeraj bolj. Avtomobil je danes postal skorajda neobhodno potreben (tudi zaradi pomanjkljivosti na področju javnih prevozov). Mnogim je pa še zmeraj pravi status simbol. Smo pač različni. Po načinu presoje in po tem, kako na nas vpliva reklama.

Na goriškem sejmu sicer ni na ogled superluksuznih in superopremljenih avtomobilov, v zameno pa si lahko obiskovalec napaše oči med "igračkami" formule ena. Razstavljen je Bergerjev ferrari, s katerim bo avstrijski pilot tekmoval na Japonskem - med avtomobili za rally z motorji, ki razvijajo po nekaj sto konjskih moči - omembe vreden je vsekakor avtomobil lancia delta s pogonom na vsa štiri kolesa, s katerim je pred nedavnim Miki Biasion postal svetovni prvak - in še bi lahko naštevali. Lepe stvari, ki pa žal niso za vsak žep. Pozornost obiskovalcev se tako - hočeš ali nočeš - usmeri na standardna vozila in tu je ponudba zares pisana, saj razstavlja

predstavniki večine najbolj znanih avtomobilskih tovorn.

Goriški Motor Expò Racing si je lani ogledalo okrog 100 tisoč obiskovalcev, letos pa bodo najverjetneje to število presegle. Že v prvih dveh dneh manifestacije je namreč stopilo v paviljone goriškega razstavišča v Ul. della Barca malo manj kot 30 tisoč oseb, med tednom pa je bil obisk več kot zadovoljiv. Prireditelji so poskrbeli še za vrsto vzporednih športno-akrobatskih prireditev, takih, ki pritegnejo. Vsak dan so člani francoske skupine Trial acrobatique prikazovali lastne vozniške spretnosti, saj so se z neverjetno lahkoto povzpenjali z motorji po priložnostno pripravljenemu tovornjaku, brata Bagnoli pa sta prikazovala akrobatske vrline na kolesu. Obiskovalci so v preteklih dneh z navdušenjem sledili tudi tekmovalcem z motorji.

Včeraj je bil na programu začetek 2. rallyja Treh Benečij za nagrado Casino iz Nove Gorice, v popoldanskih urah pa je bila ekshibicija body buildinga, ki jo je priredila trgovina Zanella Sport. Danes se bo ob 12.30 se bo zaključil 2. rallystar Treh Benečij, ob 16. uri pa bo trgovina Zanella Sport predstavila izbor športnih oblačil. Priložnost za ogled zanimivega sejma je torej samo še danes od 10. do 22. ure.

Na razstavišču ob ločniškem mostu bodo že v prihodnjem tednu pričeli pripravljati zadnji letošnji sejem, razstavo kmetijskih strojev in opreme, ki jo bodo odprli v začetku decembra, vzporedno s tradicionalnim Andrejevim sejmom.

Martinovanje SPD bo 13. novembra v Ajdovščini

Slovensko planinsko društvo bo tudi letos držalo besedo in poskrbelo za družabnost, namenjeno članom in prijateljem društva. V nedeljo, 13. novembra, bo v Ajdovščini spet martinovanje. Tudi tokrat bo v prostorih Planike prijetno, zanimivo, s tradicionalno tombolo. Prijave za družabnost že sprejemajo odborniki društva in v trgovini Bavcon. Za starejše člane in za tiste, ki sami ne morejo poskrbeti za prevoz, bo društvo poskrbelo za avtobus.

Zaradi pravočasne rezervacije in potrditve naročila za skupno večerjo, je zadnji rok za prijavo 7. novembra.

Lani se je družabnosti, ki ima za sabo že skoraj četrtoletno tradicijo, udeležilo nad 150 članov društva. Letos pričakujejo, da jih bo še nekaj več.

Sindikat SUNIA in CGIL zavračata Ferrijev osnutek reforme stanarin

Potreben je drugačen pristop do stanovanjske politike

Pokrajinsko tajništvo delavske zbornice CGIL in pokrajinsko vodstvo sindikata SUNIA neugodno ocenjujeta predlog reforme o stanarinah, ki ga je izdelal minister za javna dela Ferri. Tako izhaja iz poročila o seji, kjer so razpravljali o tej problematiki.

Sindikati navajajo pet tehtnih razlogov proti omenjenemu osnutku. Tako kakor si zamišlja minister, bi v desetih letih povsem sprostili tržišče na stanovanjskem področju in odpravili družbeno nadzorstvo. Rešitev, kako jo predlaga minister, bi sprožila takojšen val poviškov stanarin, kar bi prizadelo predvsem delavski razred in upoko-jence. Načrt ministra predvideva sicer soodločanje družbenih dejavnikov in krajevnih ustanov, vendar ne opredeljuje točnih pooblastil in pristojnosti, še manj pa daje na razpolago sredstva. Finančno kritje za Socialni sklad, iz katerega bi pomagali socialno ogroženim slojem je smešno nizko in neustrezno (50 milijard lir v treh letih). Minister je, tako opozarjajo predstavniki sindikata CGIL in sindikata SUNIA, ki kakor znano, združuje bodisi najemnike bodisi lastnike stanovanj, povsem prezrl dosežanje zahteve in predloge sindikata, da je treba na področju stanovanjske politike ukrepati s primerno davčno politiko.

Predlog sindikati torej v celoti zavračajo in obenem vnovič poudarjajo potrebo po globalnem reševanju stanovanjske problematike in prostorskega načrtovanja. Take zahteve niso nove, poudarjajo, vendar jih na pristojnih mestih dosledno ne upoštevajo. Namesto globalnega pristopa za reševanje pomembnega družbenega vprašanja smo priča razdrobljenim in nejasnim pobudam različnih ministrstev in ustanov. Skupni imenovalec vseh teh pobud je, kakor trdijo sindikati, umik družbenega nadzorstva iz stanovanjske politike.

Priznanje za Institut ISIG

Sodelavec mednarodnega sociološkega instituta ISIG prof. Carlo Pelanda bo sodeloval, skupaj s strokovnjaki nekaterih drugih držav, pri izdelavi načrta pobud za preprečevanje naravnih katastrof. Gre za načrt, ki ga bodo izdelali do junija prihodnjega leta in ki bo predvideval pobude, ki naj bi jih Organizacija združenih narodov uresničila v prihodnjem desetletju s ciljem preprečevanja in omejevanja posledic naravnih katastrof, zlasti v državah tretjega sveta. Prof. Pelanda je imel pred kratkim srečanje s predsednikom OZN De Cuellarjem, ki ga je zaprosil za sodelovanje pri tem načrtu.

Interpelacije PRI na Pokrajini

Te dni je republikanski predstavnik v pokrajinskem svetu, dr. Enzo Volli, predložil predsedniku Pokrajine pet interpelacij, ki se nanašajo na letošnje poslovanje in delovanje Pokrajine. Vodstvo Tržaške pokrajine je pred časom predložilo deželnemu upravnemu sodišču več prizivov glede nekaterih denarnih nakazil države, s katerimi bi poravnali dolgeve pristaniške ustanove. Odbornik Volli sprašuje, če je morda Goriška pokrajina predložila deželnemu upravnemu sodišču podobne in katere prizive.

Istočasno zanima Vollija, če bo Pokrajina uvedla t.i. zeleni telefon. To je posebna telefonska usluga, katere se lahko poslužujejo vsi občani, ki želijo opozoriti pristojne organe o katerekoli nepravilnosti, ki bi lahko ogrožala naše okolje. Zeleni telefon so npr. uspešno uvedli v milanski pokrajini, kjer je nepravilno ravnanje z okoljem žalostni vsakdan.

Interpelacije republikanskega odbornika se nanašajo še na dejansko število prevoznih sredstev, s katerimi razpolaga goriška pokrajina, število voznikov in število nadur, ki so jih ti opravili v letošnjem letu. Le z jasnim pregledom, meni Volli, bi uspelo pokrajinskemu odboru izogniti se nepotrebnim izdatkom. Volli želi nadalje biti seznanjen s premoženjem Pokrajine in kako se uporablja nepremičnine, ki so last Pokrajine.

Iznajdljivost pri majhnih stvareh

(foto, Čubej)

Domiselnih ljudi je na svetu toliko, da nas nič več ne preseneti. Vsak dan beremo po revijah novice o raznih originalnih iznajdbah, pri katerih se večkrat sproščeno zasmejemo. Tako se zgodi, da niti ne opazimo kreativnosti bližnjega sosedu. Z veseljem pa ugotavljamo in radi pokažemo, da tudi našim bralcem ne manjka iznajdljivosti.

ti. Rupert Gergolet iz Doberdoba se z navadnim poštnim nabiralnikom ni zadovoljil, saj je za časopis zelo malo praktičen.

Slika jasno kaže, kako je plastična cev veliko bolj funkcionalna. Raznašalci se nimajo kaj pritoževati, naš dnevnik pa je na varnem tudi pred dežjem in burjo...

Tržič - vozni red vlakov

ŽELEZNIŠKA POSTAJA V TRŽIČU

ODHODI S TRŽIŠKE

ŽELEZNIŠKE POSTAJE:

PROTI TRSTU: 00.20 (D), 0.34 (L/d), 0.40 (a), 1.24 (D), 6.04 (L/a), 6.21 (L), 6.33 (L), 6.53 (D), 7.18 (D/a), 7.28 (D/a), 7.44 (E), 8.16 (D/g), 8.24 (E), 8.56 (D), 9.01 (L/a), 9.47 (E), 9.58 (D/b), 10.47 (D), 11.22 (L), 12.35 (L/a-e), 13.03 (E), 13.52 (D/a), 13.58 (D), 14.31 (L), 15.01 (D), 15.09 (D), 15.55 (D), 16.24 (L), 17.17 (L), 17.24 (D/g), 18.22 (L), 18.43 (D), 19.18 (D), 19.27 (L/g), 19.48 (D), 20.40 (L), 20.45 (L), 21.14 (L), 21.49 (D), 22.51 (L/g), 23.23 (E), 23.34 (L).

PROTI BENETKAM: 4.48 (D), 5.38 (L), 6.15 (D), 6.41 (L), 6.52 (L/a-e-h), 7.16 (E), 8.34 (D), 9.14 (E), 10.19 (L), 10.53 (L), 12.49 (D), 14.11 (L/h), 14.40 (D), 16.35 (E), 17.36 (D), 17.55 (L), 18.36 (E), 19.22 (L), 19.56 (L/h), 20.18 (E), 20.56 (D), 22.02 (D), 23.29 (E).

PROTI VIDMU: 6.21 (D/f), 7.31 (D/a), 8.16 (L), 11.04 (L), 12.43 (D/f), 13.38 (L), 14.28 (D), 15.05 (L), 16.54 (D/a), 17.27 (L), 18.03 (D), 18.25 (L) 20.01 (D), 21.28 (D), 23.41 (L/a-k).

PRIHODI VLAKOV NA TRŽIŠKO POSTAJA:

IZ TRSTA: 4.47 (D), 5.37 (L), 6.14 (D), 6.20 (D), 6.40 (L), 6.51 (L/a-e), 7.14

(E), 7.31 (D/a), 8.15 (D), 8.33 (D), 9.13 (E), 10.18 (L), 10.52 (L), 11.03 (L), 12.42 (D), 12.48 (D), 13.37 (L), 14.10 (L), 14.27 (D), 14.38 (D), 15.03 (L), 16.34 (E), 16.53 (D/a), 17.26 (L), 17.34 (D), 17.54 (L), 18.02 (D), 18.24 (L), 18.34 (E), 19.20 (L), 19.55 (L), 20.00 (D), 20.17 (E), 20.55 (D), 21.27 (D), 22.00 (D), 23.27 (E), 23.40 (L).

IZ BENETK: 00.19 (D), 1.23 (D), 6.20 (L/h), 6.51 (D), 7.17 (D/a-h), 7.42 (E), 8.22 (E), 8.55 (L), 9.44 (E), 10.45 (D), 12.33 (L/a-e-h), 13.01 (E), 13.56 (D), 15.00 (D), 15.54 (D), 17.22 (D), 18.41 (D), 19.26 (L), 19.47 (D), 20.39 (L), 21.13 (L), 22.50 (L), 23.21 (E).

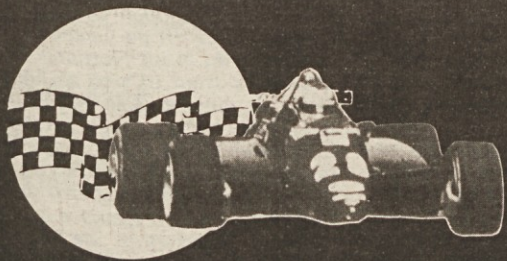
IZ VIDMA: 00.33 (L/c-d), 6.03 (L/a), 6.32 (L), 7.27 (D/a), 8.15 (D), 9.00 (L/a), 9.57 (D), 11.20 (L), 13.51 (D/a), 14.30 (L), 15.08 (D), 16.23 (D), 17.15 (L), 18.21 (L), 19.17 (D), 20.44 (L), 21.48 (D), 23.33 (L).

Legenda: (L) - lokalni, (D) - direktni, (E) - express, (L) - interciti; a) vozi samo ob delavnikih, b) se ustavi v Sestlanu; c) vozi samo ob praznikih; d) ne vozi 25.12.88, 26.3.89 in 30.4.89; e) vozi od 19.9.88 do 22.12.88. od 9.1.89 do 22.3.89 in od 30.3.89 do 27.5.89; f) se ustavi v San Giovanni al Natisone; g) se ustavi v Miramaru; h) vozi samo do Portogruara; k) vozi samo do Gorice.

ZBORNIKA ZA TRGOVINO INDUSTRIJO OBRT KMETIJSTVO
AZIENDA
BIERE GORIZIA

World Championship Team

OUTLINE A.S.
ORGANIZZAZIONE

Motor Expò Racing '88

MOTORISTIČNA PRIREDITEV TREH BENEČIJ

SEJMIŠČE V GORICI

2. RALLYSTAR TREH BENEČIJ

TROFEJA CASINO' NOVA GORICA

2° RALLYSTAR TRIVENETO

DANES,
23. oktobra
ob 12.30

RALLY NA SEJMU

URNIK: 10.00—22.00
VSTOPNINA: 8.000 lir

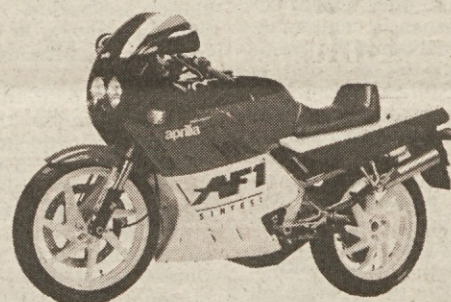
PRIIDI NA SEJEM IN ZADENEŠ
AVTOMOBIL PEUGEOT 205 GTI
V SODELOVANJU
Z IGAZINICO
NOVA GORICA

MOTORLINE snc (LUTMAN SERGIJ)

Gorica - Ul. Monte Hermada 10

Tel. 0481/20445

ZASTOPNIK ZA GORICO MOTORJEV
APRILIA, TERENSKIH VOZIL DAIHATSU
ROCKY TER AVTOMOBILOV INNOCENTI

Pričakujemo vas v paviljonu D

Odmeven govor predsednika ZSMS Jožeta Školča ob odprtju festivala gledališč Borštnikovo srečanje zakorakalo z Vojaki zgodovine

»Rad bi rekel, da se nas vse to govorjenje, ki nas te dneve okupira, ne tiče. Toda še kako se nas tiče. Predvsem nam govori, da je treba z vso skrbnostjo brskati po naši zgodovini in odpihati prah z vsega tistega, kar je bilo v njej demokratično in svobodnjaško. Preteklost domovine ni zgolj niz streljanj, zarot in udarcev. Ob tradiciji prevratov je vedno živela tudi tradicija demokratičnih ustanov, ki je noben prevrat ni dokončno povozil. Nam je v tej deželi vseč. Simpatična nam je ta godlja narodov, religij, jezikov in pisav. V spodobni demokraciji bo to lahko živelo skupaj brez strahu in brezglavega tekanja. Če so se politizirale množice, se lahko politizira tudi politika in se spomni, da v njej veljajo pravila demokratične igre. Pogrebne svečanosti neke politike so Jugoslavijo te dni spravile na prve strani vseh evropskih časopisov. Mi hočemo imeti Evropo na prvih straneh domačega časopisa v notranje-političnih rubrikah.«

Jože Školč, predsednik RK ZSMS, je tako opredelil hotenja mladih v Sloveniji in Jugoslaviji. Njegov govor na slavnostni otvoritvi Borštnikovega srečanja je dolgo odmeval, saj Školč ni govoril o izgubljenih idejah, ampak preprosto in neposredno izpovedal misli, ki naj bi vodile v odkrit in jasnejši dan. Sicer pa je četrtkovo slovesnost pred poslopjem Drame na mariborskem Šlomškovem trgu uvedel koncert godbe na pihala, zaključil pa sprejem predsednika Kulturne skupnosti Maribor v prenovljenem delu gledališkega poslopja.

Boris A. Novak

VOJAKI ZGODOVINE

Slovenski pesnik Boris A. Novak je svoj dramski prvenec ambientiral v Maribor in zato je povsem razumljivo, da ga je igrala mariborska Drama SNG in da je predstava odprla letošnje Borštnikovo srečanje. Vojaki zgodovine govorijo o Grudnovi družini, so kronika življenja devetčlanske skupnosti, ki v tridesetih letih (od 1918 do 1948) doživi vse: menjavanje oblasti in oblastnikov, ljudi, sistemov in s tem povezanih krivicami, ki dosežejo vrhunec v tragičnem fizičnem in moralnem terorju revolucije nad revolucionarji. Novakova dramska literatura pravzaprav zgroženo ugotavlja,

Jože Babič

kako lahko tako kratko zgodovinsko obdobje, kot so tri desetletja, vsebuje sok tistega, kar zaznamuje družbeno bit človeka, ki se s svojo moralno držo v vrtočavi meni situacij nikakor ne more znajti, saj so spremembe družbenih in socialnih izhodišč tako rekoč na dnevnem redu. Skratka, družina Gruden je ves čas žrtev »zgodovine«, ko mora služiti najrazličnejšim vojskam in žrtve same sebe, ker v tej mavrici neizbežno propade.

Novakov prvenec vsebuje odločno preveč elementov, da bi lahko dramsko učinkovito tematiziral vzroke in posledice padanja Grudnovih, njihovo usodo. Zato pa je pesniku izdatno pomagala izkušena roka režiserja Jožeta

Babiča, ki je iz niza epizod vendarle potegnil rdečo nit. Babič je spretno uskladi posamezna poglavja v celoto, ki se ji pravi odrska uprizoritev in izvlekel (skupaj z avtorjem) poanto, da so pač vsi vladarji in sistemi (dobri ali slabi) le nekakšno zrcaljenje revolucionarskega in oblastniškega praznora. Predstava torej, ki se kljub odmaknjenosti zgodovinske tematike vključuje v današnji trenutek. Ob tem, da so zaradi preobilice materiala posamezni liki le skicirani in zato vsestransko neobdelani, pa vendarle lahko izpostavimo kreacije Sandija Krošla, Igorja Samobora in Vlada Novaka, ki so ustvarili nekaj prvornostnih utrinkov.

ŠE O DVEH PREDSTAVAH

V podnaslovu smo zapisali »še«, kajti petkov in sinočnji nastop Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice oziroma Prešernovega gledališča iz Kranja smo na straneh Primorskega dnevnika že zabeležili ob njihovih premierah.

PDG je v Mariboru nastopilo v petek in s Strniševimi Ljudozercerji kar se da pretreslo nabito polno dvorano. Novogoriški ansambel je v režiji Mileta Koruna namreč do skrajnih izraznih meja ponovno izpostavil »kult« kanibalizma in življenjski credo velikega slovenskega pesnika. Pretresljiva predstava, ki se giblje med poloma pragmatičnosti in filozofije, je še enkrat dokazala, da vsa priznanja, ki jih je letos prejela, so bila popolnoma upravičena.

Bolj sporen se je zdel nastop Prešernovega gledališča iz Kranja, ki je

podalo uprizoritev Antigone Dominka Smoleta. Sinočnja predstava v bistvu obnavlja Smoletovo veliko delo (eno največjih v zgodovini slovenske dramatike) in se ne premakne z nivoja dobrega, skrupolozno narejenega komada, ki mu manjka predvsem izrazne fantazije. Antigona je namreč tekst, ki dopušča več od same gole poustvarjalnosti, kar pa v kranjski, sicer dobri uprizoritvi ni zaznati.

NEKAJ KRONIKE

V Mariboru je te dni stalno deževalo. Mesto in Pohorje sta oblekla meglo, kar pa ni v ničemer prizadelo Borštnikovega srečanja. Živa je ta prireditelj in kljub okrnjenemu sporedu (letos bo »samo« 87 dogodkov v desetih dneh) se zdi, da to koristi gledališki besedi. Jedro dogajanja je namreč osredotočeno na uprizoritve, ki jih je letos izbral selektor France Vurnik in kot kaže — s srečno roko. Kljub temu pa ne manjka spremnih manifestacij, od katerih bi vendarle omenili vsaj nekaj. Zabeležiti gre na primer razgovor z dramatikom in pisateljem Francem Rudolfom, otvoritev razstave risb in akvarelov nemške romantike, sinočnji Rocky horror show (rock musical v koprodukciji ŠTUK in Cankarjevega doma) in pa seveda včerajšnji Borštnikov miting v Zgornji Ložnici. Ta miting v hribovitih predelih Stajerske, ki iz leta v leto menjuje domilec, je eden izmed največjih doživljajev Srečanja. Tu se umetniška beseda prepleta s pozornostjo domačinov najbolj odstranjenih zaselkov, tu se gostje naučijo prave gostoljubnosti...

MARIJ ČUK

S Simfoničnim orkestrom RTV Ljubljana in solistom Alojzom Zupanom Začetek jubilejne koncertne sezone GM

Simfonični orkester RTV Ljubljana

Prihodnje leto se bomo spominjali že kar visokih let tržaške Glasbene matice, saj bo poteklo 80 let odkar je tržaška Glasbena matica pričela načrtno organizirati kvalitetne javne koncerte in s tem nadaljevala delo glasbenih entuziastov, ki so že v preteklem stoletju, zlasti v čitalnicah, pripravljali z nastopi pevskih zborov tla kasnejšemu bogatemu razcvetu slovenskih glasbenih prireditelj.

Novo koncertno leto ima torej svečan prizvok, kar se lepo sklada s protagonizmom prvega letošnjega koncerta - Simfoničnim orkestrom RTV Ljubljana. Ta odlični slovenski ansambel, ki mu bo tudi letos mojstrval nam vsem dobro poznan in cenjen primorski rojak Anon Nanut, bo predstavil našemu občinstvu dve deli iz bogate zakladnice češke glasbene literature, ki bosta prvič zagledali beli dan v Trstu. To sta Dussekova Simfonija in Kramarjev Koncert za klarinet in orkester. Tema skladbama bo sledila znamenita Beethovnova VI. simfonija »Pastoralna«.

Jan Ladislav Dussek (1760-1812) je eden pomembnih zastopnikov češkega glasbenega klasicizma druge polovice 18. stol., obdobja, ko se je češka glasbena ustvarjalnost in poustvarjalnost uvrščala v vrh glasbene Evrope. Poleg Vaclava Stamitzja in nekaterih drugih, predstavlja pomembno osebnost tega obdobja češke glasbe Jan Ladislav Dussek. Danes nam je njegovo ime ohranjeno predvsem v številnih skladbah za klavir (14 sonat, 16 koncertov itd.) in za harfo, napisal pa je tudi vrsto del za različne komorne zasedbe. V izvedbi simfoničnega orkestra RTV Ljubljana bomo tokrat slišali njegovo Simfonijo št. 1 v C-duru.

Močan razcvit glasbe se je na Češkem nadaljeval tudi v začetku prejšnjega stoletja, čemur je pripomogla tudi ustanovitev konservatorija v Pragi l. 1811. Budenje narodne zavesti med Čehi in val romantike sta tudi močno vplivala na glasbeno ustvarjalnost. Med številnimi skladatelji te dobe, ki so pripravljali plodna tla Bedrichu Smetani in Antoninu Dvoraku, je pomembna glasbena osebnost Fran-

tišek Vincent Krommer-Kramar (1759-1831). Tudi on sodi med skladatelje češkega klasicizma, ki je dal vrsto pomembnih skladateljev. Deloval je večinoma na Dunaju in v drugih avstrijskih mestih in užival velik mednarodni ugled. Postal je tudi vodja komorne glasbe na dvoru cesarja Franca I. Opus njegovih glasbenih del je zelo številen, v glavnem posvečen komorni in orkestralni glasbi. Njegov Koncert za klarinet in orkester v Es-duru op. 36 predstavlja značilno delo njegove umetnosti. Izšel je v Nemčiji, verjetno l. 1803. V skladbi je avtor spretno izrazil vse takrat znane izrazne možnosti klarineta. Posebno zanimiva je tema zadnjega stavka, ki s svojo melodiko spominja na skladateljevo ožjo domovino.

Solistični part Kramarjevega koncerta je poverjen klarinetistu Alojzu Zupanu, ponovno koncertnemu gostu Glasbene matice. Klarinetist Zupan je po študiju na ljubljanski Glasbeni akademiji, ki ga je zaključil v razredu prof. Gunzka, odšel na izpopolnjevanje v Pariz, kjer mu je bil mentor prof. Dionet. Zaposlil se je kot solist Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana in v njem igra še danes. Je vseskozi aktiven na koncertnem področju kot solist ali član komornih ansamblov, posebno Pihalnega kvinteta RTV Ljubljana. Kot solist je imel vrsto recitalov v domovini in na tujem in do sedaj predstavil domala vso vrhunsko solistično literaturo za klarinet. Vsi kritiki doma in na tujem hvalijo in poudarjajo tehnično brezhibnost Zupanovega igranja, njegovo briljanco, združeno z lepoto tona ob slogovni in muzikalni angažiranosti njegovih interpretacij. Številni slovenski skladatelji so napisali svoja nova dela prav na pobudo Alojza Zupana. Za svoje koncertno udeleževanje je prejel zelo številna priznanja in nagrade.

Drugi del abonmajskega koncerta bo izpolnila izvedba Beethovne VI. simfonije.

Ludvig van Beethoven (1770-1827) je napisal svojo Šesto simfonijo v času, ki sodi nekako v drugo razvojno

fazo njegovega umetniškega ustvarjanja, v obdobje, ko je klasična forma njegovih del postala svobodnejša, ker ni mogla kljubovati zanosnemu poletu njegove fantazije. Osnutkom Šeste simfonije, običajno imenovane tudi »Pastoralna« je skladatelj pripisal naslednje: »Poslušalec si lahko sam ustvari posamezne predstave. Kdor je že kdaj razmišljal o življenju na deželi, bo lahko brez kakršnekoli označbe razumel avtorjeve misli.«

Pastoralna simfonija je bila prvič izvedena 22. decembra 1808 na Dunaju v gledališču An der Wien. V koncertnem programu je bila označena kot Simfonija, imenovana Spomini na podeželsko življenje v F-duru.

To čudovito simfonično delo pomeni za Ljubljano sicer bežen, a vendar neposreden stik z velikim mojstrom. Leta 1794 ustanovljena Filharmonična družba, ki je bila do tridesetih let preteklega stoletja edini in visoko kvaliteten glasbeni dejavnik v Ljubljani, je med svoje častne člane uvrščala najznamenitejše osebnosti svoje dobe. Častno članstvo so ponudili tudi Beethovnu in skladatelj ga je sprejel 15. marca 1819, ko so mu po ljubljanskem magistratnem svetniku Tuscherju poslali diplomu, za katero se je 4. maja pismeno zahvalil ter poslal prepis partiture 6. simfonije, v katerem je bilo nekaj, najbrž njegovih lastnoročnih opomb.

Pastoralna simfonija ima pet stavkov z naslednjimi označbami: Prijetni občutki ob prihodu na deželo (Allegro non troppo) - Ob potoku (Andante molto mosso) - Kmečka veselika (Allegro) - Nevihta (Allegro) in Pastirjeva zahvalna pesem (Allegretto).

Tako v prvem kakor v poslednjem stavku je hrvatski muzikolog Kihac odkril podobnost nekaterih motivov z dvema hrvatskima ljudskima. V prvem stavku melodijo »Kiša pada, trava raste bor se zeleni« in v Pastirjevem zahvalni pesmi ljudsko »Kad sam v Šopron v školo hodil, jur sam tebe, duša, ljubil«. Po mnenju muzikologa Širole se je Beethoven srečal s hrvatskimi melodijami pri violinistu Zupančiču na Gradiškanskem ali pa celo v Heiligenstadtu, kjer so v okolici živeli tedaj že pomnčeni hrvatski kmetje.

GOJMR DEMŠAR

Umrli je mladinski pesnik Manko Golar

Pred dnevi je v 77. letu starosti umrl slovenski mladinski pesnik in pisatelj Manko Golar, sin pesnika, dramatika in pripovednika Cvetka (Florijana) Golarja. Manko Golar je posvetil svoje ustvarjanje predvsem mlademu rodu. Nekatera njegova dela (na primer pesniški zbirki Gode cvrček in Zobljenji in igri Jela Žari in Pionir Marko) sodijo že v slovensko mladinsko klasiko. Prav letos je pri Mladinski knjigi v zbirki Sledi izšla njegova knjiga kratkih zgodb Deček z jabolki, v kateri opisuje, kako se je v deških letih srečal s številnimi slovenskimi književniki in likovnimi ustvarjalci. Iz knjige ponatiskujemo njegov spomin na prvo srečanje z Otonom Župančičem.

PRVO SREČANJE S PESNIKOM OTONOM ŽUPANČIČEM

Pesnika Otona Župančiča sem videl, ko sem bil še šolar na ljutomerski ljudski šoli. Oče in pesnik sta bila dobra prijatelja, in ko je bil Župančič domači učitelj v avstrijskem Bregenzu, sta si pridno dopisovala. Veliko let kasneje sem našel pisma v očetovi skrinji, ki jo je privlekel iz Gostče, svoje rojstne hiše. Med vojno so se pisma porazgubila, kar je škoda, saj je bilo v njih napisanega marsikaj zanimivega. Oče mi je pripovedoval, da je prišel pesnik Župančič večkrat iz Bregenza v Ljubljano, kjer je prebil nekaj dni v pesnikom Murmorn in očetom, ki sta stanovala v žalostni Cukrarni ob Ljubljani.

No, pesnika Župančiča sem res videl prvič kar v naših goricah blizu Jeruzalema. To je bilo že nekaj let po prvi vojni, ki je morila po celem svetu.

Poleti, ko je bilo v goricah dela na pretek, smo živeli z očetom in mamo kar v goricah. Stisnili smo se v majhno čumnatno, nizko in temno, kamor sonce ni posijalo. Bila je res majhna izbica, z majhnimi okenci, miškami in črčiki.

Tiste dni sva bila z mamo sama, kajti oče je šel v Ljubljano po svojih poteh. Sicer v goricah tako ni napravil dosti, ker je imel vedno posla s svojimi pesmicami in zgodbicami.

Pa ti nekega dne primahata v gorice dva moža. Eden je bil velik, z močnimi brki, drugi precej manjši, in brki, a bolj redko posejani, in bradico. Prvi je bil moj oče, drugi pesnik Oton Župančič, ki ga je pripeljal oče kar iz Ljubljane v naše gorice.

Ko sta se prikazala, sem se skril za jabolano, ki je rasla pred kočo. Takrat sem obiskoval tretji ali četrti razred ljutomerske ljudske šole in smo šolarji marsikaj slišali o pesnikih, posebno o Otonu Župančiču, saj smo kar na prejšnji deklamirali pesmico Ciciban in

čebela. Ker je bila predolga, je nismo marali. Pač pa Postovko, saj smo tako imenitno krili z rokami, krožili pod oblaki in mleli ništo, kar pomeni nič. Pa tudi Lenko smo imeli radi, ker smo skakali v lončiček, pa tudi Zabe in smo regljali in kvakali, ka je bilo veselo. Kroparjev pa nismo razumeli in tudi za Uspavanko se nismo veliko zmenili.

Ko sem videl, da pesnik ni noben Brdavs, sem se primotal izza jabolane in stopil pred njega, da bi si ga bolje ogledal, čeprav nisem vedel, kdo je. Pa je rekel pesnik: »Aha, to je tvoj poba, kaj, Fure? Pravi dolgin kot ti. In me je gledal skozi očala in vprašal: »Kako pa ti je kaj ime? Dejal sem, da sem Manko. Župančič se je zasmejal: »Saj to ni bil noben svetnik. Mar bi bil raje Janez ali pa Gašpar, če že ni hotel oče, da bi bil Florijan.« Zdaj me je postalo sram in sem se hotel spet skriti za jabolano. »No, saj je tudi to lepo ime. Nič ne bodi žalosten, saj tudi Oton ni bil noben svetnik.« Potem je segel v nekakšno torbo, potegnil iz nje drobno knjižico in dejal: »Na, fant, zate je knjižica pesmic za cicibane. Pravzaprav me je oče spomnil nanjo. Na, vzemi!«

Brž sem segel po njej, jo odprl in zagledal pesmico Ciciban in čebela. Kot bi izstrelilo iz mene, sem jo začel deklamirati.

»Glej, glej, na pamet veš mojo pesmico! Lepo, lepo! Pa veš še kakšno?« Pa sem zdrdl pri Postovko in tudi krili z rokami kot v šoli, in Lenko in Zabe.

»Si slišal, Fure! Pogledaj, kako berejo šolarji moje pesmice. Pa še na pamet jih vedo! Še bom napisal kakšno, že vidim!«

Potem se je pesnik Župančič zasmejal, pogledal proti soncu, ki je zlatilo gorice, jaz pa z majolico brž v klet — bil sem dober točaj — in tiha čumnatost je kmalu oživela, saj se je pesniku Župančiču in očetu pridružil še pajdaš jeruzalemcin.

Uglajena recitala pianistke Lilije Zilberstein

Za dvojni tržaški klavirski recital mlade sovjetske pianistke Lilije Zilberstein je med ljubitelji glasbe vladalo precejšnje pričakovanje. Netil ga je tudi sloves, ki si ga je nabrala lani na znamenitem mednarodnem tekmovanju F. Busoni v Bocnu, ko ji je po prvem mestu do zadnjega stregel rojak Valerij Kulešov. Če upoštevamo, da se Zilbersteinova pravzaprav ne šola na moskovskem konservatoriju, temveč na »drugorazrednem« inštitutu »Gnesinih«, nam je pri priči jasno, kako globoko je ruska klavirska šola prežela sovjetsko kulturno tkivo sploh.

Lilija Zilberstein jo nadvse častno zastopa. Iz njene igre prekipava zdravje, a pogosto do take mere, da jo kaj rado

zanese v neproblematičnost, v dinamično in izrazno členovitost, ki je večkrat le nakazana, tako rekoč pripovedovana, a ne doživeta.

Senca te »uglajenosti« je v resnici težje padala na prvi Schumannu posvečeni del sporeda z biseri v »Kinderszenen« ter viharno Sonato št. 1 op. 11. Rahmaninova zbirka Preludijev iz opusa 32 pa ji je nudila priložnost, da se izkaže z dovršeno tehniko ob manj kočljivih menah razpoloženskega obzorja. Prav je zato sklenila, da se ploskanju občinstva oddolži še z dvema značilnima skladbama in najzgodnejšega snovanja Sergeja Rahmaninova.

RAVEL KODRIČ

Vince, oj sladko, ki zdravja nam da

(zgodovinsko-terminološka študija)

Jože Petelin

(2. del)

Žreti ga

Pišta iz Slovenskih goric (o tem, kdaj je živel, ni zanesljivih podatkov, menda v drugi polovici 16. stoletja) je bil silno priden kmet, rad pa se ga je nabrgljal. V takih primerih je svoji Štefici rad naložil dve, tri gorke čez široko plat, pa kam drugam tudi.

Pa je bila Štefica zategadelj hude jeze in je neko zimo, ko je bil Pišta neprestano pijan od božiča do 20. februarja, vzela sekiro v roke in zakričala:

»Požeruh stari, ti ga kar žri, mene pa ne boš!«

In mu hitro pomagala na drugi svet.

Nakresati se ga

Meseca maja v letu Gospodovem 1786 se je vrtičkarski sin Lojzek Slivnik iz ljubljanskega Trnovega zaposlil v žajfni tvrdki Mayer in sinovi. Dela se je veselil, vendar samo prvi mesec. Colenga je bila slaba, ko pa se je oženil z bizoviško perico Mihelco Podlipnik, je bil vsak dan slabe volje. Mihelca je bila sicer prava gladiola, zaslužek pa čedalje slabši.

Začel ga je žehitati in postajal je vedno bolj nasilen. Kolikokrat se je stegel v pivnici Pri okroglem sodu ni zabeležil noben zgodovinar, čeprav ljudsko izročilo še danes trdi, da je imel nesporen rekord.

Neke nedelje se ga je Pri Žabarju tako nabra, da je znorel. Pri tobakarici ob Ljubljani je kupil žveplenke, odšel in Mayerjevo fabriko je jo zažgal. To se je zgodilo neke lepe polet-

ne noči leta 1797 in vrli Ljubljanci so se še dolga leta spominjali, kako lep kres je bil.

Ko je tri mesece pozneje stal pred tnalom in rabljem ter kadil zadnjo cigareto, je krvnik zlovešče zarentačil:

»Zakaj si se ga pa nakresal, capin?! Kres je bil sicer lep, v življenju še nisem videl tako velikoga, ampak čez tri minute se boš že cvrl v peklju, pesjan! Tam imajo šele lep kres, tam!«

Nabrenkati se ga

Pišemo drugo polovico 19. stoletja. V ljubljanski čitalnici je bila prejšnji večer čudovita beseda. Recitrali so, peli Lipa zelenela je in odigrali jako lep in kratek prizor, za konec pa je sodni adjunkt pri sodniku Leopoldu Špičniku Mihael F. Novak na kitaro zaičgal Slovenec sem.

Po besedi so, kot se spodobi, zavili k Počeni majoliki na veselo luckanje, nekateri celo z grdim namenom, da se ga nažlampajo.

Veseli večer je uspel še lepše kot beseda: veselili so se ob zlati rebuli in ob spremljavi Mihaelove kitare doneče prepevali.

Naslednje jutro se je sodnik Leopold Špičnik zbudil s hudim mačkom. Brnelo mu je po glavi in še vedno je slišal rezek zven kitare »brenk, brenk«.

»Madonca,« si je zamrmral v brk, »včeraj smo se ga pa jako - nabrenkali!«

Nalagati ga

Tiha noč je ležala nad Pohorjem, ko je kamion z neprizganimi lučmi zapeljal k stran-

skemu vходу neke mariborske tovarne. Štef, skladiščnik v tovarni, je s ključem odklenil vrata in potihoma se je šest senc splazilo v halo C. Bliskovito so odnašali težke vreče, vsako minuto je bil kamion za dvesto kilogramov težji.

Čez četrte ure je kamion že veselo brzel po cesti proti Ptuj. Skrivnostni možje, za katere nam do zaključka redakcije še ni uspelo ugotoviti identitete, so prešerno vriskali in steklenica ritoznójčana je poskočno krožila od ust do ust.

»Tako, za prvo ploščo bo dovolj,« je zapel Štef. »In cement je danes hudičevu težko dobiti, ti pa si ga dobiš celo zastónj, ha, ha...«

»Dobro smo nalagali, zdaj pa vas povabim v svojo zidnico, da se ga bomo malo...«

»... naložili, juhuu,« je zavriskal eden od neznancev.

Tako se je rodil izraz »nalagati ga«. Avtorja še ne poznamo, leto dogodka pa: 1975!

Še na mnoga leta dajmo ga!

(zaključna beseda)

To je le nekaj zgodbic o tem, kako so nastajali izvirni slovenski izrazi za pitje vina. Nekaj ostalih je bister opazovalec že zasledil med dosedanjim besedilom, prav pa je, da naštejemo še nekatere: zvrniti ga, tankati ga, žehitati ga, zobati ga, inhalirati ga, suniti ga, rukati ga, stisniti ga, uničevati ga, udušiti ga, kavsniti ga, dolivati ga, žljafati ga, počiti ga, nasekati se ga, narezati se ga, natrkati se ga, nabrlizgati se ga, natreskati se ga in tako naprej. Ni treba biti posebno pozoren, da zlahka ugotovimo: pri vseh izrazih vino sploh ni omenjeno! Skriva se v zaimku »ga«! Nekateri slavisti, ki ga srkajo rajši kot njihovi ostali kolegi, so zato predlagali, da bi zaradi pomembne vloge vina pri Slovencih nekdaj in danes, ta »ga« pisali z veliko začetnico.

Avtor te vinske študije se z njimi popolnoma strinja in prvič v zgodovini Slovencev uresničuje njihov predlog:

Še na mnoga leta dajmo Ga!

Horoskop

od nedelje, 23. oktobra, do sobote, 29. oktobra 1988

Pripravlja SREČKO MOŽINA

OVEN (21.3.-19.4.)

— VI IN DELO:

Napoved je za vas

še kar ugodna. Uspe-

pelo vam bo ures-

ničiti nekaj svojih načrtov in

ponudilo se vam bo nekaj le-

pih priložnosti, ki jih boste

znali prav gotovo spretno iz-

koristiti. V začetku tedna iz-

koristite vam naklonjene

zvezde za najzahtevnejše na-

črte. Precej muhasta bo sobo-

ta. VI IN DRUGI: O proble-

mih, ki vas tarejo, je bolje, da

molčite. Ugodna dneva bosta

četrtak in petek.

BIK (20.4.-20.5.)

— VI IN DELO:

Teden bo za vas prav

uspešen in zadovol-

ljiv. Srečne okoliš-

čine, v katerih se boste znašli,

bodo botrovale k temu, da

boste uspešno kos nalogam, ki

ste si jih zastavili. Možnost

prijetnih presenečenj. Posebna

sreča se bo nasmešnila roje-

nim od 12. do 20. 5. Precej

manj ugodna dneva bosta ne-

delja in ponedeljek. VI IN

DRUGI: V srčnih zadevah boste

prijetno presenečeni. Ugod-

na bosta torek in sredo.

DVOJČKA (21.5.-20.6.)

— VI IN DELO:

Pričakujete

lahko precej prije-

ten teden. Jupiter

in Merkur bosta zelo pozitiv-

no vplivala na delo in načrte.

Teden vam prinaša tudi mož-

nost izrednega zaslužka. No-

vosti v četrtek. Prišlo bo do

pozitivnih sprememb, ki vam

bodo v spodbudo in zadovolj-

stvo. Kritičen bo torek. VI IN

DRUGI: Iskrnen pogovor z ljub-

ljeno osebo bi vam marsikaj

razjasnil. Ugodna bosta sredo

in četrtek.

RAK (21.6.-21.7.)

— VI IN DELO:

Vstopate v prav prije-

ten in zanimiv de-

lovni teden, v kate-

rem boste uspešno uresničili

nekaj svojih želja in namenov.

Motilo in vznemirjalo vas bo

le spremenljivo razpoloženje,

ki vas bo spremljalo. Venera

bo precej naklonjena rojenim

od 15. do 21. 7. Neugodna dne-

va bosta nedelja in ponedel-

jek. VI IN DRUGI: Vaše raz-

položenje lahko vpliva na od-

nose z bližnjimi. Ugodna dne-

va bosta torek in sredo.

LEV (22.7.-22.8.)

— VI IN DELO:

Obe-

ta se vam prijeten

in uspešen teden.

Računate lahko na

dobre delovne rezultate in za-

namimive nove priložnosti. Mar-

sikaj se vam bo premaknilo v

zaželeno smer. Povečalo se

vam bo zaupanje v lastne spo-

sobnosti. Torek in sredo pa

vam bosta z neprijetno Luno

nekoliko manj naklonjena. VI

IN DRUGI: Naredite več za to,

da boste v pomoč ljubljeni

osebi. Ugodna dneva bosta če-

trtek in petek.

DEVICA (23.8.-22.9.)

— VI IN DELO:

Teden bo

pretežno ugoden in

zadovoljiv. Spre-

mljala vas bosta dokaj dobro

počutje in veselo razpolože-

nje. Merkur in Venera vam

bosta priskočila na pomoč pri

uresničevanju vaših načrtov.

Četrtek in petek ne bosta preveč

ugodna. Ne prenačite se v

odločitvi, ker se vam nepre-

mišljenost lahko maščuje. VI

IN DRUGI: Nekdo, ki vas ima

rad, vam bo to tudi dokazal.

Ugodna bosta torek in sredo.

TEHTNICA (23.9.-22.10.)

— VI IN DELO:

Pred vami

je zelo pozitiven in

ustvarjalen delovni

teden. Ugoden položaj Mer-

kurja in ostalih zvezd bo pri-

pomogel k večjim delovnim

uspehom, ki vas bodo ohrabri-

li in spodbudili vaš delovni

elan. Marsikatera želja se vam

bo izpolnila. Nedelja in pone-

deljek vam bosta manj naklo-

njena. VI IN DRUGI: Poskusite

upoštevati nasvet starejše

izkušene osebe. Ugodna bosta

četrtak in petek.

ŠKORPIJON (23.10.-21.11.)

— VI IN DELO:

Pričaku-

jete lahko zanimiv

in razgiban teden,

ki bo poln novosti. Izkoristite

pozitiven vpliv zvezd za ured-

ničenje svojih načrtov. Pri

delu se vam bodo odprle ne-

katere nove delovne možnosti.

Precejšnja je možnost pozitiv-

nih sprememb. Torek in sredo

vam ne bosta preveč naklo-

njena. VI IN DRUGI: Bodite

previdni v tem, komu dajete

zaupanje. Ugodna dneva bosta

petek in sobota.

STRELEC (22.11.-21.12.)

— VI IN DELO:

Pred vami

je zanimiv in razgi-

ban delovni teden.

Ugoden položaj zvezd vam bo

v pomoč pri kakršnem koli

delu. Ponudilo se vam bo ne-

kaj ugodnih priložnosti za

uresničitev vaših načrtov. V

četrtak in petek vam bo Luna

neprijazna. Obstaja možnost

slabšega razpoloženja in po-

čutja. VI IN DRUGI: Ne izzi-

vajte nepotrebnih prepиров z

ljubljeno osebo. Ugodna bosta

nedelja in ponedeljek.

KOZOROG (22.12.-19.1.)

— VI IN DELO:

Pred vami

je nenavaden in

zanimiv delovni

teden. Pričakujete lahko nekaj

zelo prijetnih in uspešnih dne-

vov, a tudi kakšen neprijeten

dogodek, ki bo neugodno

vplival na vaše razpoloženje.

Naporna in utrudljiva bosta

ponedeljek in sobota. Prijetno

presenečenje bodo vsi rojeni

od 11. do 19. 1. VI IN DRUGI:

Pogovorite se z ljubljeno ose-

bo in se ji zaupajte. Ugodna

bosta torek in sredo.

VODNAR (20.1.-18.2.)

— VI IN DELO:

Večina

zvezd vam je še

vedno naklonjena

tako, da bo teden prav prije-

ten in zanimiv. Dobra sreča

vam bo stala ob strani in s

tem tudi večja možnost prije-

tnih presenečenj. Posebno

ugodne bodo zvezde vsem

rojenim od 24. 1. do 7. 2. Za spo-

znanje manj ugodna bosta to-

rek in sredo z Luno v Biku. VI

IN DRUGI: Skrite srčne želje

se vam bodo izpolnile. Ugod-

na bosta četrtek in petek.

RIBI (19.2.-20.3.)

— VI IN DELO:

Zvez-

de vam tokrat niso

kaj preveč naklo-

njene, zato bo te-

den nekajkrat prav utrudljiv

in naporen. Precejšnja je mož-

nost kakšnih nepričakovanih

težav ali sitnosti. Posebno

previdni naj bodo rojeni od 17. do

20. 3. V četrtek ali petek se

raje izognite zahtevnejšemu

delu. VI IN DRUGI: Nekdo

vas bo razočaral; pa naj vam

to ne gre preveč do srca.

Ugodna dneva bosta torek in

sredo.

Pisava odkriva našo notranjost

Ureja: SIMON BORUT POGAČNIK

GRAFOLOGIJA NA SODIŠČU (3. del)

V zadnjih dveh tednih smo obravnavali najpogostejše primere potvarjanja in nekoliko pogledali v tehniko potvorb in njihovo odkrivanje.

Danes bomo namenili pozornost metodam dela in tehnikam izvedencev. V dobi elektronike in računalništva se mora izvedenec še vedno opirati na ista sredstva kot pred dvema desetletjema ali več - na mikroskop, lupo, last

Reakcija ministrstva za zunanjo trgovino na pisanje domačega tiska

»Rimsko posojilo Moskvi ni nobeno darilo«

Italijanski tisk se je široko, a tudi neumestno razpisal o posojilu 1.050 milijard lir Sovjetski zvezi. Navajal je celo »drugi Marshallov načrt« (I). No, zunanjetrgovinsko ministrstvo je izdalo včeraj tiskovno sporočilo, v katerem odločno poudarja, da se kredit strogo naslanja na zakonodajo in mednarodne obveznosti Italije in da ni v njem prav nič »darilnega«, kar bi lahko bremenilo državni proračun ali domače davkoplačevalce. Sporočilo dodaja, da bodo tehnične vidike posojila vključno z vprašanjem obresti razčistili v okviru konvencije med Mediocreditom centrale in pristojnim moskovskim organizmom.

V sklopu razstave ICE »Italia 2000« so do včeraj sklenili že 10 sporazumov o industrijski kooperaciji. Po pogodbi med skupino Ferruzzi in sovjetskimi ministrstvom za kmetijstvo in živilsko industrijo bodo v Ukrajini na površini kakšnih 500.000 hektarov zgradili kompleks za pridelovanje ter industrijsko predelavo kmetijskih pridelkov (moka, škrob, sladkor, meso). Vrednost letne proizvodnje: 1,5 milijarde ameriških dolarjev. Družba Agip Petroli bo v litvijski rafineriji zgradila obrat za čisti bencin (200 milijonov dolarjev), družba Savio bo dobavila 1.200 strojev za izdelovanje najlonk (25 milijard lir), družba Nuovo Pignone telemetrijski sistem in podobne naprave za plinovod SZ-Turčija, ENICHEM in moskovska ustanova za bazično kemijo NKE sta podpisali protokol za izdelavo študije o izvedljivosti operacije joint-venture za komercializacijo in morda tudi za predelavo sovjetskih kemikalij v Italiji, zavod IRI se je domenil za ustanovitev mešanih znanstveno-raziskovalnih teles na najvišji tehnološki ravni itd.

Evropska centralna banka?

»London in Bonn sta proti Evropski centralni banki: kaj bi šele rekla, ko bi predlagali združitev Francije, Italije, Grčije, Portugalske in Španije v Ligo latinskih držav, v kateri bi imeli fiksne menjalne tečaje nasproti marki in funtu šterlingu.« To je dejal predsednik senatne komisije za finance Andreatta na mednarodnem zasedanju o »industriji in finančah« v Trentu, ki sta se ga udeležila tudi predsednik IRI Prodi in bivši guverner Bance d'Italia Carli. Zavzel se je za odpravo evropskega denarnega sistema, »v katerem bančne komisije ustrezajo pravim carinskim pregradam«, in predlagal ustanovitev Evropske centralne banke, češ da bo le tako mogoče doseči trajno stabilnost na denarnem tržišču.

Avstrija bi rada v EGS

Avstrija bo morda zaposlila za priključitev k Evropski gospodarski skupnosti že junija prihodnje leto. To je povedal njen zunanji minister Alois Mock, vendar s pripombo, da bo vstopila v skupnost samo pod pogojem, da bo lahko ohranila svojo nevtralnost. Minister, ki se je te dni mudil na sedežu EGS, je pojasnil, da se pogajanja vsekakor ne bodo začela pred letom 1992.

gospodarski dopis iz slovenije

Višje plače: simpatično nikakor pa ne dosledno

Zvezna vlada je popustila pod pritiskom delavcev, nezadovoljnih s svojimi plačami, in politikov, ki so se dokaj demagoško postavili na čelo teh nezadovoljnih množic. Resnici na ljubo je treba priznati, da je tak pritisk prišel tudi iz tistih logov, kjer so vedno zagovarjali, da je zmanjševanje plač pogoj za zniževanje inflacije. Vendar je treba ta pritisk ločiti od ostalih zahtev: na tej strani so namreč zahtevali, da je treba omisliti linearnost, ki jo je vzpostavil zakon o plačah in ki je zmetal v en koš dobra in slaba podjetja. Omilitev linearnosti pa pomeni, da naj bi bilo dobrih gospodarjem in velikim izvoznikom dovoljeno povečati plače, ostalim pa ne.

No, tudi ZIS je zagovarjal idejo, da je treba zakon popraviti zato da bi z njim vsaj nekoliko oživel po vsej omrtvičeno motiviranost delavcev za boljše delo. Toda pri tej ideji ni dosledno vztrajal, saj je predlagal vsesplošno zrahljanje plačilnega sidra (po prvotnem predlogu bi se lahko letos v vsem letu plače povečale za 119 odstotkov, po zisovem predlogu pa za 127 odstotkov), dobrim gospodarjem in izvoznikom pa še dodatno.

V zvezni skupščini pa niso zgrabili samo ponujenega prsta, ampak so zahtevali kar celo roko, ki je sicer ZIS ni hotel dati, vendar je le moral pristati na možnost za 140-odstotno povečanje plač v letošnjem letu. Delegati so imeli toliko argumentov, da jih ZIS ni mogel izpodbiti: nezadovoljstvo delavcev je preveliko; realno so se plače letos izjemno zmanjšale (povprečna plača je v Sloveniji vredna le še 414 zahodnonemških mark); zaradi zadrževanja plač se inflacija ni zmanjšala, kar naj bi bilo dokaz, da je vzrok za inflacijo druge, ne pa v plačah; ni možno še zadrževati plač, hkrati pa ne imeti dobrih socialnih programov; ničesar ni ukrenjenega za zmanjševanje državnih izdatkov, ki so po vsem so-deč glavni vzrok za inflacijo; niso znižali uvoznih dajatev in obresti...

Država je torej popustila tisto sidro, ki je od vseh treh, spuščenih za zadrževanje inflacije, še najbolj držalo. V popustitev sidra so privolili tudi svetovalci IMF, ki so spomladi izjemno odločno svetovali zadrževanje plač. Ni jih bilo težko prepričati, kakšne so socialne stiske delavcev v Jugoslaviji in da take razmere lahko povzročijo podoben razvoj kot na primer na Poljskem. Hkrati pa naše plače — kot tisto sidro, ki bo zadrževalo inflacijo — pri upnikih prav zanesljivo ne povzročajo hudih skrbi takrat, kadar njihova dolžnica redno poravnava obresti na dolgove: te obveznosti pa Jugoslavija zdaj redno izpolnjuje, hkrati pa je celo povečala devizne rezerve.

Samó po sebi popuščanje sidra, ki drži plače, ne bi bilo škodljivo, če bo država znala nadomestiti izgubljeno drugje. V to pa je težko verjeti, saj ji tudi doslej ni uspelo bistveno zmanjšati drugih glavnih inflacijskih virov. Bati se je zato, da je popuščanje pri plačah že tudi oddaljevanje od gospodarske reforme, čeprav se reforma gospodarstva še ni niti začela. Povsem jasno je namreč, da je vlada popustila pred tistimi, ki so bili najglasnejši. Kakšen argument je npr. imela vlada pri odločitvi, da v šolstvu ne bo več zadrževala plač? Ni namreč mogoče mimo dejstva, da so šolniki npr. v BiH odločno stavkali zaradi plač in da so nekaj podobnega, čeprav manj odločno, počeli hrvaški učitelji.

Nikakor nismo zagovorniki slabih plač. Zlasti pa ne v jugoslovanskem gospodarstvu, kjer se dokaj razločno vidi, kako hudo delavca vsak mesec »okradejo«. Toda boj proti inflaciji zahteva doslednost na vseh področjih. Ker te doslednosti ni in ker je zvezna vlada (in politika, ki bi morala odločno stati za njenim hrbtom) ni znala zagotoviti, je morala popustiti že po petem mesecu nove gospodarske usmeritve. Ali to pomeni, da je padla tudi že prva domina?

JOŽE PETROVČIČ

Dolar in marka v glavni vlogi

Dolar dol, marka pa gor: to sta osnovni značilnosti tečajnih gibanj na italijanskem in tujih denarnih tržiščih, kjer je sicer tudi francoski frank nazadoval nasproti zahodnonemški denarni enoti. Zeleni bankovec je v ponedeljek kotiral v Milanu 1.351,10 lire, predvčerajšnjim pa samo še 1.334,05 lire (po fixingu je zdrknil celo pod 1.330 lir) in ni bil tako šibak že od 24. junija. V petih dneh je torej zgubil okrog 20 lir. Tečajno razmerje med marko in francoskim frankom se je skoraj že dotaknilo zgornje nihalne meje, ki so jo določili v okviru evropskega denarnega sistema, kar je v Italiji spravilo v zagato liro: medtem ko je bilo v ponedeljek potrebnih za eno marko 745,215 lire, je marka v petek veljala že 746,265 lire.

Tudi v Trstu agencija turinske družbe Fida Servizi finanziari

Včeraj je bila v kongresni dvorani Pomorske postaje slovesna predstavitev nove agencije Fida Servizi finanziari SpA (delniške družbe za finančne storitve), ki je odprla svoj sedež v Trstu v Pasazi Protti 1. Novi uradi so začeli delovati že v juliju, tako da si je družba do danes nabrala že precej zadovoljivo število tržaskih klientov, ki so tudi množično prisostvovali včerajšnji prireditvi. V agenciji je zaposlenih pet finančnih svetovalcev z mladim Paolom Crociatom na čelu, ki je vodil predstavitev. Otvoritveni govor sta imela predsednik Fida Holding Antonio Saladino in direktor Attilio Lorusso, ki sta občinstvu splošno predstavila delovanje celotne družbe. Njena delničarja sta Banca CRT (Hranilnica v Torinu, ki je druga v Italiji in ena najvažnejših hranilnic v Evropi) in Fida Holding. Finančna družba je bila ustanovljena pred dvema letoma in izvršuje širšo vrsto storitev, med katerimi so najpomembnejši PersonalConto (tekoči račun, povezan z upravljanjem zaupanih vrednotnic z visoko likvidnostjo kot BOT in CCT, ki ga že vrsto let uporabljajo v ZDA, v Italiji pa je popolna inovacija), skupni investicijski skladi, zavarovalne police, hranilna potrdila, leasing in osebna finansiranja.

Taka dejavnost predstavlja za Trst zanimivo novost, ki bo prinesla nove možnosti za uveljavitev na italijanskem in po letu 1992, ko bo uresničen enotni evropski trg, tudi na mednarodnem področju. Italijanski finančni operaterji torej pričakujejo velik uspeh ne samo z novo agencijo v Trstu, ampak tudi v Gorici, kjer bodo v prihodnosti namestili svoje urade. Fida se namerava vključiti v tržasko finančno tržišče s privlačnimi ponudbami za zasebne varčevalce in tudi za gospodarske obrate.

A. L.

VALUTE IN DEVIZE NA MILANSKI BORZI

Valute	Efektivne valute		Devize	
	14.10.88	21.10.88	14.10.88	21.10.88
Nemška marka	745,05	746,28	745,05	746,28
Nizozemski gulden	660,92	661,50	660,92	661,50
Belgijski frank	35,521	35,564	35,521	35,564
Danska krona	193,16	193,38	193,16	193,38
Norveška krona	201,48	200,93	201,48	200,93
Švedska krona	216,90	215,20	216,90	215,20
Ameriški dolar	1358,65	1334,—	1358,65	1334,—
Kanadski dolar	1545,65	1009,10	1545,65	1009,10
Španska pezeta	11,258	11,308	11,258	11,308
Portugalski eskudo	9,03	9,002	9,03	9,002
Grška drahma	9,107	9,100	8,50	8,50
Avstrijski šiling	106,007	106,07	106,007	106,07
Francoski frank	218,40	218,15	218,40	218,15
Švicarski frank	882,65	880,97	882,97	880,97
Japonski jen	10,635	10,535	10,635	10,535
Funt šterling	2368,50	2347,40	2368,50	2347,40

ZLATI KOVANCI IN ŽLAHTNE KOVINE

	14.10.88	21.10.88		14.10.88	21.10.88
F. šterling zlat	137.000	137.000	Zlato (gram)	17.950	17.850
Napoleon	107.000	107.000	Srebro (gram)	284,80	282,80

TEDENSKI PREGLED TEČAJEV TEMELJNIH DRUŽB NA MILANSKI BORZI

Družbe	Datum		+ — %	Družbe	Datum		+ — %
	14.10.	21.10.			14.10.	21.10.	
Alleanza	49.450	41.500	-16,7	Italmobiliare	136.150	136.100	-0,04
Assitalia	16.700	17.110	+2,45	Mediobanca	21.310	22.200	+4,17
Bca Comm. It.	2.799	2.790	-0,32	Montedison or.	1.998	2.080	+4,15
Bco Roma	7.100	7.500	+5,64	Montedison ris.	930	968	+4,1
Bastogi	318	334	+5,03	Olivetti ord.	10.030	10.221	+1,9
Benetton	10.950	11.510	+5,12	Olivetti priv.	5.880	6.390	+8,68
Nuovo Bco A.	3.220	3.280	+1,86	Pirelli S.p.A.	2.950	3.085	+4,6
Cigahotels	4.849	4.885	+0,74	RAS	45.150	44.700	-1
Cred. It.	1.425	1.548	+8,65	Rinascente	5.064	5.070	+0,12
CIF	6.170	6.595	+6,9	SAI	19.810	20.650	+4,24
Eridania	5.140	5.700	+10,9	SIP	2.840	3.050	+7,4
Fiat ord.	9.875	10.394	+5,27	SME	4.699	4.849	+3,2
Fiat risp.	5.990	6.099	+1,83	SNIA Viscosa	2.680	2.855	+6,5
Generali	42.010	43.400	+3,3	Standa	20.010	19.495	-2,57
IFI risp.	19.390	19.700	+1,6	STET	4.069	4.180	+2,73
Iniz. Meta	—	—	—	Toro ord.	23.000	23.000	—
Italcable	13.740	15.050	+9,53	Toro priv.	13.800	14.350	+3,98
Italia Assic.	11.470	12.190	+6,27	Unipol	15.550	16.510	+6,17

Milanska borza je ujela pravi ritem, da nadoknadi izgube, ki jih je utrpela po lanskem padcu. Na tržišču so danes ne le domači investitorji, občuten je tudi poseg tujega kapitala. Njihovo zanimanje gre predvsem za družbe z visoko tehnologijo. Veliko pričakovanje vlada za ustanovitev družbe SUPERSTET, ki bi morala po razsežnosti konkurirati s svetovnimi družbami. Pozitiven odmev je beležila tudi pogodba, ki sta jo dosegli FIAT in FERRUZZI v Rusiji ob priliki razstave »ITALIA 2000«. Njihove delnice so se okrepile in vidno vplivale na potek pogodb. V predvidevanju uvedbe prostega evropskega tržišča leta 1992 skušajo finančne družbe okrepiti svojo prisotnost v bančnem sistemu. Nič čudnega zato, če vlada veliko zanimanje tudi za privatizacijo MEDIOBANCE. Njeni glavni delničarji COMIT, CREDIT in BANCOROMA bodo za to operacijo dosegli obilne plusvalence. J.Bradaš

(V sodelovanju s Tržaško kreditno banko)

BLAGOVNE BORZE

KOVINE

New York (stotine dolarja za funt)

Baker wirebars	150,625 - 154
Baker elektrolitičen	150,75-151,25
Bakrovi odpadki št. 2	98
Cink high grade	59,50 - 72
Cink elektrolitičen	69 - 72,50
Paladij 99,9	124
Platina (v dolarjih za unčo troy)	528 - 529
Železni odpadki (v dolarjih za tono)	117 - 118
Srebro 999 (stotine dolarja za unčo troy)	627,50

London

Svinec bel dry fob UK	756
Aluminij 99,5%	—
Nikelj high purity	—
Jeklo v palicah	—
Cinkova pločevina	—
Živo srebro v jeklenkah po 76 funtov	290 - 300

SEMENSKO OLJE

Rotterdam (v dolarjih za tono cif)

Zemljski lešniki november, december	600
Soja iz Nizozemske november, januar	89
Palmove olje Sumatra oktober, november	435
Sončnica oktober, november	482,50
Kokosovo olje Filipini (v dol. za long ton)	—
november, december	562,50
Laneno olje oktober, januar	705
Ricinovo olje (ex tank) november, december	995

ŽITA

Winnipeg (kanadski dolarji za tono)

RŽ oktober	150,50
RŽ december	153,—
RŽ marec	158,60
Oves oktober	159,—
Oves november	159,—
Oves december	160,—
Ječmen oktober	125,—
Ječmen november	125,70
Ječmen december	128,60
Pšenica oktober	168,—
Pšenica november	163,10
Pšenica december	160,—

BOMBAŽ

New York (stotine dolarja za funt)

December	55,44
Marec	55,55
Maj	55,65

Aleksandrija (stotine dolarja za funt fob)

Giza 45 fg extra	225,72
Giza 45 g	216,79

SVILA

Jokohama (jenov za kilogram)

Takojšnja dobava	11,750
Oktober	11,870
November	12,090
December	12,193

SKUPNI INVESTICIJSKI SKLADI

ITALIJANSKI (v lirah)		14.10.88 21.10.88		14.10.88 21.10.88		14.10.88 21.10.88	
Ala	11.976	12.016	Fondimpiego	11.418	11.459	Phenixfund	10.102
America	11.785	11.940	Fondinvest 1	12.206	12.240	Primecapital	24.158
Arca BB	19.616	19.973	Fondinvest 2	14.380	14.666	Primecash	12.484
Arca RR	11.772	11.789	Fondo Centrale	14.539	14.863	Primeclub Azion	9.730
Arca 27	9.746	9.993	Fondo Profess.	28.451	29.126	Primeclub Obbl.	10.871
Aureo	16.069	16.366	Genercomit	17.121	17.453	Primerend	18.288
Aureo Previdenza	11.202	11.524	Genercomit Rend	10.532	10.552	Promofondo 1	10.436
BN-Multifondo	11.141	11.401	Geporeinvest	10.408	10.626	Redditosette	15.227
BN-Rendifondo	11.087	11.164	Geporend	10.309	10.338	Rendicredit	11.116
Capitalcredit	10.436	10.634	Gestiele B	10.251	10.465	Rendifit	11.594
Capitalfit	12.608	12.480	Gestiele M	10.664	10.668	Risp. Italia Bil.	16.505
Capitalgest	14.576	14.857	Gestiras	18.024	18.101	Risp. Italia Redd.	13.966
Cashbond	10.493	10.534	Imi 2000	11.695	11.712	Rologest	10.948
Cash Management F.	12.959	13.270	Imicapital	24.286	24.746	Rolomix	10.315
Centrale Capital	10.931	11.200	Imindustria	9.673	9.834	Salvadanaio	10.471
Centrale Global	10.225	10.326	Imirend	14.306	14.380	Sforzesco	11.416
Centrale Reddito	11.185	11.227	Interbancaria Azion.	17.416	17.794	Venture-Time	11.303
Commercio Turismo	9.786	10.002	Interbancaria Obbl.	14.432	14.525	Verde	11.445
Corona Ferrea	11.172	11.353	Interbancaria Rend.	14.827	14.859	Visconteo	15.308
Eptabond	11.629	11.657	Investire Azion.	10.915	11.126		
Eptacapital	10.557	10.818	Investire Bil.	10.668	10.875		
Euro Andromeda	15.987	16.269	Lagest Azion.	11.312	11.596		
Euro Antares	13.183	13.269	Lagest Obbl.	10.653	10.679		
Euromob. Cap. Fund.	10.554	10.736	Libra	16.965	17.303		
Euromob. Redd.	10.781	10.843	Money-Time	10.370	10.441		
Euro Vega	10.821	10.849	Multiras	17.160	17.510		
Fiorino	23.381	23.790	Nagracapital	14.553	14.770		
Fondattivo	11.439	11.671	Nagrarend	12.507	12.542		
Fondersel	25.481	25.977	Nordcapital	10.076	10.233		
Fondicri 1	11.330	11.353	Nordfondo	12.132	12.172		
Fondicri 2	10.436	10.516					

V Jugoslaviji jih je danes že nekaj sto Brezcarinske trgovine ob meji

Na vseh mednarodnih letališčih v svetu imajo brezcarinske trgovine, ki jim z mednarodno oznako pravijo duty-free. Potniki, ki gredo na tuje, lahko v njih kupijo raznovrstno blago, ki je carine prosto. Čisto logično je, da v pojmu »carinska taksa« velja taksa, ki je v veljavi v dotični državi. Zaradi tega se bo večkrat zgodilo, da bo cena steklenice neke žgane pijače v duty-free trgovini na letališču v Londonu višja od cene steklenice, kupljene v navadni trgovini v Italiji.

Kdor veliko potuje, je se seznanjen s temi triki in dobro ve, kje se mu izplača kupiti tako ali drugačno blago. Najbolj v poštev pridejo cigarete in žgane pijače. Cene cigaret so skoro povsod izenačene. Cene žganih pijač pa so različne, kar je, kot smo prej omenili, odvisno od taks v posamezni državi.

V brezcarinskih trgovinah pa je moč goče kupiti tudi drugo blago: radijske in televizijske aparate, ure, fotografije aparate in pribor, oblačila, parfume, pa še veliko drugega. Poznavalci

razmer pravijo, da je brezcarinska trgovina na letališču v Amsterdamu najbolj založena v Evropi. Dobro, bolje kot podobna trgovina v kakem drugem evropskem vele mestu, je založena brezcarinska trgovina na letališču v Milanu. Kdor je potoval na Daljni vzhod, ve povedati, da so zelo dobro založene brezcarinske trgovine na tamkajšnjih mednarodnih letališčih, kjer je velika izbira tehničnega materiala po zares nizkih cenah.

Podobne ugodnosti so tudi na potniških ladjah in v pristaniščih, kjer pristajajo tuja plovila. Na istrski in dalmatinski obali je že veliko let polno takih brezcarinskih trgovin. Do pred kratkim so v te trgovine lahko vstopali le tisti, ki so prišli v Jugoslavijo s plovilom iz tujine.

Pred kakim letom pa so v Jugoslaviji odprli brezcarinske trgovine tudi na kopnem, tudi daleč od meja s tujo državo. V njih je seveda mogoče kupiti blago le s tujim denarjem. V teh kopenskih trgovinah velja isti sistem plačevanja kot na letališču, vendar pa

kupec lahko blago porabi tudi na jugoslovanskem ozemlju.

Take duty-free trgovine so odprli v skoro vseh hotelih, v katere zahajajo tujci, na mejnih prehodih, na glavnih prometnicah in tudi v večjih mestih. V njih prodajajo tuje izdelke, najdeš pa tudi precej jugoslovanskih izdelkov.

Take trgovine so razna trgovska podjetja odprla tudi vzdolž jugoslovansko-italijanske meje, od Rateč do Bovca in Nove Gorice, Fernetičev, Kozine, Škofij tja do Lazareta (na naši sliki sta taki trgovini na mejnih prehodih pri Rdeči hiši in Vrtojbi na Gorickem). V njih je vse polno tujih kupcev, ne le iz Italije. V njih so še zlasti v poletnem času veliko kupovali mnogi turisti, ki so potovali čez mejo.

Jugoslovanski trgovci so s prodajo raznovrstnega blaga zelo zadovoljni. Najbrž pa bi bilo zelo primerno, da bi v teh trgovinah popestrili ponudbo jugoslovanskih izdelkov. Na tak način bi z lahkoto prišli do deviz, ki so jugoslovanskemu gospodarstvu še kako potrebne.

Drobni antikvariat na sejmišču v Padovi

V dneh od 29. oktobra do 1. novembra bodo v Padovi, na tamkajšnjem sejmišču, priredili sejem z naslovom »Tuttinfiera«. Gre za sejem, ki iz leta na leto pridobiva na veljavi in tudi na številu obiskovalcev, saj zanimanje zanj izredno rase. Na njem razkazujejo in tudi prodajajo razne predmete široke potrošnje, športne rekvizite, hi-fi izdelke pa še predmete, ki sodijo v mali antikvariat.

Prav zaradi teh zadnjih predmetov poročamo o tem sejmu. Antikvarične predmete, od navadnih razglednic pa do pohištvenih predmetov, razstavlja v kar sedmih paviljonih padovanskega sejma. Po sejmu »Mercante in fieri«, ki je bil v teh dneh v Parmi, je to največja tovrstna razstava v Italiji. Tu bomo našli veliko več od tistega, kar ob koncu tedna najdemo v tem ali drugem kraju Severne Italije, kjer imajo podobne sejme.

V Padovi bodo na letošnjem sejmu počastili tudi 70-letnico zaključka prve svetovne vojne. Razstavljaljo bodo vojaška vozila, ki so jih uporabljali v tej vojni, razno vojaško opremo kot tudi razglednice in poštne primerke iz tega časa.

Zdravljenje v toplih odslej lažje

Pred nekaj dnevi so na pristojnih mestih v Rimu odločili, da zavarovanci socialnega skrbstva lahko gredo na zdravljenje v toplice, ne da bi v tem času morali na dopust. Upraviteljem toplic bo to zelo prav prišlo. Zdraviliški turizem se je zelo razširil. Hoteli in zdravstvene naprave v toplihah so polne ob vsakem letnem času.

Še največji uspeh so imeli v toplihah v Venetu. Po podatkih iz Abana, Montegrotta in Recoara izhaja, da so v letošnjih prvih šestih mesecih imeli nekaj več kot šest odstotkov več gostov kot lani. V glavnem so to Italijani. Ugodne rezultate so zabeležili tudi s tujimi gosti, ki jih je več kot v prejšnjem letu.

V teh krajih menijo, da so bili uspešni, ker so veliko dali v reklamo, tako doma kot v tujini.

Razstave v Ljubljani

Do konca oktobra je v ljubljanski Narodni galeriji odprta razstava z naslovom Stari mojstri na otroških risbah. V isti galeriji, ki je odprta vsak dan razen ponedeljka od 10. do 18. ure, ob nedeljah pa od 10. do 13. ure, je na ogled tudi stalna zbirka slovenske umetnosti od gotike do impresionizma.

V Ljubljani je več umetnostnih galerij. Tačas, do konca oktobra, je v Moderni galeriji odprta razstava litografij Evgena Ionesca in fotografij Draga Arriglerja. V tej galeriji je odprta tudi razstava sodobnega kitajskega slikarstva, ki bo odprta do 20. novembra. Urnik odprtja galerije je podoben tistemu v Narodni galeriji.

V Mestni galeriji na Mestnem trgu pa je do 9. novembra odprta razstava članov Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

V Narodnem muzeju je odprta razstava o prazgodovini v Sloveniji, v Prirodoslovenem muzeju pa je na ogled geološko-paleontološka zbirka.

V mariborskih muzejih in galerijah pa so v tem času na ogled stalne zbirke.

Od romarskih potovanj do kolonij za otroke

Čedalje večji pomen cerkvenega turizma

Na teritorialnem območju patriarhata v Benetkah deluje petnajst škofij. V kar trinajstih od teh imajo posebne urade, ki se ukvarjajo z »verskim« turizmom in kjer en duhovnik odgovarja za to področje. Najbolj organizirani so v škofijah Bocen, Belluno in Trento. Poseben urad imajo v Benetkah, kjer imajo bazično sv. Marka in vrsto drugih cerkva, ki jih obiskuje čedalje več turistov.

Obisk zgodovinsko pomembnih cerkvenih objektov ni zaveda, ki zanima le turistične delavce, marveč je zaveda cerkveno-verskega pomena.

Številni župniki ter škofje od časa do časa prirejajo romanja tako v svetišča, ki so na njihovem območju, kot v bolj oddaljene romarske kraje, tudi v tujino.

V škofiji v Veroni deluje visoka šola za specializacijo v turizmu. Na šola za specializacijo v turizmu. Na območju Treh Benecij je približno petdeset objektov turističnega značaja, ki so last Cerkev. V glavnem gre za večja poslopja, v katerih ima

jo poletne počitnice za otroke. Najpomembnejši turistični objekt, last Cerkev, pa je grad Mirabello v pokrajini Belluno, kjer je pred časom nekaj časa počitnikoval tudi sedanji papež.

Poslovni uspeh letal Iberie

Španska letalska družba Iberia bo letos zaslužila 25 milijard peset, to je približno 270 milijard lir. Od lanskega do letošnjega avgusta so z letali Iberie prepeljali 9,5 milijona potnikov, 260.000 več kot v istem prejšnjem obdobju. Na evropskih letih je število potnikov naraslo za 13 odstotkov, na medcelinskih progah pa za 9,5 odstotka. Španci vozijo predvsem iz Evrope v Južno ter Srednjo Ameriko. Zelo poceni prodajajo letalske vožnje turističnim agencijam. Nekatere med najpomembnejšimi se zaradi tega poslužujejo predvsem letal Iberie.

Po predvidevanjih American Expressa več turistov iz ZDA v Evropo

American Express ni samo naslov kreditne kartice. Finančna družba, ki si jo je omislila že pred veliko leti, je v vsem svetu razvila široko mrežo lastnih turističnih agencij, menjalnic, hotelov in podobno. American Express je torej turistično-finančni mogotec, ki je razpreden po vsem svetu, povsod tam, kamor so namenjeni turisti iz ZDA. Med svojimi klienti pa si je ta tour-operator zagotovil tudi turiste iz številnih drugih držav.

Zaradi tega so analize in predvidevanja American Expressa običajno zelo zanimive in upoštevane vredne.

Kakšen razvoj turizma pričakuje ta tour-operator v naslednjih letih? V Evropi je treba izboljšati turistične objekte, še zlasti hotele, sicer bodo ameriški in japonski turisti raje odhajali drugam na oddih. Tu seveda niso upoštevani obiski zgodovinsko zanimivih krajev v Evropi, ki so edinstveni. Američani pa so zelo praktični. V njihovih analizah upoštevajo tudi morebitna nihanja vrednosti dolarja. Če bo ta imel v odnosu do evropskih deviz sedanjo vrednost, se bo število

ameriških turistov v Italiji povečalo za 42 odstotkov v časovnem razdobju do leta 1993. Če pa bi se dolar ovrednotil za trideset odstotkov, potem bi se število ameriških turistov povečalo kar za 127 odstotkov.

Podobna predvidevanja veljajo tudi za druge evropske države, katerih denar ima iz leta v leto večjo vrednost. To velja še zlasti za Nemčijo in Švico, ki sta postali zelo dragi tudi za itak bogate ameriške turiste. Če bo dolar ostal na današnji vrednosti, se bodo okoristile le Italija, Grčija in Španija.

Podobna predvidevanja delajo v American Expressu tudi za turiste iz Japonske. Število teh naj bi tja do leta 1993 naraslo kar za 149 odstotkov.

V Evropo naj bi prišlo 10 milijonov ameriških in japonskih turistov (lani so jih zabeležili 6 milijonov). Stalno se veča število Japoncev, ki gredo v širni svet. Pri že omenjeni ameriški družbi menijo, da jih bo leta 1993 prišlo v Evropo že 1.300.000.

Turisti iz Japonske pripadajo bogatejšim slojem. Povprečno so v Evropi

devet dni in pol, vsakdo porabi 2.200 dolarjev. Leta 1987 so Japonci v Evropi potrošili 2,7 milijarde dolarjev, kar pomeni komaj tri odstotke evropske turistične bere. Američanov je sicer v zadnjih letih manj kot prej, delno zaradi terorizma, delno pa zaradi padca vrednosti dolarja. Kljub temu pa Američani predstavljajo kar 14 odstotkov turistov v Evropi.

Več turistov v Franciji

Francoski minister za turizem Olivier Stirn meni, da bodo letos v Franciji v turističnih dejavnostih unovčili 22 milijard frankov (nad 5.000 milijard lir), to je dve milijardi več kot lani.

Veliko Francozov je letos ostalo doma na počitnicah, več so imeli gostov iz tujine. Letošnja turistična sezona je bila boljša od prejšnjih dveh. Francozi pa s tem niso zadovoljni in mislijo, kako bi v bodoče privabili še več gostov.

V Špetru v priredbi beneških žena

Praznik kostanja in slaščic

Verjetno si še organizatorke niso mislile, da bo njihova pobuda naletela na tolikišen odziv. Zveza beneških žen se je namreč pred šestimi leti odločila, da v okviru špeterskega praznika kostanja obudi tradicijo tipičnih beneških sladk. Da je želja oziroma v tem primeru kar lakota po sladkicah starodavnih in novih receptov velika, se je izkazalo že prvo leto, ko so obiskovalci kar razgrabili razpostavljene dobrote.

Zato je bil dobrohoten nasvet organizatorke, naj pridemo dovolj zgodaj, bolj kot upravičeni. Ker smo jih ubogali, smo si lahko pred pokušnjo dobrega napasli oči nad približno 120 sladkicami, kolikor so jih domačinke pripravile letos.

Povedati je treba, da beneške ženske svoje sladke izdelke prispevajo zastoj, izkupiček pa gre v dobrodelne namene. Poleg tega hvalevrednega vidika pa ima pobuda tudi globlji pomen, saj razkriva, da ima Benečija tudi v ovrednotenju domače gastronomije razvojne možnosti. Predvsem o tem sta na kratki uradni slovesnosti ob odprtju prodajne razstave govorila odbornica za kulturo Bruna Dorbolo in špeterski župan Firmino Marinig.

Nakar se je začela pokušnja, kajti obiskovalci si lahko kupijo bon, za katerega dobijo košček izbrane sadne torte ali »gubance« ali pa nekaj »štrukov«. Pri izbiri je seveda odločilen osebni okus, po mojem mnenju pa velja poskusiti predvsem dandanes že redke sladice, kot so na primer »kuhani štrukci« ali pa potice

(Foto Sergio Ferrari)

in kruh s kostanjem nadevom, ki jih sicer v prodaji ni več mogoče kupiti.

Prvo nedeljo prodajne razstave pa je šlo dobro v prodajo tudi ostalo blago. Pravzaprav so tipične sladke jedi nekakšen priljubljeni gost na prazniku, ki je prvenstveno namenjen kostanju. Poljske in gozdne pridelke ponujajo v špeterskih srednjih solah tri zaporedne vikende, se pravi, da imate še čas za nakup; medtem ko so sladkarije na vrsti samo prvo nedeljo.

Kostanjev trg so v Špetru začeli prirejati pred osmimi leti, šestič pa ga organizira Zadruga neposrednih pridelovalcev v sodelovanju z Gorsko skupnostjo Nediskih dolin ter Občino Špeter. Skoraj brez ovinkov so povedali, da so svoje pridelke začeli prodajati, da jih ne bi nedeljski izletniki kratkomalo pokradli. Da je povpraševanje res veliko, predvsem po odličnem kostanju, pa priča vsakoletni množični obisk »špeterskega trga«.

BREDA PAHOR

Na rallyju faraonov

Edy Orioli hudo poškodovan

KAIRO — Furlan Edy Orioli, motociklist Cagive, je bil med etapo rallyja faraonov od Abu Simbela do Asuana v južnem Egiptu žrtev hude nesreče.

Oriolija, lanskega zmagovalca rallyja Pariz-Dakar na hondi, ki je bil tudi na dirki v Egiptu daleč pred ostalimi tekmovalci, so s helikopterjem prepeljali v asuansko bolnišnico. Zarčenje je pokazalo, da si je zlomil tretje in četrto vreteno, dve rebri in levo roko. Orioli je bil zaradi močnega udarca v glavo nekaj časa v nezavesti.

Zaradi hudih poškodb so se odločili, da nesrečnega Oriolija s posebnim letalom prepeljejo v Trst, a do zaključka redakcije ni smo mogli izvedeti, če so to tudi naredili.

Lestvici po 7. etapi:
AVTOMOBILISTI: 1. Vanaten (Fin.) peugeot 4.46'07"; 2. Grundel (Sve.) peugeot 5.39'44"; 3. Ickx (Bel.) lada 7.14'16"; MOTOCIKLISTI: 1. Peterhansel (Fr.) yamaha 16.10'18"; 2. Rahier (Bel.) suzuki 16.32'41"; 3. Mas (Sp.) yamaha 17.09'04".

Na igriščih nogometne A lige Z enominutnim molkom

Pred pričetkom današnjega 3. kola v italijanski nogometni A ligi bodo na vseh igriščih z enominutnim molkom počastili spomin na umrlega navijača v Ascoli, ki je bil žrtev sfanatiziranega nasilja po tekmi z Interjem.

Od vodilne trojice bo doma igral le Milan, ki proti Laziu bržkone ne bo imel težjega dela. Sampdoria bo v Pisi menda igrala brez Vialija, ki ga boli levo koleno. Interju, ki je prav včeraj odstopil Lecceju branilca Nobileja, v Veroni ne bo lahko, čeprav bodo Veneti igrali brez diskvalificiranega Canigge.

Po dveh letih se na olimpijski stadion v Rimu vrača Lecce, ki je v sezoni 1986/1987 prav v zadnjem kolu preprečil Romi, da bi osvojila naslov prvaka.

DANAŠNJI SPORED (14.30): Ascoli - Juventus; Cesena - Fiorentina; Como - Bologna; Milan - Lazio; Napoli - Pescara; Pisa - Sampdoria; Roma - Lecce; Torino - Atalanta; Verona - Inter.

Udinese proti Barletti

Po lepi in pomembni zmagi v Cremoni čaka zdaj Udineseja »obvezni« uspeh doma proti solidni Barletti, ki najbrž ne bo posegla po višji uvrstitvi, a je boljša

od lani. Trener Sonetti ima toliko igralcev, da ne ve, koga izključiti iz moštva.

DANAŠNJI SPORED (14.30): Ancona - Padova; Bari - Sambenedettese; Brescia - Catanzaro; Cosenza - Reggina; Empoli - Taranto; Genoa - Avellino; Messina - Cremonese; Parma - Licata; Piacenza - Monza; Udinese - Barletta.

Triestina v La Spezia

La Spezia, pri kateri bo gostovala Triestina, ima le točko manj od Tržačanov, ki v tem srečanju ne bodo razpolagali s poškodovanim De Falcom. Njegovo mesto bo prevzel Trombetta, ki je vsekakor dober napadalec. Trener Lombardo bi lahko v začetno postavo vstrel tudi branilca Ceroneja, ki je povsem okreval. Triestina je doslej doma igrala zelo prepričljivo, v gosteh pa se zaenkrat nadaljuje lanski trend in spomin na zadnjo zmago daleč od Grezarja je vse bolj oddaljen.

DANAŠNJI SPORED (14.30): La Spezia - Triestina; Arezzo - Vicenza; Carrarese - Viareggio; Cosenza - Montebelluna; Derthona - Spal; Mantova - Lucchese; Prato - Modena; Reggina - Trento; Venezia Mestre - Livorno.

Nogomet: kvalifikacije za SP Senzacija na Cipru

NIKOZIJA — Ciper je včeraj pravil prvovrstno presenečenje, ali morda tudi obratno, Francija je svojim navijačem »postregla« z grenkim razočaranjem. V srečanju 5. kvalifikacijske skupine za nastop na svetovnem nogometnem prvenstvu leta 1990 (v tej skupini igra tudi Jugoslavija) je namreč Ciper povsem zaslužen iztrgal točko Franciji. Slednja je prva poved-

5. SKUPINA

DOSEDANJI IZIDI

Norveška - Škotska 1:2, Francija - Norveška 1:0, Škotska - Jugoslavija 1:1, Ciper - Francija 1:1.

LESTVICA

Škotska	2	1	1	0	3:2	3
Francija	2	1	1	0	2:1	2
Jugoslavija	1	0	1	0	1:1	1
Ciper	1	0	1	0	1:1	1
Norveška	2	0	0	2	1:3	0

PRIHODNJI SREČANJI

2.11. Ciper - Norveška, 19.11. Jugoslavija - Francija.

la v 44. min. z Danielom Xuerebom. Ciprčani, ki so ves drugi polčas požrtovvalno napadali, pa so izenačili v 77. min. s Ch. Pittasom, ki je natančno izvedel 11-metrovko.

Nogomet:

1. jugoslovanska ZNL

V 11. kolu 1. jugoslovanske nogometne lige so včeraj odigrali štiri srečanja. Izidi: Crvena zvezda - Sarajevo 3:1 (2:1), Velež - Vojvodina 0:1 (0:1), Vardar - Dinamo 0:1 (0:0), Željezničar - Partizan 1:0 (0:0). Danes bodo igrali še tekme Rad - Hajduk, Osijek - Sloboda, Budućnost - Napredak, Spartak - Radnički, Rijeka - Celik.

Olimpija v gosteh

V 2. zvezni nogometni ligi bo ljubljanska Olimpija gostovala pri Radničkem, kjer ji ne bo lahko. Dinko Vrabac in Perica sta se sicer vrnila v moštvo, zato pa bodo manjkali Novak (zlomil si je roko), Bošnjak (drugi rumeni karton) in Ameršek (izključitev).

Namizni tenis: v 2. kolu ženske A lige Spet tesen poraz krasovk

COMAFER COCCAGLIO -

KRAS GLOBTRADE 4:3
Corbetta - Obad 1:2 (21:9, 17:21, 18:21); Vignola - Batinič 0:2 (18:21, 20:22); Arisi - Milič 2:0 (21:13, 21:15); Arisi, Vignola - Milič, Batinič 2:0 (21:16, 21:18); Corbetta - Batinič 0:2 (12:21, 10:21); Arisi - Obad 2:0 (21:10, 21:15); Vignola - Milič 2:0 (21:15, 21:15).

COCCAGLIO — Tudi včerajšnje drugo letošnje gostovanje Krasa Globtrade se je končalo z enako tesnim porazom kot tisto izpred tedna dni, ko je proti veronskemu Surgelatiju prav tako izgubil s 4:3.

Sinočni nastop Krasove postave pa se je začel veliko bolj obetavno kot v Veroni. Mlada Alenka Obad je namreč z zbrano, pametno igro, v kateri ni bilo nobenega nihanja, nepričakovano premagala drugokategorijno Corbettovo. Zrela igra Obadove, ki je delala res malo napak, je še toliko bolj presenetljiva, ker je nastopila s temperaturo.

Seveda je nastop Obadove vtil veliko upanja Krasovemu taboru. Na vrsti je bila zatem Batiničeva, ki je naši ekipi priborila drugo točko. Žal pa so bile nasprotnice boljše v igri dvojic, sicer bi se srečanje končalo z rezultatom 4:1 v korist naših deklet. Za zeleto mizo je namreč spet stopila Batiničeva, ki je brez težav odpravila Corbettovo. Domačinke so zatem osvojile še točki proti Obadovi in Miličevi in tekme je bilo konec.

Vsekakor si naše nimajo kaj očitati. Z igro so zadovoljile, rezultat pa je realen odraz moči obeh ekip: Coccaglio je bil le za nekaj točk boljši od Krasovih deklet. (S. M.)

Tenis: v finalu McEnroe - Krickstein

TURIN — V finalu ekshibicijskega teniškega turnirja v Turinu se bosta pomerila Američana McEnroe in Krickstein. Prvi je premagal Italijana Canaja, kateremu je dopustil le tri igre, Krickstein pa Šveda Wilandra (6:2, 4:6, 7:5).

Košarka: v italijanski A-1 lige Derbi kola Snaideru

Osrednje srečanje 2. kola v italijanski A-1 ligi so odigrali že sinoči. V Cantuju je Snaidero iz Caserte s 105:102 (57:52) premagal domačo Vismaro. Izkazala sta se ostroostrela obeh ekip, saj je Riva dosegel 41 točk, Oscar pa 37.

Danes bo še nekaj zanimivih srečanj. Prvak Scavolini, ki nastopa na turnirju v Madridu, je tekmo z Alnom igral in dobil že prejšnji teden, zato pa bo v ospredju pozornosti dvoboj med milanskim Philipsom in turinskim Ipfimom.

DANAŠNJI SPORED: Allibert - Divarese; Benetton - Arimo; Knorr - Cantine Riunite; Napoli - Enichem; Philips - Ipfim; Phonola - Hitachi.

San Benedetto v Pescari

Goriški San Benedetto se bo podal na prvo gostovanje z upanjem, da pride do zmage. Toda Pescara je v uvodnem kolu do zadnjega grenila pot do zmage Irgeju iz Desia, ki je še lani igral v višji ligi. Bo Ardessi spet igral tako kot v Gorici? Poznavalci menijo, da je to skoraj nemogoče, toda največ pomena pripisujejo boju pod košema.

DANAŠNJI SPORED: Annabella - Roberts; Fantoni - Reggio Calabria; Filodoro - Glaxo; Kleenex - Jolly; Marr - Teorema; Pescara - San Benedetto; Sangiorgese - Cremona; Sharp - Irge.

Stefanel: Montegranaro je brlog

V Montegranaru bo tržaški Stefanel okusil predvsem glasnost domačega občinstva. Tribune so tik nad igriščem, obeta se vsestransko vroča tekma, tudi zato, ker so gostitelji po treh kolih še brez točk, Stefanel pa vodi in je zato lahko »ugledna« žrtev.

Odbojka: presenečenje v Modeni

V 1. kolu moške italijanske odbojarske A-1 lige je prišlo do presenečenja v Modeni, kjer je Panini izgubil proti Conadu iz Ravene z 2:3. OSTALI IZIDI: Burro Virgilio Mantova - Maxicono Parma 0:3; Edeon Falconara - Sisley Treviso 0:3; Petrarca Padova - Eurostyle Montichiari 3:0; Acqua Pozzillo Catania - Opel Agrigento 3:2; Olio Venturi Spoleto - Camst Bologna 1:3.

Košarka: danes v Madridu

Na »open turnirju« finalni srečanja

MADRID — Danes se bo v Madridu končal veliki mednarodni open košarkarski turnir. Ob 17.30 se bodo spoprijeli v malem finalu za 3. mesto jugoslovanska reprezentanca in italijanski državni prvaki Scavolini iz Pesara. Tako »plavi« kot Bianchinijevi varovanci so s svojim polfinalnim nastopom zadovoljni. Danes bo z italijanskimi prvaki proti Jugoslovanom lahko nastopil tudi drugi Amerikan Darren Daye, ki v prvem srečanju ni igral. »Plavi« pa ostajajo v današnji tekmi favoriti.

Ob 20.30 pa bo domači Real Madrid skušal vsaj delno zaustaviti prave mojstre ameriške NBA lige, slavne košarkarje Bostona, med katerimi je seveda glavna zvezda Larry Bird, po mnenju strokovnjakov eden izmed najboljših košarkarjev vseh časov.

Američanom se bodo po robu postavili domači košarkarji Real Madrida, ki so se letos močno okrepili z Drazenom Petrovičem, ki je že v polfinalnem srečanju proti Scavoliniju dokazal vse svoje veliko košarkarsko znanje.

Košarka: v prvenstvu D lige Predragoceni točki borovcev v gosteh

LANCIA VIDA - BOR RADENSKA 90:93 (52:42)
BOR RADENSKA: Gulič 34 (7:11), Korošec 4 (2:5), Kojanec 8 (6:8), Klobas 6 (2:4), Guicciardi, Laudano 25 (4:9), Kneipp 8 (1:3), Smotlak 8 (4:6), Škrk, Pertot.

TRI TOČKE: Gulič 5, Laudano 1, Kneipp 1.
LATISANA — Košarkarji Bora Radenske so z lepo zmago v gosteh pričeli boje v D ligi. V Latisani so namreč po napetem in občasno razburljivem srečanju zaslužen premagali domačo ekipo.

Prvi polčas ni obetal kaj pridega za naše. Borovci so zlasti v obrambi igrali precej slabo, na srečo pa sta bila v napadu dokaj razpoložena Gulič in Laudano.

V drugem polčasu so borovci začeli silovito. V 28. min. so še zastajali za osem točk (59:67), v 30. min. pa so celo povedli z 68:67, da bi si tri minute pozneje priigrali kar 11 točk prednosti. Domačini pa so ostro reagirali in minuto pred koncem celo povedli z 90:88. Naši so tedaj stisnili zobe, dosegli še pet točk in zaslužen slavili predragoceno zmago, povrh še v gosteh.

Od borovcev velja za drugi polčas pohvaliti prav vso ekipo. V obrambi pa se je izkazal Kojanec. (Š. Pegan)

Italijanski pokal: proti Sangiorgini Borovke kljubovale en niz

Bor Elpro - Sangiorgina 0:3 (8:15, 6:15, 7:15)

BOR ELPRO: Nacinovi, Maver, D'Ambrogio, Foraus, Superina, Fučka, Grbec, Sancin, Vidali, Vitez, Visentin.
Borovke so s pričakovanim porazom proti drugoligašu Sangiorgini sklenile svoje nastope v italijanskem pokalu. Z doseženim tretjim mestom (dvakrat so premagale sebi enakovrednega Albatrosa, proti obema drugoligašema pa so izbojevale en niz) so sicer izločene iz nadaljnega dela tekmovanja, vendar so povsem izpolnile pričakovanja.

Sinoči so proti objektivno močnejšemu nasprotniku začele zelo dobro in zagrizeno, tako da je bil prvi niz skoraj do polovice enakoveren. Borovke so tudi v nadaljevanju izbojevale veliko število menjav (niz je trajal dobrih 25 minut), a niso več dosegale točk. V nadaljevanju jim ni šlo več tako od rok in so nasprotnika le še lovile. Povsem so popustile v zadnjem nizu, ko je Sangiorgina vodila že z 12:0, na koncu so si le opomogle in v dveh menjavah dosegle sedem točk, nato pa sta jima zgrešena udarec in sprejem servisa mogoče onemogočila, da bi še izdatneje zmanjšale razliko v točkah.

Tudi v tem srečanju je prišlo do izraza dejstvo, da lahko igrajo borovke zelo uspešno (začetek tekme), a tudi dokaj nekostantno. Od tega, katera značilnost bo prevladala v bližnji C-1 ligi, bo odvisna tudi njihova končna uvrstitev.

Odbojka: ženski deželni pokal Sokolovke in slogašice osvojile slovenska derbija

AGOREST - SOKOL INDULES 2:3 (13:15, 15:9, 8:15, 15:12, 6:15)

AGOREST: Zavadlav, Roner, Petar, Primožič, čerčic, Černe, Marassi, Čotič, Klemš.

SOKOL INDULES: Ušaj, Radetič, T. Masten, Zbogar, Pertot, Kralj, Stoper, Visentin, L. Masten, Brumat, Škerk.

SODNIK: Siddi. GLEDALCEV: 100.

V nekaj več kot trening-tekmi so igralke Sokola Indules, po tie-breaku, premagale okrnjeno postavlo Agoresta, ki je nastopila brez poškodovanih Vižintinove in Lovisutijev.

Resnici na ljubo pa je treba povedati, da so si Kraševke zmago zaslužile, saj so zgrešile manj od domačink, ki so posebno v petem in odločilnem setu opravile celo vrsto napak.

Ne glede na sinočni izid, obe postavi sta si že zagotovili mesto v finalnem delu deželnega pokala, ki se bo nadaljeval maja meseca, po zaključku prvenstvenih tekem. (pr)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP - SLOGA KOIMPEX 1:3 (15:12, 10:15, 3:15, 7:15)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Hrovatin, Umek, Černjava, Maver, Legiša, Garbini, Janežič.

SLOGA KOIMPEX: Drnovšek, Miklovič, Sossii, Gregori, Ukmar, N. Lupinc, Križmančič, Fabrizi, L. Lupinc, Škerk, Mijot.

Začetek srečanja je bil za gostitelje dober, vendar pa so nato Kontovelke izgubile koncentracijo in raztreseno igrale na polju, slogašice pa so si izdatno opomogle in gladko dobile derbi. (Janežič)

BREG AGRAR - VIRTUS 3:2 (6:15, 15:9, 15:5, 14:16, 15:6)

BREG AGRAR: F. in E. Žerjal, Slavec, Komar, Kocjančič, Pertot, Tavčar, Žerjal, Debenjak, Canciani.

Zgleda, da tie-break leži Brežankam. Potem ko so se v tej novosti uspešno preizkusile že v derbiju proti Kontovelu Electronic shopu, so sinoči na isti način odpravile tudi Virtus.

V sinočni tekmi v Dolini so se naša dekleta izkazala z zelo borbeno, zagrizeno igro, bodisi v polju kot ob mreži. Na trenutke jim je sicer koncentracija padla, vendar so znale takoj spet priprijeti.

Najbolj izenačen je bil četrti niz. Pri rezultatu 12:12 so Brežanke povedle, zatem pa so popustile in set je šel gostem.

V odločilnem petem setu pa so naša dekleta obdržale mirne živce, kar jim je tudi prineslo zaslužen zmag. (Tavčar)

ODBOJKA - UNDER 18 ŽENSKÉ

AGOREST - FINCANTIERI 0:3 (4, 4, 11)

AGOREST: Maša in Magda Braini, Florenin, Fajt, Krašček, Peterin, Tabaj, Briško, Grillo, Pavšič.

Proti najboljši ekipi letošnjega prvenstva in lanskeoletnim deželnim prvakinjam je ženska postava Agoresta potegnila krajši konec. V prvih dveh setih je bila premoč Tržičank očitna in domačinke se jim niso mogle upirati. V zadnjem nizu pa je bila igra naših odločnejša in na trenutke enakoverna Fincantieriju. (-jo-)

Namizni tenis: borovci boljši od krasovcev

V preteklih dneh so se v prijateljskem srečanju v Zgoniku pomerili najmlajši namiznoteniški igralci Bora in Krasa. Zmagali so Tržačani s tesnim izidom 5:4.

Srečanje je bilo zelo zanimivo, najboljša igralka prireditve pa je bila borovka Bersanova, ki je vse tekme odločila v svojo korist. (boj)

Skirolke: Mladina in Grmada na državnem finalu

Danes se bodo najboljši atleti naših dveh društev, ŠD Grmada in ŠD Mladina, udeležili finala za državni naslov v skirolkah. Finale bo v Borsu del Grappa - Bassano. Proga bo mešana in dolga 4.800 m ter 8.850 m. ŠD Grmada bo prisotno s štirimi atleti, ŠD Mladina pa s tremi. (E. Iori)

Košarka: v 1. kolu promocijske lige na Tržaškem Od naših uspešna le Cicibona

CICIBONA - ALABARDA 80:78 (43:38)

CICIBONA: Kovačič 2, Perčič 4 (2:2), Jogan 24 (1:2), Volk 13 (3:6), Smotlak 18 (4:12), Š. Semen 7 (1:2), Lippolis 8 (4:5), A. Semen 1 (1:2), Gregori 3 (1:2).

PON: Perčič (32), Kovačič (40).

TRI TOČKE: Jogan 3, Smotlak 2.

Cicibona je začela na najboljši način svoje nastope v promocijskem prvenstvu, s tem da je sinoči tesno, toda zaslužen premagala trdoživo in izkušeno Alabardo.

Cicibonaši so odlično začeli tekmo z razpoloženim Smotlakom, ki je v prvih 8 minutah dosegel 14 točk. Gostje so predvsem z odličnim Angelijem vračali našim milo za drago in v 30. min. celo povedli z 59:53. Tedaj so cicibonaši ob podpori številnega občinstva močno reagirali, povedli s 75:69 in v razburljivem koncu srečanja tudi ohranili mirne živce ter tako zaslužen zmagali.

Vse naše velja pohvaliti za odlično predstavo. Naj omenimo še, da je kar

šest Ciciboninih igralcev opravilo krstni nastop v promocijskem prvenstvu.

V. JOGAN

BREG ADRIATHERM - CGI MILJE 65:71 (24:30)

BREG ADRIATHERM: Kovačič 4 (2:3), Canciani 2 (0:1), Corbatti 11 (0:1), R. Žerjal 10 (1:4), Bandi, Slavec 6 (2:2), Barini 7 (3:4), B. Žerjal 2 (0:2), Furlan 8, Mezzavilla 15 (5:12).

PON: Canciani (25), Mezzavilla (37), R. Žerjal (39).

TRI TOČKE: Corbatti 1, R. Žerjal 1.

V svojem letošnjem krstnem nastopu Brežani niso zadovoljili in so zaslužen izgubili proti nasprotniku, ki ni pokazal nič posebnega. V prvem polčasu so bili naši predvsem pomankljivi v napadu, poleg tega pa skoraj katastrofalni pri izvajanju prostih metov (4:15). V nadaljevanju so gostje v 29. min. povečali prednost na 16 točk (49:33). Tedaj so Brežani nekoliko reagirali, niso pa nikoli

ogrozili zmage gostov. V Bregovih vrstah se je še kako poznala neugrnost predvsem v napadu, obramba pa je na splošno dobro delovala.

Med posamezniki naj omenimo zaradi požrtvovalnosti Mezzavillo, ki naj bo za zgled tudi ostalim soigralcem.

L. KOREN

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP - BARCOLANA 83:85 (52:41)

Minibasket

POLET - KONTOVEL 14:76

POLET: Škabar, Mulič, Petaros 5, Genardi 1, Franco 8, Taučer, Ferfolgia, Lavrenc, Lakovič.

KONTOVEL: Spadoni 18, B. Starc 8, Škerk 20, Colja 12, Spacal 4, M. Starc 12, Rizzante, Danieli, Agostini, Foraus, D. Štoka 2, F. Štoka.

V včerajšnji prijateljski tekmi v minibasketu so Kontovelci potrdili svojo moč in kar nadigrali poletovce.

Danes srečanje s ŠD »Gramsci«

Kot smo že poročali bo danes na stadionu 1. maj v Trstu prvo športno srečanje med pripadniki italijanske narodnostne skupnosti iz Kopra, ki delujejo v okviru ŠD A. Gramsci, in zastopstvom ZSSDI, ki ga bodo sestavljali tekmovalci Bora, Krasa, Gaje in šahovske komisije pri Združenju.

Športniki se bodo pomerili v košarki, namiznem tenisu in šahu, pač v panogah, v katerih se udeležujejo pripadniki obeh skupnosti.

Srečanje seveda presega športni okvir in želja prirediteljev ZSSDI je, da bi se v bodočnosti okrepilo in še razširilo na celotno področje, na katerem živita narodnostni skupnosti.

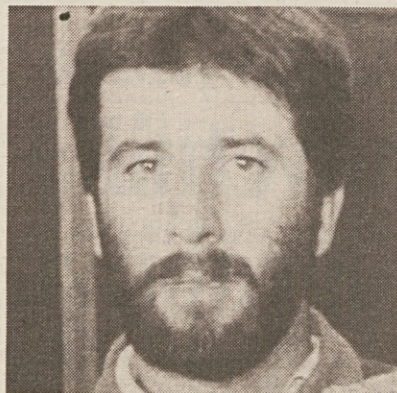
SPORED TEKMOVANJ

9.00: tenis (igrišča Gaje na Padričah); 9.30: namizni tenis; 9.30: šah; 10.00: košarka (vsa ta tekmovalca bodo na 1. maju v Trstu).

Začetek predavateljske sezone SPDT Filmi alpinista Podgornika

V četrtek, 27. t. m., se bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nad.) ob 20.30 začne predavateljska sezona SPDT, ki bo trajala z rednimi mesečnimi predavanji tja do poletja. Prvi predavatelj je znani slovenski alpinist Peter Podgornik iz Nove Gorice, ki bo predaval svoje najlepše filme (Cerro Torre in narodni park Yosemite), seveda z alpinističnega področja. Podgornik spada že vrsto let v sam vrh slovenskega, pa tudi svetovnega alpinizma, obvladuje pa čisto vse alpinistične elemente.

Peter Podgornik ima 30 let, pleza od leta 1976, za sabo pa ima kakih 500 vzponov, od katerih kakih sto prvenstvenih. Je alpinistični inštruktor in gorski reševalec, udeležil pa je še cele vrste odprav. Omenili bi prvenstveno smer preko južne stene Aconcagua leta 1982, ki jo je prepelzal skupno s svojim sedaj že pokojnim bratom Pavlom, Lhotse leta 1981, Groenlandijo leta 1984, Jalung Kang naslednjega leta ter izreden uspeh v Patagoniji januarja

leta 1986, ko je skupno s soplezalci preplezal izredno prvenstveno, sedaj Jugoslovansko smer v Cerro Torreju.

Obeta se torej izreden večer, ki na primeren način odpravlja predavateljsko sezono našega planinskega društva in je primeren za vse, ki so jim pri srcu prirodne lepote.

Z občnega zbora Športnega združenja Dom iz Gorice Za delovanje v koraku s časom

Občni zbor goriškega Športnega združenja Dom, ki je bil v petek v Kulturnem domu, je nudil predvsem priložnost za preverjanje položaja na telesnokulturnem področju, s posebnim oziranjem na mesto. Skupščina osrednje goriške športne organizacije, ki praznuje letos 25-letnico delovanja, pa je razgrnila tudi marsikatero vprašanje načelnega pomena, ne samo za mestno organizacijo, marveč za ves telesnokulturni prostor.

Podrobno o tem je uvodoma spregovoril predsednik SZ Dom Jože Cej, ki je naglasil potrebo po delovanju v koraku s časom in ki naj stremi h kakovosti. Da bomo temu kos, je nadaljeval, je nujna tudi boljše povezava s šolo oziroma potrebna so poglobljena razmišljanja o ustanovitvi športne šole. V iskanju boljše kakovosti je treba razširiti delovanje Doma, ki ne sme biti izključno tekmovalno, marveč tudi rekreacijsko.

V svojem posegu se je Cej lotil tudi vprašanja združevanja, ki mora postati vodilo bodočega dela. »Ločevanje društev v dva tabora«, je ugotovil, »je povsem anahronistično in nedopustno. Premostiti je treba zaprtost in poudariti načelo, da šport združuje in ne ločuje. Ob tem ko pozdravljamo odprtje nove telovadnice SZ Olympia, si želimo, da pride do sodelovanja s katoliškimi društvi, da bi lahko skupaj osnovali takšno dejavnost, ki bi bila v obojestransko korist.«

Predsednik Jože Cej je del poročila namenil ustanovitvi poletnega športnega središča za Goriško, ki naj bi ga uredili v Pevmi, ob novem parku. Drugo vprašanje zadeva težave, ki nastajajo zaradi pomanjkanja domačih kvalificiranih kadrov, da se društvo včasih mora obratiti na trenerje in igralce italijanske narodnosti. Ob tem ne gre spregledati tudi problema vključevanja otrok in staršev iz mešanih zakonov.

mladimi precejšnje zanimanje za novoustavljeno odsek za karate.

Po oceni stanja v blagajni (Renza Pellesson) se je s pozdravi gostov v bistvu že sprožila razprava. Kot prvi je posegel predsednik TO-ZSSDI za Goriško Aldo Rupel, ki se je zavzel za večjo valorizacijo (tudi z gmotnega vidika) domačih trenerjev in ostalih strokovnjakov ter se zaustavil na izsledkih ankete, iz katere izhaja, da se le manjši odstotek dijakov in dijakov ukvarja z aktivnim športom. Rupel je bil kritičen do sprejemanja trenerjev italijanske narodnosti, saj s tem pomeni, da postane govorni jezik na treningih in tekmah italijanski.

Tajnik PO SKGZ Igor Komel je izrazil željo, da bi bila vloga Doma v goriški stvarnosti večja in je podčrtal pomembnost misli o združevanju sil s katoliškimi društvi. Livio Semolič in Rudi Pavšič sta podčrtala nujno, da se mestno združenje kakovostno obogati in si na podlagi izkušenj odbojarske sekcije zagotovi večjo prodornost. Bojan Makuc pa je izrazil željo, da bi mladi telovadci lahko nastopali tudi na tekmovanjih v okviru italijanske gimnastične federacije.

Pozdrav občnemu zboru so prinesli še Aleksander Corva (OK Val), Polencič (ZTKO Nova Gorica), Karlo Vončina (TVD Partizan N. Gorica), Nordio Gergolet (SZ Mladost), Ivo Rojec (Agorest) in Zlatko Vižintin (SD Sovodnje).

V novoizvoljenem odboru SZ Dom so: Jožef Cej, Marko Čubej, Mauro Dornik, Marko Lutman, Vili Princič, Dino Roner ter načelniki sekcij Mija Češcut, Renza Pellesson in Igor Gomišek. Nadzorni odbor pa sestavljajo Borut Leban, Igor Komel in Sonja Suligoj-Primožič. (pr)

Na sliki: delovno predsedstvo Domo-vega občnega zbora.

SK DEVIN - ŠD SOKOL

priredita

12., 13. in 14. novembra v dvorani Igo Gruden - Nabrežina št. 89 (v neposredni bližini Trga sv. Roka)

SEJEM NOVE IN RABLJENE SMUČARSKÉ OPREME

Stojan in Any s trgovino 3 A SPORT (TRŽIČ - Korzo del Popolo 45) vam bosta na razpolago z novostmi '88.

URNIK SEJMA: v soboto, 12. nov., in v ponedeljek, 14. nov.: 15.00-21.00 v nedeljo, 13. nov.: 10.00-21.00

Najvišja noč v življenju

»Fanta, sem prišel!« vržem v temo šotora. Silvo se obrne in morda nekoliko nejevolno odvrne: »Kaj si že tu?«

Sedaj razumem, da sta komaj zapala, pa pridem jaz in za vsaj kakih deset minut ne bo mira. Pred šotor odvržem nahrbtnik, vendar pa takoj razumem, da ga ne bom mogel pustiti tam zunaj, saj bi ga kako nenadno sneženje vsega prekrilo in ovlačilo, orkanski veter bi mi ga mimogrede odpihal proč. S težavo se povlečem v šotor in... oh groza, kako strašno majhen je. Saj je tu prostor le za enega človeka s svojo opremo, kje pa za tri. Prestrašeno pomislim, da so tu prespali celo že v štirih. Kako daleč so tisti dnevi, ko so vrh osvojili Andrej, Mica, Mišo in Rado. Ah Rado, bogve kako je z njegovimi pomrznimi prsti? Kako daleč so mi sedaj.

Jaz sem sedaj tu v tem šotoru in se ne morem niti premakniti, ko pa sta Silvo in Matevž tako velika. Toda... toda jaz tu ne bom držal celo noč, toda jaz ne bom tu držal niti pet minut. Sem z glavo v notranjosti šotora in me obupno duši. Kot, da bi me kdo davil. Sunkovito se obrnem in nehote sunil Matevža v rebra ter že odpiram šotor, ki ga je Silvo hermetično zašnil. V hipu izpostavim glavo rešilnemu mrazu in zraku, in se čutim rešen. Vseeno me duši, a ne tako obupno kot prej, ko sem bil na dnu šotora. Na vohu pustim odprto, da mi mrzel zrak piha v obraz. Tako bom vsaj preživel to noč brez zraka. Kako obupen občutek. Ni zraka, tako da bi tulil, kaj šele, da bi spal. Matevž in Silvo pa, kot kaže, nimata težav.

In vendar mislim, da sem zaspal. Morda za kako uro ali dve, vendar vem, da sem se odpravil v Morjevo kraljestvo. Obenem pa čutim, da mi ure počasi minevajo. To je visokogorska mora, saj se me ni gora niti v spanju usmilila. Kot je bila ta noč časovno kratka, tako je bila tudi neznanost dolga s svojim dušičnim zadahom. Bilo je tudi mraz, saj se je v notranjosti šotora naša sapa spreminila v led, vendar to sploh ni bil problem. Problem je bil zrak, zrak, zrak!

Jutro obupa in vstajenja

Proti jutru se Matevž obrne in nekam mirno vdano reče, da je treba vstati. Otopelo pogledam na uro. Je že peta. Res je treba vstati. Vrh! Sedaj se spominjam vsega. Danes namravamo osvojiti vrh. Z neverjetno težavo se premaknem. Če hočem, da se tudi ostala dva spravita iz šotora, moram oditi iz njega najprej sam. Potegnem se iz šotora, z izredno muko se dvignem in v trenutku kleknem na kolena. Počutim se obupno slabo. Nog ne čutim, glava mi je težka kot ves svet, obenem se mi vrti, obrača mi želodec, ne morem misliti, ne morem govoriti, ne morem nič. Mi je le slabo, slabo, slabo. Kaj se morda tako počuti umirajoči? Ne vem. Vem le to, da s koleni v snegu naposled dolgo bruham, iz mene pa ne pride nič, le suha slina obupa in brezizhodnosti. In vendar bruham tako silovito, da mi stopijo solze v oči, saj imam vtis, da bom izbiljuval vse črevesje.

Ne vem, koliko časa mine. Naposled se pred mano prikaže Matevž in Silvo in me vprašujoče gledata. Jaz se jima skušam nasmehniti, češ, saj ni tako hudo z mano, nič ne skrbita, fanta, vendar pa izdavam z izredno te-

žavo: »Počutim se slabo, pojdita kar sama na vrh.«

Hočem dodati še nekaj, pa nimam moči, zato se spet skušam nasmehniti, pa mi gotovo ne uspe. Verjetno delujem dokaj kislo. Skozi tancico svojega obupnega počutja imam vtis, da vidim Matevža, ki za trenutke ostane nekoliko zaprepaden. Očitno mu je žal, Silvo pa ureja svoj nahrbtnik in zdi se mi, da ne sledi pogovoru. Preveč je koncentriran v svoj vrh.

Jaz sem še vedno na kolenih v snegu in bljuvam zadnjo slino iz telesa, Matevž pa mi skoraj tiko, morda celo diskretno, kot da bi me ne hotel užaliti ali prizadeti, reče: »Torej midva greva...«

»Ja, pa srečno za vrh!« stisnem iz sebe. Čutim, da jima ga resnično privoščim. Zaslužita si ga. Matevž je bil že dvakrat pred uspehom, Silvo prav tako, nato pa ga je dalj časa dajala angina. Sedaj pa kaže, da se jima je nasmehnila sreča. Imata odprto pot in danes jima bo morda uspelo.

Jaz pa še ne vem pri čem sem. Še nekaj časa sem na kolenih, nato pa se dvignem in gledam za tovarišema. Srečno! Jaz vrha ne bom dosegel. Nočem misliti na to. Temeljito se moram pripraviti za povratek, saj ne bo enostavna zadeva, ko pa sem v usmiljenju vrednem stanju. In vendar se mi počasi tihotapi v možgane bobnanje stavkov, ki so kot usoda: Jaz ne bom šel na vrh. Jaz ne bom dosegel vrha. Jaz ne bom na vrhu. Skušam jih odpoditi kot nadležno muho, pa se ne dajo. Vrh, vrh, vrh. In vendar moram razmišljati le na odhod... navzdol.

Ponavljam si, da sem ogromno dosegel, saj sem na višini 7650 metrov, saj je tudi to izredno uspešna kota, saj je tudi to uspeh. Po vem, da si samo prikrivam resnico. Uspeh je le, če dosežeš vrh.

Kako rad bi šel za njima, pa sem popolnoma prazen. Skoraj koraka ne morem narediti. Oh, če bi opravil več aklimatizacijskih tur, če, če, če... Sedaj ni pomoči. Sedaj ostaja le povratek. Zavlečem se v šotor ter se pripravim za spanje, tako da si nabere moči za povratek. Koliko prostora je sedaj, in kako sem sedaj tu udoben! V trenutku trdno zaspi, prav tu, na višini skoraj osem tisoč metrov.

Kaj imam slušne privide, saj se mi zdi, da slišim glasove? Ne, ne more biti res. Verjetno se mi sanja. Vendar... se mi zdi, da so to res glasovi. Ne, ne. Sanjam. Gotovo so blodnje. Meša se mi od slabosti in višine. Sunkovito se obrnem. Ne sanjam, se mi ne meša in to so res... glasovi. Prav glasovi! Priluhnem in se spet premaknem. Toda, toda, vtis imam, da mi je slabost minila, vtis imam, da me višina ne onemogoča več, vtis imam, da nimam težke glave. Čudež. To je čudež. Dvignem se na komolce. Odpre šotor in stopim iz njega. Po obrazu se mi razlije luč. Bodi blagoslovljena, luč dneva. Saj je sonce na nebu, meni pa se zdi, da je oklep, ki je uklenjal vse moje telo in ga držal v trdnih sponih nič, popustil, odpadel od mene. Samo, da ne sanjam, samo, da je to res. Obrnem se proti visokim ledenim serakom in pred mano se v vsej svoji polnosti prikaže... Mojmir in Ničo. Le nekaj metrov sta proč ob mene in me vprašujoče gledata.

»Kaj delaš tu?« me presenečeno vpraša Ničo. »Kaj nisi šel z njima na vrh?«

»Hotel sem, pa sem se počutil slabo, sedaj pa bom šel z vama!« mu odgovorim s sijočimi očmi.

obvestila

KD LONJER-KATINARA

KK ADRIA RESIM

prirejata v nedeljo, 30. oktobra, jesenski pohod s startom v Lonjerju ob 9.30. Vabljeni!

SMUČARSKI ODSEK

ŠD BREG

organizira predsmučarsko telovadbo, ki bo v šolski telovadnici pri Domju ob sredah in petkih od 20.30 dalje.

KOŠARKARSKA SEKCIJA

ŠD BREG

obvešča, da so treningi minibasketa za letnike 78, 79 in 80 ob ponedeljkih in sredah od 16.30 do 18. ure v šolski telovadnici pri Domju. Vpisovanje neposredno na treningih.

ŠD MLADINA

obvešča, da bo telovadba pod vodstvom prof. Drasiča ob torkih in četrkih od 25. t. m. dalje v bivšem občinskem rekreatoriju v Križu od 19.30 do 20.30. Vpisovanje v telovadnici.

ŠPORTNA ŠOLA TRST

sporoča, da bo potekala na svetoivanški šoli Oton Župančič redna vadba za osnovnošolce ob torkih, in sicer ob 14.15 za učence 3., 4. in 5. razreda, ob 15.15 pa za 1. in 2. razred.

domači šport - domači šport

DANES

NEDELJA, 23. OKTOBRA 1988

KOŠARKA

MOŠKA B-2 LIGA

17.30 v tržaški športni palači: Jadran - Castelfranco

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA

14.30 na Proseku: Primorje - Lignano

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Repnu: Kras - Maranese; 14.30 v Ogleju: Aquileia - Vesna; 14.30 v Foljani: Fogliano - Juventina

3. AMATERSKA LIGA

13.30 na Opčinah: S. Andrea - Zarja; 14.30 v Doberdobu: Mladost - Begliano; 14.30 na Padričah: Gaja - Hermada; 14.30 v Špetru ob Soči: Isonzo - Primorec; 14.30 v Tržiču, Ul. Boito: Romana - Breg; 14.30 v Fosalonu: Fossalun - Sovodnje

NARAŠČAJNIKI

9.15 v Dolini: Breg - Portuale

NAJMLAJŠI

10.00 na Proseku: Primorje - Zarja Adriaipex; 11.00 v Dolini: Breg - San Sergio

ZAČETNIKI

10.30 v Bazovici: Zarja Adriaipex - Servola; 11.15 na Proseku: Primorje - Poniziana; 12.15 v Tržiču, Ul. Boito: Romana - Mladost

ODBOJKA

UNDER 18 MOŠKI

10.00 v Štandrezu: Meblo Imsa - Grado

UNDER 18 ŽENSKÉ

11.00 v Dolini: Breg - Bor Friulexport; 11.00 v Trstu, Monte Cengio: CUS - Sokol Indules

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA B LIGA

10.00 v Trstu, rekreatorij Ricceri: Fincantieri - Kras Globtrade

MOŠKA C LIGA

10.00 v zgornjem športnem centru: Kras Globtrade - CMM Trst

RADIO OPČINE

Športna nedelja na Radiu Opčine se bo pričela ob 15.30. Z nogometnih amaterskih igrišč bodo poročali o tekmah 1. lige Primorje - Lignano, 2. lige Kras - Maranese in 3. lige Gaja - Hermada. Ob 17.30 bo iz športne palače v Trstu neposredni prenos tekme Jadran - Castelfranco. Med oddajo bosta še pogovora s kotalkarjem Samom Kokorovcem in atletično Claudio Coslovich ter poročilo s predstavitev Jadranove kadetske ekipe. Ponedeljkov tedenski športni komentar (ob 18.00) vsebuje pregled italijanskega nogometa in Triestine, Jadrana, Bora Radenske in amaterskega nogometa.

OKRAJNER

POHIŠTVO

TRST - Ul. Flavija 53

Tel.: 826644

Čudovita jesen

300

sedežnih garnitur

po

neponovljivih cenah

PLAČILO NA OBROKE DO 60 MESECEV BREZ MENIC

LASTNO PARKIRIŠČE

obv. občini 28/788

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 1000 - din, naročnina za zasebnike mesečno 6.000 - din, trimesečno 17.000 - din, letno 60.000 - din, upokojenci in študenti mesečno 4.500 - din, trimesečno 12.000 - din, letno 45.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000 - din, letno 75.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtne, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

23. oktobra 1988

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Medtem ko se ugrabitelj še skriva v apeninskih gozdovih Hčerka veronskega odvetnika doma po nenavadni ugrabitvi

VERONA — Alessandra Allegrini, ki jo je v četrtek zvečer pred njenim domom v Veroni ugrabil Roberto Cossa, se je srečno vrnila domov. Včeraj zgodaj zjutraj jo je ugrabitelj pustil v kraju San Pellegrino in Alpe (Lucca) in pobegnil. Dekle, ki je staro 14 let, se je samo javilo v neki kavarni, od koder jo je lastnik pospremil do karabinjerske postaje.

Alessandrina ugrabitev je dokaj neobičajna, tudi vzrok zanjo ni povsem jasn. Njen oče je odvetnik, Roberto Cossa pa je star znanec policije in je decembra lani pobegnil iz zapora. Preiskovalci menijo, da se je hotel maščevati odvetniku, zaenkrat pa ni znano, ali je le-ta imel kdaj opravka z njim. Karabinjerji iz Lucce ga sedaj intenzivno iščejo, saj se je potem ko je izpustil dekle, izgubila vsaka sled za njim. Kaže pa, da se je zatekel na gričevnato področje v okolici mesta, ki pa je težko dostopno.

Možje postave ga iščejo tudi s pomočjo izurjenih psov

in helikopterjev. Avto, s katerim se je iz Verone pripeljal do San Pellegrina, so že našli, potem ko se je Cossa v petek popoldne prebil skozi karabinjersko cestno zaporo. Vso okolico, kjer preiskovalci menijo, da bi se zlikovec lahko skrival, so obkolili. V vozilu pa niso našli orožja; preiskovalci so se namreč bali, da je Cossa, ki je po značaju baje nasilen, tudi oborožen. Očitno je ugrabitelj razumel, da nima več izhoda in da se mu je podvig ponesrečil. Včerajšnje zasledovanje ni obrodilo sadov, karabinjerji pa so prepričani, da je Cossa izkoristil temo in si poiskal varnejše skrišališče.

Prvotno je kazalo, da so Alessandrini starši Cossi le plačali odkupnino, vendar so vesti zelo protislovne. Alessandra pa je karabinjerjem povedala, da je bil Cossa z njo nasilen in da jo je tudi stregel. Na obrazu ima podpludbe, odločno pa je zanikala, da bi jo Cossa tudi spolno zlorabil. Zdravnik, ki jo je pregledal, je ugotovil le, da je dekle še v šoku.

Po Kolumbiji orkan Joan sedaj pustoši Nikaragvo

MANAGUA — Potem ko je v Karibskem morju opustošil kolumbijska otoka San Andres in Providencia je orkan Joan včeraj »prekoračil«
nikaragovsko mejo. Oblasti se bojijo, da bi lahko dosegel celo glavno mesto Managua, ki leži na atlantski strani države. Prav zato so že sprejeli izredne ukrepe, saj so proglasili 30-dnevno izredno stanje, zaprli so vse šole, letališča in pristanišča. Bojijo se namreč katastrofalnih poplav, plazov in usadov, saj je zemlja prekomerno razmočena zaradi številnih tropskih nallivov, ki so značilni za sedanjo deževno dobo v Srednji Ameriki.

Medtem pa so meteorologi ameriškega National Hurricane Center v Miamiu sporočili, da so vetrovi orkana Joan že dosegli hitrost 200 kilometrov na uro. Tudi v Miamiu so opozorili na nevarnost katastrofalnih plazov v celinskem delu Srednje Amerike.

Kolumbijske oblasti so že pričele širokopotezno akcijo nujenja pomoči obema prizadetima otokoma. Po prvih vesteh baje ni bilo žrtev, gmotna škoda pa je ogromna.

Na sliki (telefoto AP): Joan je je oplazil kolumbijsko Cartagena, a je tudi tu povzročil precejšnjo škodo

V avtobusu umrlo 11 upokoencev

BARCELONA — Na katalonski avtocesti A-7 je avtobus s 57 upokojenci med prehitevanjem nekega tovornjaka oplazil težko vozilo, avtobus je zaneslo, da je prebil drsno ograjo in se je nato prevrnil na bližnjem travniku. Enajst oseb je izgubilo življenje, vsi ostali potniki so bili ranjeni, med njimi je dober ducat težje, sofer pa je nepoškodovan. Preživeli trdijo, da je nesreči (ob 1.30 ponoči) botrovala utrujenost voznika. Že prej se jim je zdelo soferjevo upravljanje z avtobusom precej čudno, saj je nepričakovano zaviral, brez vzroka pospeševal in vozil pravi slalom po cesti.

Prav tako v Kataloniji je včeraj dopoldne prišlo do prometne nesreče nekega avtobusa z zahodnonemškimi turisti. Neki Zahodni Nemec je izgubil življenje, dvajset turistov pa je bilo lažje in težje ranjenih.

Bivši filipinski voditelj Marcos tvega zapor zaradi davčne utaje

NEW YORK — Bivši filipinski predsednik Ferdinand Marcos in njegova soproga Imelda sta v hudih škripcih. Njuno zlato izgnanstvo - v ZDA živita v največjem luksusu - in neprimerno majhne davčne prijave so ameriško FBI prisilili, da podrobneje preveri, od česa živita. Tako se je izkazalo, da imata ogromne rente od nepremičnin, ki sta jih kupila domala po vsem svetu, in od dragocenosti, ki sta si jih večinoma nezakonito prisvojila. Denar se izteka v tuje in v ameriške banke. Kaže, da sta davkarjeto ogoljufala za nekaj stotin milijonov dolarjev, nihče pa točno ne ve, koliko znaša njun kapital. Sedaj tvegata tudi zapor, na prepihu pa je tudi saudski milijarder Adnan Khashoggi, ki jima je pomagal pri davčnih utajah.

Na sliki (AP): Imelda in Ferdinand Marcos ter Adnan Khashoggi

Reševalcem je priskočil na pomoč tudi helikopter ameriške vojske, ki lomi led s pomočjo uteži iz betona Eden od treh kitov je podlegel stresu in težkim ranam

BARROW (ALJASKA) — Eden od treh kitov, ki se na Aljaski že štirinajst dni borijo za življenje v sponah ledenih plošč, je podlegel stresu in ranam, ki jih je zadobil, ko si je utiral pot iz morskih globin na površje. Najmlajša in najšibkejša siva kalifornijka se ni več prikazala na površje, zato so biologi trdno prepričani, da zanjo ni več pomoči.

Kljub izgubi pa se reševalci še naprej trudijo, da bi preživelima kitoma pomagali do osem kilometrov oddaljenega morja. Četudi ju bodo uspeli spraviti do odprtega morja pa bosta kita najbrž preveč izčrpana, da bi lahko preživela tragično pustolovščino. Putu (Luknja v ledu), Siku (Led) in Kanik (Snežinka) - tako so imenovali ujete kite - bodo vsekakor ostali zapisani v spominu milijonov televizijskih gledalcev, ki že dva tedna točijo grenke solze pred domačim ekranom. Vest včerajšnjega dne je bil bila vsekar vezana na uspeh novega reševalnega načrta. Helikopter sikorsky CH-54 je obletaval ledeno površino, pod katero so plavali kiti in spuščal z ugledne višine 5-tonski blok iz betona in tako uspešno nadomestil ledolomilca, ki se premika izredno počasi.

Na slikah (telefoto AP): helikopter ameriške vojske spušča na ledeno površino 5-tonski blok iz betona in tako ustvarja nove luknje, v katerih lahko diha preživelita kita; tudi domačini se trudijo, da bi pomagali kitoma in neutrudno širijo odprtine v ledu

Psiček je padel z okna: na cesti umrle 3 osebe

BUENOS AIRES — Bogve če je v horoskopu psička Cachy pisalo, naj 22. oktobra nikar ne spravi gobčka s svojega ležišča, saj se mu obeta tragičen dan. Najbrž ne, saj se je Cachy povzpел na okensko polico »svojega«
stanovanja v trinajstem nadstropju in... padel v prazno.

Udobno življenje zastopnika pasje družine je bilo torej pri kraju, njegov tragični konec pa je predstavljal le začetek niza neverjetnih okoliščin, ki so terjale kar tri človeške žrtve. Psiček je namreč pristal na vratu 75-letne gospe Marie Fortunato (ironija vseh ironij) Espina, ki se je nič hudega sluteč spréhajala po pločniku. Udarac je bil tako silen, da ji je psiček razdrobil vratna vretenca. Gospa je omahnila na tla, nedaleč od nje pa je pristalo tudi truplo nesrečnega psička.

Neobičajna nesreča je privabila na desetine ljudi, saj se je pripetila na običajno prometni ulici. Med številni-

mi osebami, ki so prihitele na kraj, kjer je ležalo truplo gospe Espine je bila tudi 46-letna Edith Sola. Radovednost, ali trenutno razburjenje sta jo tako zmedla, da je prečkala cesto, ne da bi pogledala, kako je s prometom. Nepazljivo gospo je tako povozil avtobus, ki je pravkar peljal mimo. Sofer je Solovo opazil prepozno, da bi lahko zavrl, zato je vozilo z vso silo udarilo v žensko in jo vrglo nekaj metrov naprej.

Tudi gospa Solo je umrla na pločniku pod Cachyjevimi stanovanjem. Slednje tragičnih dogodkov je imelo vrsto očividcev. Med temi je bil tudi moški srednjih let, ki ga policija še ni identificirala. Že po prvi smrti se je počutil slabo, ko pa je zagledal še povozeno gospo, je omahnil na tla. Kljub temu da so mu mimoideci takoj priskočili na pomoč in ga spravili na rešilec, je moški umrl med prevozom v bolnišnico.

ZARADI PREDAJE TRGOVINE

od 26. oktobra dalje

RAZPRODAJAMO

torbice - pasove - rokavice - čevlje - denarnice
škornje - potovalke - zdravniške torbe

vergani pelletterie

TRST - Trg sv. Jakoba 6 - Tel.: 767235

Obv. občini 11/10/1988